

DOLENJSKI LIST

PRED ROJSTNIM DNEVOM DOLENJSKEGA LISTA

Pred 19 leti

V ponedeljek, 17. februarja, bo poteklo 19 let, kar se je slovenskim pokrajinskim političnim časnikom, takratnim glasom Osvobodilne fronte, pridružil naš teden, najmlajši slovenski lokalni list.

»Naša pot v socializem je nova, hoditi moramo po neizhajenih stezah in treba je mnogo razmisljanja, mnogo pametnih preudarkov in zdravih domislic. Dom je postavljen, treba ga je znova urediti in si napraviti udebnega. Za tako delo je potreben posvet in nasvet, skratka potreben je svetovalec. Tak svetovalec hoče in mora postati naš Dolenski list.«

S temi besedami je med drugim v prvem uvodniku 17. 2. 1950 Jože Zamljen, prvi urednik Dolenskega lista, poslal prvo številko našega pokrajinskega časnika takratnim Manom OP v okrajih Črnomelj, Novo mesto in Trebnje. Po 19 letih lahko veseli in polni novih delovnih načrtov, spodbujani od skoraj 29.800 stalnih naročnikov, delavci v uredništvu in upravi Dolenskega lista ugotovljamo: prehajena pot je polna dragocenih in dobrih izkušenj; bila nam je trda, a uspešna sola za uveljavitev domačega pokrajinskega glasila SZDL, ki je te dni doseglo redno tedensko načrto 32.000 izvodov.

Mnogočasno smo zasidrani med prebivalci širše Dolenske, od Posavja tja do Belo krajine in hrvaških meja, v kotevsko-ribniškem predelu do skoraj samih ljubljanskih vrat. Zaokroženo gospodarsko, kulturno in geografsko-zgodovinsko področje z nestetimi sorodnostmi in enakostjo odprtih vprašanj stoji čvrsto in z jasnim pogledom v bodočnost sredi gospodarske in družbene reforme. Domači teden, najbolj razširjeni in branji redni obvezstevalec, prečka zdaj v sredstvo javnih razprav delovnih ljudi. Samoupravljanja in političnih akcij zdržanih proizvajajocev si brez ustvarjanja javnega mnenja prav prek Dolenskega lista v pokrajini zdaj nihče več ne predstavlja. Brali postajajo čedalje aktivnejši družbeni in politični sodelavci in soustvarjaci načrtov o nadalnjem razvoju pokrajine, hkrati pa tudi vedno pomembnejši in odločujoči dejavniki v razvoju naširšega samoupravljanja. Tu, sredi teh načrtov nas čakajo zdaj nove in stare dolžnosti; gre za nadaljnje podružovanje tiska, ki se mora kar najpopolneje zišti v mogreno reko naprednih samoupravnih družbenih tokov.

Ni časa in ne potrebe za slavje. Ob rojstnem dnevu domačega pokrajinskega časnika se homo samo za hip čariti na prehajeno pot, nato pa še prizadevne kredili naprej — v korist resničnih interesov vseh delovnih ljudi širše Dolenske.

TONE GOSNIK

PADLO GA JE, PADLO TE DNI, da je grdo! V mestih je lahko: malo pritisnejo stroji in plugi, na pomoč priskoci morda se vojaštvo, komunala in še kdo, na vasi pa je drugace. Tu velja: pomagaj si sam — pa boš imel pot! Tudi v Slemenih je staro in mlado prijelo za lopate. Veliki zameti od Male Slevice do Gregorja so zaustavili promet in pešce. Med njimi sta tudi učenci Marija in Milka iz Marolč, ki zaradi zametov 4 dni nista mogli v šolo v Velike Lašče. Vsa vas je pomagala očistiti poti, da so mogli otruci spet v šolo. (Foto: Franc Modic)

Vesoljci bodo pristali na Suhorju!

Baja so vesoljci naročili bušinjskemu gradu Joviču, naj organizira slovenski sprejem prve posadke in turistov z Lune. Ves Suhor z okolico mu je priskočil na pomoč, tako da bodo na pustno nedeljo, 16. februarja popoldne, organizirali kar najbolj slovenski sprejem na Suhorju. Ce bo vetrovno, bo morda vesoljška ladja pristala malo niže, v bližini Metlike. Predvideno je, da si bodo vesoljci ogledali vso Belo krajino tja do Vinice. Ce vsega ne bodo zmogli opraviti v enem dnevu, bodo izlet nadaljevali na pustni tok popoldne.

K sprejemu vesoljcev vladivo vabijo vse Belokranjce!

Sneg podrl skladničke ITAS

KOCEVJE, 11. feb. — V ITAS že drugi dan stoji pravzadnja, delovni kolektiv pa kljub temu dela po 8 ur dnevno. Odstranjujejo posledice zadnjega snega in snežnega meteza. V nedeljo ob 2. uri ponori je sneg porušil stavbo, v kateri ima ITAS skladničke polizdelkov. Na stavbi je štode za okoli 200.000 din, medtem ko skoda na polizdelkih še niso ocenili.

Prav tako prisrčno, kot so člane SNOS sprejeli v Črnomelju pred petindvajsetimi leti in kasneje na proslavah ob pomembnih oblečnicah, jih bodo tudi letos. Vsem udeležencem letosnjene jubilejne proslave izreka Črnomelj prisrčno dobrodošlico in jim želi, da bi se med Belokranjci prav tako dobro in domače počutili kot v najtežjih časih med vojno.

Prav v isti zgodovinski dvorani pred petindvajsetimi leti in kasneje na proslavah ob pomembnih oblečnicah, jih bodo tudi letos. Vsem udeležencem letosnjene jubilejne proslave izreka Črnomelj prisrčno dobrodošlico in jim želi, da bi se med Belokranjci prav tako dobro in domače počutili kot v najtežjih časih med vojno.

Na proslavo so povabili tudi nekatere najvidnejše predstavnike javnega in družbenega življenja v Sloveniji, med njimi predstavnike SAZU, univerze, vrhovnega sodišča itd. Računajo, da bo na počastitev 25-letnice SNOS prišlo kakih 200 udeležencev, ki bodo zasedli parterna mesta v dvorani Črnomaljskega Prosvetnega doma, okoli 60 mest na balkonu pa je namenjenih dijakiom Črnomaljske gimnazije, ki bodo kot zastopniki mlade generacije prisotvovali proslavi.

Ob 11. uri dopoldne bo proslavo začel partizanski invalidski povorki zbor, slavnostni govornik pa bo podpredsednik skupščine SR Slovenije dr. Jože Brilej. Po ponovnem nastopu partizanske-

Predlog iz Trebnjega

Kako bolje razdeliti poslanska mesta za zbole delovnih skupnosti republike skupščine

V ponedeljek, 10. februarja, so vse občinske konference SZDL v Sloveniji dobiti predlog političnega aktiva trebanjske občine za razdelitev mandatov v zborih delovnih skupnosti republike skupščine. Nov predlog so v Trebnjem izdelali mandat in pri tem upoštevali število prebivalcev in število ljudi zaposlenih v gospodarstvu oziroma v zdravstvu, socialnem varstvu ter kulturi in prostovti.

Predlog sekretariata upošteva oba kriterija, tako da naj bi z gospodarski zbor dve tretjini mandatov določili po številu prebivalcev, eno tretjino pa po številu zaposlenih v gospodarskih organizacijah. Za prosvetno-kulturni in socialnozdravstveni zbor naj bi tri četrtine mandatov določili po številu prebivalcev, eno četrtino pa po številu zaposlenih v teh dejavnostih.

M. L.

OB 25-LETNICI 1. ZASEDANJA SNOS V ČRНОМЉУ

Črnomelj izreka dobrodošlico

19. februarja bodo v zgodovinski dvorani črnomaljskega Prosvetnega doma počastili 25-letnico zasedanja prvega slovenskega parlamenta — Govoril bo podpredsednik skupščine SRS dr. Jože Brilej — Pričakujejo okoli 200 udeležencev

ga invalidskega poveškega zboru bo Anton Dvojmoč, predsednik občinske skupščine Črnomelj, priredil sprejem v predverju dijaka doma. Na sprejemu, ki bo predvsem tovariško snidenje starih znancev, bo nastopila še ena izmed domačih tamburaških in folklornih skupin.

Jubilejni oblečnici SNOS posvečamo v današnji številki 9. stran Dolenskega lista.

R. B.

Dvanajsto srečanje bo v Brežicah

Predstavniki spodnjeposavskih svetov Zveze kulturno-prosvetnih organizacij so se minuli teden udeležili razširjene seje republike skupščine ZKPOS. V obsežnem gradivu so dobili nekatere osnutke na letosnjem kongresu, ki bo 27. in 28. marca v Ljubljani. V razpravi so udeleženci z raznih strani opozarjali, da bodo imeli občinski sveti spet velike denarne težave, ker so proračuni nekaterih občin zelo utreseni. Slišati je bilo tudi več pripombe, da gradivo premalo upošteva delo občinskih in medobčinskih svetov, česarovo je bilo zelo prizadetno in pestro. Sprejem je bila tudi odločitev, da bo republiko srečanje dramatskih skupin od 1. do 7. junija v Brežicah.

OD 1. XI. 68 DO 11. II. 69

3.154 novih!

90 NOVIH NAROČNIKOV smo pridobili v 14. tednu naše akcije. Iz tedna v teden je več stalnih braincev našega lista, ki bo imel v ponedeljek, 17. 2. 1969, svoj 20. rojstni dan. — Pregled za 14 tednov:

BREZICE:	297
CRNOMELJ:	265
KOCEVJE:	193
KRSKO:	441
METLIKA:	109
NOVO MESTO:	595
RIBNICA:	112
SEVNICA:	297
TREBNJE:	366
Razne pošte:	342
Inozemstvo:	137

Zakaj novi volilni zakoni?

Spremembe so bile potrebne zaradi spremenjene ustave

Najbrž nismo bili še nikdar v takih časovnih stiskih za volitve, kakor smo letos. Republiška skupščina je sprejela spremembe ustawe zelo pozno in se takrat nekaj drugače, kot so pravno misili. Tako je bilo treba sproti

spreminjati tudi osnutke volilnih zakonov, enega pa celo povsem spremeniti. Priprave na volitve pa že tečejo ter so zato morali vstaviti v zakon določilo, da velja vse tisto, kar so določili storili,

če se ujema s tem zakonom. (Nadaljevanje na 5. str.)

Senatorji in poslanci ameriškega kongresa, ki so imeli doslej letno placo 30.000 dolarjev, so si povisili prejemke na 42.000 dolarjev. Poslanec Gross, ki je obsodil to »povisico kot skandal«, je dobil po posti paket z dvema paroma čevljev, parom sandal, tremi obnošenimi srajcami in hlačami. Pošljatev prosi senatorja, naj razdeli ta darila med »socialno ogrožene senatorje in poslance, ki ne morejo živeti s 30.000 dolarji na leto... Iz leta v leto se manjša ameriška nevraška pomoč tujini. «New York Times» takole komentira: »S celo vrsto proračunskih in kurirških operacij so ameriški program pomoči tujini spremenili v okostnjak. Človek bi dejal, da se zdaj republikanci pripravljajo pokopati še kosti... Kanadska radijska postaja iz Alberta je postala majčeni republikci Andorri v Andrih ček za pet dolarjev, kolikor znašajo njeni izdatki za obrambo, v resnici za strelično, ki ga uporablja republikanska straža ob slovenskih priložnostih. Poglavar Andorre je vladljivo vrnit ček s pojasnilom, da je bila proračunska razprava že končana in da so o njej že glasovali. ... V Italiji pripravljajo spremembo zakona, ki je fašističnih časov, po katerem je bila lahko žena, ki je zapustila moža ali živelca v preživstvu, sodno kaznovana — moč pa ne. Za italijanske ženute je to očitno prehudo. Njihovo glasilo »Civiltà Cattolica« meni, da bi bilo treba z zakonskimi družicami druže ravnat kakor s soprogami — skoraj tudi starši drugače ravnajo v otroki. Italijanom se obetajo hudi časi (po mnenju glasila): Število prešutnic se bo strahovito povečalo in z njimi tudi število umorov in ljubosumnosti. ... Kljub diktaturi Grkov očitno ni zopustil smisel za humor, kakor dokazuje ta anekdot: Nikolas Papagos stoji pri rdeči luči na križišču v Atenah in kakor noržčiga na drugo stran ulice. Prometniku, ki ga je pokaral, razloži, da bi rad priklical ženo, a se je ne upa poklicati po imenu. Policij mu da častno besedo, da mu ne bo skrivil last na glavi, če pokliče ženo po imenu. Nato se moč ves srečen zadere: »Elefteria! Elefteria! (Svoboda! Svoboda!)«

Žene v obrambi dežele

»Sla je k vojakom...«, tega v klasičnem pomenu besede, kakršen velja za naše fante in može, za žene tudi poslej ne bo moč trditi, obramba dežele pa vendarle resno računa z velikim deležem, ki ga lahko v primeru potrebe dajejo domovini naše žene in dekleta — Kaj pravi predlog zakona o vojaški obveznosti glede žen?

Med najbolj zanimivimi členi predloga novega zakona o vojaški obveznosti so vsekakor tisti, ki zadevajo žene. Tako je treba poudariti, da žene ne bodo vše k vojakom.

TELEGRAMI

BERLIN — Položaj okrog Berlina se je spet začel, ker misijo tam zahodnonemški poslanci v začetku marca izvolili novega predsednika Zvezne republike. Poveljnik varšavške zveze Jakubovski je prišel v vzhodni Berlin, predsednik ZDA Nixon pa bo objekt zahodnega Berlin 27. februarja.

BOLOGNA — Ta teden je bil Kongres KP Italije, ki mu italijanski tisk posveča dosta pozornosti. Jugoslovansko delegacijo je vodil Edward Kardelj.

SOFIJA — V Bolgariji se je spet razvila sovjetska sonja proti Jugoslaviji, predvsem proti nedavni Makedoniji. Institut za zgodovino bolgarske akademije znanosti je objavil brošuro, ki skupno dokazati, da so Makedoni Bolgari.

HAMBURG — Britanski vojni ministr Healey je izjavil dopisniku dnevnika »Die Welt«, da so zadolžene pomurske sile močnejše od sovjetskih v Eredonemiju. Dejal je, da bi v primeru vojne svetkih minutah potvorili vse sovjetske ljudje.

OTTAWA — Kanadski zunanji minister Sharp je dejal, da je poslal kanadskemu veleposlaniku v Stockholm navodila, naj začne pogovore za izmenjanja diplomatskih odnosov z LR Kitajsko.

WASHINGTON — Britanski šef ameriške delegacije na pariških pogajanjih o Vietnamu je pospel Nixonovo vlado, naj zmanjša število ameriških vojakov v Vietnamu, četudi ne bi bil sklenjen sporazum s Hanojem.

NIKOZIJA — Eden izmed voditeljev turške manjšine na Cipru Denktash je dejal, da morata obe skupnosti na otoku — grška in turška — ustvariti medsebojno zaupanje, ki bo podlaga za prijateljstvo.

NEW YORK — Na sedežu OZN je vzbudil živo zanimalje predlog ameriškega senatorja Edwarda Kennedyja, da bi ustanovili agencijo, ki bi posiljala največ pomoč izven elementarnih besed po svetu.

ATENE — Grška vlada in neka ameriška družba sta podpisali pogodbo o izgradnji magistrale čez severno Grdijo do turške male, ki bo dolga 797 kilometrov.

HAVANA — Vlad ZDA in Kubanske podpisali sporazum o vratovanju potnikov, ki bi prinesli pripeljati na Kubo v ugrabilenih letalih.

v klasičnem smislu, kakor to velja za moške, vendar pa obramba dežele z njimi zelo resno računa.

Po dosedanjem zakonu so vojaški obveznosti podrejene le žene-strokovnjakinje in sicer v rezervni sestavi JLA. Sedaj pa je predlog, ki bo v kratkem verjetno že sprejet, da vse žene od 19. do 40. leta spadajo v vojaško obveznost. Prišle naj bi v rezervno sestavo oboroženih sil. To pomeni, da bodo žene lahko v mirni dobi poklicane na vaje in razporejene v enote teritorialne obrambe.

DOLŽNOSTI

V predlogu zakona dolžnosti, ki bi jih žene opravljale v teritorialni obrambi, niso omejene, kar pomeni, da lahko opravljajo vse dolžnosti in se usposabljajo zanje. V mirnem času žene svoje vojaške obveznosti ne bodo izpoljuvale v JLA, predvideno pa je to za primer vojnega stanja ali neposredne vojne nevarnosti.

Med novostmi novega zakona o vojaški obveznosti je očiten tudi nov način reguliranja službe v rezervni sestavi za moške po odslužitvi vojaškega roka. Na vojaške vaje so doslej bili samo v JLA, sedaj pa bodo to svojo dolžnost lahko izpolnili tudi v enotah teritorialne obrambe. Te enote bodo imele po novem zakonu enakopravnost z JLA.

PRI MILICI

Predvidena je tudi možnost, da bodo določene osebe iz rezervnega sestava poklicane na vojaške vaje ali izpopolnjevanje v milico. Enote milice pridejo v sestav teritorialne obrambe in imajo posebne naloge in njihov rezervni sestav naj bi se že v miru usposobil za te naloge. Pravico, da poskuša na vojaške vaje v milico, bi imel starešina republiškega organa za notranje zadeve.

Na povsem drug način bo rešeno vprašanje odškodnine državljanom za izgubljeni zasluge zaradi vojaške vaje in

Zahodnonemški kancler Kurt-Georg KIESINGER (levi) je v ponedeljek sprejel člena našega izvršnega sveta Tomo GRANFILA (desni), ki je pred tem v Bonnu podpisal sporazum med obema državama o ekonomskem, industrijskem in tehničnem sodelovanju.

Telef.: UPI

tedenski zunanjepolitični pregled

Starorimske avguri, vedezi, so napovedovali usodo in prihodnost iz ptičjega leta in drugih naravnih znamenj, tudi dopisniki v Moskvi skušajo dognati ne samo prihodnost, ampak celo to, kaj se trenutno dogaja ali se je pred kratkim »zgodilo. iz takih »maleknosti«, kakor: ali je kak član predsedstva CR KP SZ podpisani pod uradnim sporocilom ali ne, kakšen je vrstni red pomembnih oseb na kakem uradnem sprejemu ali slovesnosti, na koga namiguje s svojo kritiko najnovejši članek v »Pravdu«, zakaj ni bilo o premieru Kosiginu ne duha ne sluba od 20. decembra lani do nedavnega in počitnici.

Poleg takih »ptičjih letov«, kakor je članek v partijski reviji, so še druga nenavadna dejstva. Poleg Kosigina ni bil v zadnjih dveh mesecih enkrat omenjen član političnega in sekretar CK Kirelenko, sekretar CK za kmetijstvo Kulakov ni bil menda že tri mesece na nobenem partijskem sestanku. In prav

Moskovske uganke

nazadnje: uradno sporočilo ob obisku delegacije narodne fronte CSSR v Moskvi ne omenja, da je generalni sekretar Brežnjev sprejel delegacijo. Ker ni več avgurov, bomo morali pač počakati, da bi videli, kaj pomenijo ta snaravna znamenja.

Odnosi med člani koalicije v bonski vladi — krščanski demokrati in socialni demokrati — so se v zadnjih dneh spet »skisali« ob vprašanju: ali podpisati sporazum o prepolovitju sirijskega atomskega orožja ali ne. Zunanji minister Willy Brandt, ki je socialni demokrat, je predvidno, a vendarle dovolj jasno izjavil, da bi moralna Zvezna republika ta sporazum podpisati. Komaj je to znil, sta se oglašila veleposlanika Grewe in Schnippenkötter — torej dva Brandtova uslužbenca — ki sta v bistvu dejala, da ZR Nemčija ne bi smela podpisati tega sporazuma v sedanji obliki. Brandtov predstavnik jim je nato vladljivo, a vendarle razločno povedal, naj odsljek držita jezik za zombi.

Precjer snovi za razmišljajne nudijo članek v najnovejši številki dvomesečne revije »Partizanski življenje« z naslovom »Kolektivnost pri delu«. Marsikdo vidi v tem članku izraženo nezadovoljstvo članov CK nad odločitvami in načinom dela 11-članskega sovjetskega politbiroja. Članek opozarja na to, da mora imeti CK vsa oblastila. Ne samo pravice, da svetuje in prepričuje, ampak da v resnici dirigira orkestr. Po mnenju revije je premalo partijskih sestankov. (Slep na napad na CSSR je bil sprejet na 28. avgusta in sestank CK je bil še nevembra.) Pravi centralizem, meni revija, nima nič skupnega z njegovim povzdigovanjem do absolutnega kakor na Kitajskem. Pomembna je tudi »osebna odgovornost« partijskih voditeljev, ki bi moralni biti med drugim v osebnih stikih z množicami in

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

KANDIDIRANJE — Te dni se končujejo kandidacijske konference v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah. Na teh zborih so predlagali in sprejemali kandidate za občinske odbornike, prav tako pa so predlagali možne kandidate za republiške in zvezne poslance. Hkrati so izvolili deležate za občinske kandidacijske konference.

Po doslej zbranih podatkih predlogi za kandidate že manj upoštevajo ženske, mladino ter neposredne proizvajalce, kot pri prejšnjih volitvah. Sorazmerno veliko je med kandidati za poslanca direktorje in drugih vodilnih ljudi. Prevladuje namreč prepričanje, da bo občina največ imela od poslance, ki je na vodilnem položaju ter ima ugled in je rutiniran. Prav je seveda, da so v skupščinah tudi direktorji, predsedniki občinskih skupščin in drugi vodilni ljudje, toda ne v prevelikem številu. Interes neposrednih proizvajalcev, prav tako pa tudi mladine in žensk bolj prizadeto čuti in ga laže uveljavljajo odborniki in poslanci iz teh plasti, ne pa njihovi predstavniki.

Včer pa je to pot kandidatov iz kmetijstva, tudi zasebnih kmetov. Prav tako je med kandidati zdaj prvič tudi nekaj študentov.

NARASCANJE CEN — Januarja so se precej povisale nekaterne cene. Živiljenjski stroški so se v

omenjenem mesecu povečali povprečno za 2,2 odst. To je največja podražitev nekaterih vrst industrijskega blaga po maju 1967; toda to podražitev bomo bolj čutili šele čez kak meseč, ko bo to blago prišlo iz tovarn v trgovine. Se dodatno pa se utegnejo povečati nekateri cene, če bo res prišlo tudi po podrazitve prevozov na železnicah, ki je

skupino prostovoljnih gasilcev Proslave bodo tudi v Laškem, v Ptaju in v Ljubljani oziroma povsod tam, kjer so pred sto leti ustanovili prve gasilske čete. Zaključna proslava pa bo 20. septembra v Ljubljani. Pokrovitelj teh proslav je Stanislav Kavčič, predsednik republike izvršnega sveta.

NOVA LETALIŠČA — Pred letovanje turistično sezono bodo že zgrajena oziroma modernizirana tudi letališča v Sarajevu in Zadru. Na otoku Krku gradijo letališče za Reko (v okolici Reke namreč ni primernega prostora). V kratkem bodo začeli graditi tudi turistično letališče Zlatibor v Zahodni Srbiji. Ob morju oziroma v njegovi bližini bomo torej kmalu imeli sedem sodobnih letališč: Puš, Dubrovnik, Split, Tivat, Titograd, Zadar in Krk. V notranjosti države pa imamo sodobna letališča le v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, Mostaru, Skopju in Ohridu (letos) ter travnatih v Lesčah, v Žabljaku, Prištini in Ivanogradu.

OD 70.000 NA 183.000 AVTOMOBILOV — V kragujevski tovarni »Crvena zastava« predvajajo nove investicije, v znesku 900 milijonov din, ki naj bi omogočile, da bodo povečali letno proizvodnjo avtomobilov od sedanjih 70.000 letno na 183.000. Izdelovali naj bi vozila »fiat 750a, »fiat 130« ter nov tip vozila »fiat 1300«.

Še manj upoštevane ženske, mladina in proizvajalci?

Napovedana za marec. Spričo vsega tega so pristojni organi napovedali več ukrepov za zaščito potrošnikov (uvzoj nekaterih vrst blaga, strožja kontrola cen itd.).

STOLETNICA SLOVENSKEGA GASILSTVA — V Metliki bo 17. avgusta letos osredinja republiška proslava stoljetnice slovenskega gasilstva. Na proslavi se bodo zbrali predstavniki 1320 gasilskih društev iz Slovenije, ki imajo kakih 70.000 članov. Metličani so namreč prvi v Sloveniji pred sto leti ustanovili

skupino prostovoljnih gasilcev. Proslave bodo tudi v Laškem, v Ptaju in v Ljubljani oziroma povsod tam, kjer so pred sto leti ustanovili prve gasilske čete. Zaključna proslava pa bo 20. septembra v Ljubljani. Pokrovitelj teh proslav je Stanislav Kavčič, predsednik republike izvršnega sveta.

Moderno pojavljanje, slike na znanosti in tehnično-znanstvenem napredku, obravnavava prosveto, znanost in kulturo kot sestavni, v sodobni družbi še posebej nepogrešljivi del združenega dela, ne pa zgolj kot potrošnjo. To stališče se mora izraziti tudi v praktičnih odnosih:

- v dolgoročnejših razvojnih načrtih;
- v izenačevanju družbenoekonomskoga položaja delavcev teh področij;
- v oblikovanju sistema, ki bo zagotavljal rast teh dejavnosti skladno z razvojem družbe na drugih področjih in z dolgoročnim načrtom razvoja Slovenije. Prosveta, kultura in znanost naj se v rasti deleža v narodnem dohodku v starih letih približajajo razmerju, ki je veljavno za razvite evropske države.

«Sto šol ob stoletnici slovenskega šolstva»

Pred očmi moramo imeti še posebej naslednje načrte:

■ V naši prosvetni politiki si bomo prizadevali ne-nehno dvigati stopnjo izobrazbe vsega prebivalstva, v prvi vrsti pa mladine.

■ Postopno urejanje materialnega položaja izobrazovanja postavlja na dnevnji red njegova notranja vprašanja: kvaliteta, nagrajevanje po delu, odpravljanje vseh vzrokov, ki zmanjšujejo uspehe pri učenju.

■ Šolstvo moramo modernizirati tudi v vsebinski pogledu. Učni proces bo treba demokratizirati tako, da se bosta lahko uspešno uveljavljali tudi dijaski in stu-

PRIPRAVE NA APRILSKE VOLITVE

Koga bomo predlagali?

(Iz programskega izhodišč SZDL Slovenije za kandidiranje odbornikov in poslanec)

dentska samouprava. Šolstvo na vseh stopnjah, od osnovnega do visokega, bomo tesno povezovali s tekmoščimi in perspektivnimi potrebami družbe.

■ S stipendijo in kreditno politiko bomo omogočili, da vodo nadarjeni dijaki in študentje ne glede na socialne razlike lahko v študiju in delu razvili vse svoje ustvarjalne sposobnosti, spreminjali bomo socialno strukturo študirajočih v korist delavske in kmetijske mladine z vseb področju Slovenije. S tem namenom bomo skrbeli za ustrezno omrežje študentskih in dijaskih domov, internatov, menz itd.

■ Odpravili bomo osnovne vrzeli v omrežju osnovnih šol. Zavzeli se bomo, da bomo z družbenimi sredstvi in s samoprispevkami občanov in delovnih organizacij uresničili akcijo: »Sto šol ob stoletnici slovenskega šolstva.«

Predvsem: zdravstveno varstvo otrok in mladine!

Zdravstveno varstvo naj se razvija v skladu s potrebnimi ljudi, razvojem znanosti in gmotno sposobnostjo zavarovalnih skupnosti. Doseženi rezultati omogočajo in terjajo uresničenje funkcionalne integracije v zdravstveni službi.

Posebno skrb bomo posvečali zdravstvenemu varstvu otrok in mladine. Postopno bomo odpravljali razlike med zdravstvenim zavarovanjem delavcev in kmetov ter se tako približali enotnemu, splošnemu nacionalnemu zavarovanju. Zdravstveni delavci naj dobijo vse možnosti, da bodo lahko odgovorni za obseg in kakovost svojega dela; uspehom svojega dela ustrezno naj bodo tudi nagrajevani.

Zbor zadružnikov in kooperantov

bo sredi februarja za vso Slovenijo v Ljubljani - Delegate so izvolili zadružni sveti in sveti kooperantov - Kdo bo zastopal neorganizirane kmete?

Odbor za zadružništvo pri gospodarski zbornici Slovenije pripravlja vse potrebno, da bo lahko že sredi februarja republiški zbor zadružnikov in kooperantov. Pri zvezni gospodarski zbornici pa bodo kmalu ustanovili zvezko kmetijskih zadružnikov Jugoslavije, ki bo imela enake pristnosti kot sveti za posamezne gospodarske dejavnosti, npr. za industrijo, gozdarstvo in drugi. Pripravljajo tudi novi zakon o kmetijskih zadružnah. Ta naj omogoči kmetom, da se bodo laže združevali v svojih stanovskih organizacijah.

Delegate za zbor zadružnikov in kooperantov so izvolili zadružni sveti in sveti kooperantov pri kmetijskih kombinatih in gozdnih gospodarstvih. Povsod so se skrbno pripravljali. Le dve organizaciji nista poslali do določenega časa poročil o izvolitvi delegatov. Izkazati so predlagali 68 kandidatov za 21-članski odbor, ki ga bo izvolil zbor. Kandidati so sami kmetje. Med njimi je precej takih, ki se prezivljajo

tudi z gozdarstvom. Skoraj vsi predlagani kandidati so znani delavci iz raznih organizacijah za pravice kmetov, npr. iz zdravstvenega zavarovanja, Socialistične zveze, bivših kmetijskih zadruž in drugi. Med njimi je precej kmetijskih tehnikov in celo agronomov, ki tudi gospodari na svoji kmetiji.

Od takih kandidatov lahko kmetje precej pričakujemo. Tudi tisti, ki zaradi neugodnih razmer - ne po lastni krividi - zdaj niso zadružniki, ne kooperanti. Naloga novega odbora namreč bo, da bo skrbel za širjenje zadružništva in kooperacije kmetov, da bi napredovalo vse kmetijstvo, ne le na družbenih posestvih. To bo njegova glavna naloga, saj bodo družbeni posestva še naprej imela pri zbornici svet za kmetijstvo. Večina predlaganih kandidatov za odbor je že doslej podpirala priprave za ustreznejši zakon o kmetijskih zadružnah, kot ga imamo zdaj.

Po predlogu pripravljajev zbor zadružnikov in

kooperantov bo v odboru med 21 člani 16 kmetov. Deset naj bi bilo takih, ki se prezivljajo le s kmetijsko dejavnostjo, šest pa takih, ki imajo precej dohodkov iz gozdarstva. Drugih pet članov odbora naj bi izbrali med kmetijskimi strokovnjaki, ki niso kmetje, njihovo delo pa je povezano s kmetijstvom. Tak odbor bo torej lahko pravi zastopnik kmetov.

Odbor zvezke kmetijskih zadruž Jugoslavije pa bo po sedanjih predlogih sestavljen iz 15 članov. V vsaki republiki bi izvolili po dva, v treh največjih republikah pa še po enega zraven. Izvoli jih lahko zbor zadružnikov in kooperantov ali na tem zboru izvoljeni odbor.

Organizacijske priprave za izboljšanje razmer v zasebnem kmetijstvu so dobro stekle. Do uresničitve želja pa bo treba premostiti še veliko ovir. Akcija se še začenja. Zato naj kmetije ne misljijo, da bo naprej šlo brez težav in truda.

JOŽE PETEK

Avtomatska izključitev iz delovne organizacije - da ali ne?

Bo obveljala predlagana spremembra v zakonu o delovnih odnosih, po kateri bi lahko delavca, ki bi naredil najhujši prekršek, takoj izključili iz delovne organizacije? - Poslanci in sindikati proti, mnoge delovne organizacije pa za sprejem sprememb

Med petdesetimi spremembami, ki so predlagane, da bi jih vnesli v zakon o delovnih odnosih, je posebno zanimanje poslancev v januarski razpravi vzbudil predlog, da se ta zakon dopolni z novo odredbo, ki dovoljuje, da bi bil delavec avtomatsko izključen iz kolektiva, če naредi najhujši prekršek svoje službeni dolžnosti.

Ceprav ima ta predlog veliko pristalev, ker izvira, kot pravijo, neposredno iz delovnih kolektivov, pa v dosedanjih skupščinskih razpravah vendar prevladuje mnenje, da za tak ukrep v tem zakonu ni prostora. Večina poslancev je nameč odločno zavzela stališče, da predlagana avtomatska izključitev ni sprejemljiva ne s pravne ne z načelne plati. Avtomatizmu se je odločno upri tudi sindikat.

Predlagana odredba pravzaprav zahteva, da bodi v statutu vsakega podjetja način določen: če delavec storiti najhujši službeni prekršek, kot so ogroženje življenja in zdravja ljudi, ogrožanje obrambne sposobnosti dežele in družbenie lastnine večjega obsega, za lahko delovno organizacijo odpusti brez slehernega dokaznega postopka.

Nesporočno je, da načeli prekrški pri delu res predstavljajo najhujšo obliko kršitve delovne discipline. Vendar pa preganjanje takih prekrškov ne sodi v delovno, temveč v kazensko zakonodajo, ki za storilce takih prekrškov že tako predvideva ustrezne sankcije. Za te prekrške v službi gre storilec na sodišče in ce je krivda dokazana, se storilcu odvzame svoboda. S tem je delavec sam sebe izključil iz delovne organizacije, pa bodi to zapisano ali

ne v zakonu o delovnih odnosih.

DOKAZNI POSTOPEK JE OBVEZEN

Stališče sindikata in večine poslancev je, da je treba delavcu omogočiti v sleherni priložnosti, da se branji. Če je storil prekršek, zaradi katerega bi lahko izgubil svoje delovno mesto, je nedovoljen vsak avtomatism, ki bi delavca kar sam po sebi izključil. V vsakem stvarnem primeru je treba ugotoviti stopnjo krivide in okoliščine, v katerih je bil prekršek storjen. To se pravi, da mora biti v statutu delovne organizacije načinko določen postopek, ki bo dokončno ugotovil resnico oziroma dokazal, ali je bil prekršek res storjen ali ne.

Sa pa tudi resni ugovori, zlasti v delovnih organizacijah, da je tak postopek drag, da trajá predolgo, dela zmedo pri delu in škoduje koristim kolektiva. Zagovorniki avtomatske izključitve pravijo, da budih nesreč v prometu, na železnici, požarov in drugih nezgod, ki so posledica nepočasnosti in malomarnosti na delovnem mestu, ni mogoče učinkovito preprečiti z ohlapnimi predpisi in neskončnimi procesi. Zato je treba predpis zaostriti in s krivek hujših prekrškov takoj obračunati.

PREDHODNE KAZNI IN OPOMINI

Nasprotvnik avtomatične izključitve pa poudarjajo, da se kolektiv že tudi po dosedanjih predpisih lahko učinkovito boriti proti takim pojavorom. Po tekstu zakona o delovnih odnosih lahko sama delovna organizacija tudi sedaj izreče nekatere kazni zaradi kršitve službeni dolžnosti: opomin, javni opomin in zadnji opomin, vse do izključitve iz delovne organizacije, kadar gre za zelo hud prekršek. Za vse te primerne določbe zakon normal-

ni dokazni postopek in ni potrebe, da bi se glede tega kaj spreminjalo.

Ali bo ta paragraf o avtomatski izključitvi vnesen v zakon o delovnih odnosih, bomo videli še čez dva, tri mesece, ko bo končana skupščinska debata o predloženih spremembah tega zveznega zakona.

S.P.

Kmetijski nasveti

Pred nakupom strojev

V Sloveniji je pri zasebnikih že več traktorjev kot na družbenih posestvih. Se hitreje narašča število tako imenovane drobne kmetijske mehanizacije. Ker pa je pri nas že prevladalo spoznanje, da kmetovo osebno delo z zasebnimi sredstvi dnuženim ureditvam vendarle ni nevarno, je prav pohod kmetijske mehanizacije še pred nami.

Industrija kmetijskih strojev in naprav tako kot vsaka druga ponuja vse mogoče izdelke z edinim namenom: spraviti jih v denar. Kmetovalec se v poplavni težko majde, celo strokovnjaki si niso povsem edini, kaj je resnično najboljše za načelne razmere, ker je jasno, da bomo še leč vezani v veliki meri na uvoz iz drugih dozel.

■ Da ne bi nasledili pretkanim trgovcem in njihovi mamljivi reklami, je vredno upoštevati strokovno mnenje. Kmetijski inštitut Slovenije je po mnogih primerjavih in spremjanju različnih novosti izdelal nekatere priporočila in ni odveč, če jih ponovimo za tiste, ki nameravajo kupiti ta ali oni stroj in si olajšati svoje delo.

Zlasti eno je gotovo: sodobna kmetijska mehanizacija je tako draga reč, da je načelne premajhne kmetije same niso sposobne vzdrževali in so kmetovalci prisiljeni sodolovati. Kako, niti ni najvažnejše vprašanje: lahko v zasebni ali strojni skupnosti ali v skupini sosedov, ki si pomagajo in skupno uporabljajo nekatere sezonske stroje.

■ Zelo pomembno je izbrati pravil traktor. Naše kmetije niso primerne za igraškanje z enosmimi traktori, pa vendar jih zaradi zmote ljudje še vedno kupujejo. Dokazano je, da so primerni in uporabljivi le traktorji, ki imajo od 16 do 25 KM, tritočkovni sistem prikupljanja in dobro izbiro priključkov. Taka traktorja sta Zetor 2011 in Steyr 86 in 86 e, ki imata vgrajen odgon za koso.

Izmed drugih kmetijskih strojev priporoča inštitut kosičnico BCS, za bolj strme lego kosičnico Moty in Heuwiesel. Predlaga tudi uvedbo enobraznih obračalnih pluhov, za predsetveno obdelavo zemljišča skupino orodij Rau-Kombi, za spravilo sena zelo uporabljiv tracni zgrabilnik Heublitz, trosilnik gnoja Reform ter Alfa Laval molzne stroje.

Inž. M. L.

Tretjina nezaposlenih ima diplome

Po najnovejših podatkih zveznega urada za zaposlovanje je bilo novembra lani prijavljenih v SFRJ uradno 314.000 nezaposlenih. Povprečno je bilo lani nezaposlenih 309.000 ljudi, leta dni prej pa 270.000. V tujini se je lani zaposlilo kakih 70.000 Jugoslovjan, kar je več kot tretjek leta v Zah. Nemčiji. Prvič po uveljavljanju reforme pa se je lani ustavil padec zaposlenosti v družbenem sektorju. Zar so generacije mladih, ki so lani končali srednje šole in fakultete, spet povečalo število nezaposlenih s diplomami. Teh je zdaj že kar ena tretjina vseh nezaposlenih, kar prav gotovo ni v redu - ko nam pa strokovnjakov na vseh koncih tako zelo manjka!

Slovenci hitimo naprej

Ugledna britanska revija "The Economist" je pred kratkim objavila daljši zapis o slovenskem gospodarstvu, iz katerega pospemamo enega izmed odstavkov:

"Med šestimi jugoslovenskimi republikami je Slovenija daleč najbolj bogata in razvita, z narodnim dohodom na prebivalca, ki je višji kot v Italiji in ki bo kmalu presegel avstrijskega. Milijon 700 tisoč Slovencev predstavlja 8 odstotkov jugoslovenskega prebivalstva, k družbenemu brutoproduktu pa prispevajo 16 odstotkov. Če vzamemo motorizacijo kot kazalec blagostanja, potem je Slovenija z avtomobilom na 18 prebivalcev daleč pred vsemi socialističnimi deželami ..."

Italija je za financiranje naših cest

Italijanska podjetja so pripravljena prispevati denar za kreditiranje modernizacije naših cest. Pripravljenost je posledica ugotovitev, da so sodobnejše ceste na naši strani pomembne za razvoj našega in italijanskega turizma.

»STO LET - STO ŠOL«

Več kot 100 let smo šli glede tradicije in organizacije osnovnega šolstva v korak z najrazvitejšimi evropskimi narodi, v zadnjem času pa smo počasnejši in marsikje že zaostajamo – Kaj predvideva 47 slovenskih občin in kako bomo zagotovili pomembno nalogu, da naj redno konča osemletno šolanje vsaj 90 odst. normalno razvitih učencev? – Pred republiko in občinami, kot pred vsemi prostovnimi delavci in šolo kot celoto je kup nadvse odgovornih, pomembnih in težkih nalog

DR. VLADIMIR BRACIC

Člana izvršnega sveta skupščine SRS tovariša dr. Vladimira Braciča smo prosili, da je za bralce našega tednika odgovoril na spodnja vprašanja, ki v tem hipu prav gotovo zelo zanimajo veliko večino naših naročnikov, zlasti pa vse stare se kot druge občane, ki sta jim vzgoja in bodočnost mladega rodu nadvse pri srcu.

1

Načrt oz. petletni investicijski program graditve osnovnošolskega prostora v Sloveniji v obdobju 1969–1973 je dobil v zadnjem času popularno ime »Sto let – sto šol«. Prosimo Vas, povejte nam o tem velikopotezni načrtu kaj več, saj to vprašanje živo zanima številne bralce zlasti v podeželskih krajih, kjer vprašanje šolskih prostorov čedalje bolj stopa v ospredje.

Stoletnica uzakonitve splošne osemletne šolske obveznosti, ki jo letos praznujemo, pomeni kulturno zgodovinski dogodek, na katerega smo lahko resnično ponosni. To se posebej ob dejstvu, da so mnoge naše osnovne šole tudi na podeželju začele z rednim delom že ob koncu 18. stol. in da imajo torej že 150 in celo 200-letno tradicijo. Zato se lahko po tradiciji in organizaciji osnovnega šolstva uvrščamo med najrazvitejše evropske narode. Polno stoletje in več smo držali z njimi korak. Radost in ponos ob tej ugotovitvi pa nas tudi obvezujeta za bodočnost, kajti žal moramo ugotoviti, da postaja v zadnjem času naš korak potcasnejši, začeli smo zaostajati. To zaostajanje se kaže v več smereh:

a) v manjšem odstotku v predšolske vzgojne varstvene ustanove zajetih otrok;

b) v neznačnem številu šolskih otrok, ki smo jim omogočili celodnevno bivanje v šoli;

c) v pomanjkanju in slabši kvalifikacijski strukturi učnega kadra, saj imamo na Dolenjskem in v severovzhodni Sloveniji za nekatere predmete – npr. matematika, slovenščina in tuji jezik – le od 12–20 odst. predmetnih učiteljev. Pedagoško akademijo so v večini evropskih držav že tri in celo štiriletnje visoke šole;

c) v pomanjkanju učnega prostora, kar izsiljuje večizmenski pouk, in se posebej v pomanjkanju ustreznemu opremljenih posebnih učilnic, delavnic in laboratorijskih.

Vse te pomanjkljivosti se odražajo v slabših učnih uspehih, ki so jih nekateri ocenili za grozljive, saj nam v osmih letih uspešno konča osnovno šolo le okrog 63 odst. učencev, v nekaterih občinah in posameznih šolah pa celo komaj nekaj nad 50 odst. Tudi znanje učencev je marsikje zelo šibko, kar je često objektivno pogojeno, saj nekvalificirani učitelji, opremljen samo s tablo in kredo, res ne more učiti drugače kot verbalno in pomanjkljivo.

Ob ugotovitvi, da je poleg kvalitetnega učnega kadra ustrezen šolski prostor temeljni pogoj za uspešno uresničevanje osnovnega šolanja, smo se dogovorili, da pripravi republiški sekretarijat za prosveto in kulturo program

za izgradnjo osnovnošolskega prostora. Tak predlog petletnega programa (1969–1973) je sedaj pred nami. Narejen je na osnovi popolnih podatkov 40 in nepopolnih podatkov 7 občin. Toj samo 13 občin ni posalo podatkov. Predlog programa torej ni kabinetno delo, temveč v osnovi zbir široko prediskutiranih ter na zborih vvolvcem in v občinskih skupščinah sprejetih programov izgradnje in obnove osnovnošolskega prostora. Občine so pri seznavljanju in sprejemaju teh programov upoštevale zlasti potrebo po odpravi večizmenskega pouka in ustvarjanja možnosti celodnevnega bivanja (izgradnja in opremljanje novih učilnic, prostorov za svobodne dejavnosti, bivalnih prostorov za vorače, kuhinj, jedilnic in pionirske sobe), modernizacijo pouka (specjalno opremljene učilnice, kabineti in delavnice), izgradnjo manjšočih telovadnic in gradnjo novih ter povečevanje obstoječih zgradb v krajih, kjer število prebivalstva narašča. Iz teh podrobnih programov občin, odseva velika prizadetost in skrb naših občanov in staršev za boljše pogoje šolanja mlade generacije. Če smo prej omenili 13 občin, ki niso poslale podatkov, s tem nočemo trdit, da tam nič ne dela; narobe, obveščeni smo, da se trudijo, kot n. pr. v Mariboru, kjer referendum sicer ni uspel, pa zato na občini niso vrgli puške v koruzo. Prav ta velika pripravljenost terena je navdihnila zamisel akcije in njeniime »sto let – sto šola«.

bo v petih letih potrebno zagotoviti nekaj nad 400 milijonov Ndn. Velika številka, ki pa se je ne smemo ustrašiti. Precejšen del teh sredstev je že zagotovljen s sprejetimi programi, ki so tudi finančno podprt. V mnogih občinah so sprejeli skele o samoprispevkih občanov, prispevkovih delovnih organ začij in konkretnih obveznostih občinskih proračunov. Po dogovoru izvršnega sveta s predstavniki bank je možno realno pričakovati tudi nekaj deset milijonov bančnih kreditov. Seveda pa tudi republika pri tej akciji ne bo mogla stati ob strani. Kot je bilo že objavljeno, je izvršni svet v načelu sprejel in podprt predložen program in se ho potrudil, da bo republika v okviru danih možnosti prispevala ustreznemu deležu sredstev v obliki dolgoročnih kreditov (20 let in 2 odst. obresti). Sicer pa bo izvršni svet o tem sprejel v prihodnjih dneh konkretno stališče ter ga skupno s predlogom programa poslal skupščini, ki bo o prispevku republike dokončno odločila. Ob spoznaju, da bo realizacija programa v veliki meri odvisna tudi od višine republiških intervencijskih sredstev, sem v tem pogledu optimist, saj približno zadnje čase za šolstvo ugodnejše sapice.

4

Kako bodo posamezne občinske skupščine lahko dobivale kredite za gradnjo novih šol in za obnovo tistih šol, ki so nujno potrebne velikih popravil in obnove? Kolikšna bo obvezna sodelovanja občinskih skupščin in kakšen je pri tem delež naših bank?

Republiška intervencijska sredstva bo dobila republiška izobraževalna skupnost, ki bo izdelala posebne kriterije za njihovo dodeljevanje. Do sedaj uporabljeni pogoji bodo izpopolnjeni in nato objavljeni. Ker jih bo sprejela skupščina republiška izobraževalna skupnost, bodo imale temeljne izobraževalne skupnosti možnost prispevati, da bodo pogoji kar se da je ustreznih. Predvideno je, da bi moralna značilnost soudeležba občinskih skupščin praviloma 65 odst. in več, vendar dano je že bilo, da so banke pripravljene prispevati ustreznih delež.

5

Kaj štejete trenutno za najvažnejše naloge na področju šolstva v Sloveniji?

Med trenutno najvažnejše naloge na področju šolstva smo že postavili realizacijo predloženega programa izgradnje osnovnošolskega prostora. K tej nalogi bi dodal skrb za izboljšanje materialnega položaja prosvetnih delavcev in šole kot celote, vrnitev ustreznega družbenega ugleda šoli in šolnikom, sistematično organizirane obveznega strokovnega in idejnopolitičnega izpolnjevanja učnih kadrov,

večja družbena skrb za kvalitetno vzgojo učnega podmladka, revizija predmetnika in učnega načrta ter učbenikov, sistematična vzgoja upraviteljev kot pedagoških vodij šol in izboljšanje dela prosvetno pedagoške službe. Kot vidimo, gre za cel kup ne prav lahkih in enostavnih nalog, ki so vse dolgoročnejšega značaja. Pri tem želimo povedati, da smo se že lotili reševanja nekaterih izmed navedenih na log. Znana je pobuda izvršnega sveta in tudi že realizacija prve etape sanacijškega načrta za izboljšanje materialnega položaja prosvetnih delavcev in šol. Izvršni svet bo vztrajal tudi pri dosledni izvedbi druge etape v letu 1970, ko je predvideno poleg nadaljnega povišanja osebnih dohodkov, ki naj dosežejo ustrežno slajpno vsklajevanje z drugimi, občutnejše izboljšanje sredstev za režijske in funkcionalne izdatke.

Za 1969 so že predlagani okvirni programi ter zagotovljena tudi sredstva za izvedbo prvih obveznih seminarjev za strokovno in idejnopolitično izpopolnjevanje prosvetnih delavcev. V prihodnjih letih bo šlo skozi takšne seminarje po okrog 2000 šolnikov in vsaki dve leti vsi upravitelji. Menim, da bi morali prevzeti osnovno skrb za izbor bodočih učiteljev sami učni kolektivi. Ti naj bi usmerili tiste, ki imajo ustreerne intelektualne sposobnosti in druge dispozicije v ta družbeno zahtevni, a pri tem lep poklic. Sirša družbena skupnost (TIS in RIS) pa bo zagotovila vsem materialne pomoči potrebnim sredstva v obliki stipendij in posojil. Že letos imamo zagotovljenih tudi finančnih sredstev, da lahko materialno podpremo vsakega nadarjenega mladiča, ki se želi posvetiti učiteljskemu poklicu, pa nima materialnih sredstev za študij. Naša skrb je posvečena tudi pedagoškim akademijam in izboljšanju njihovega delovanja.

Izvršene so že prve priprave za proučitev ustreznosti sedaj veljavnega predmetnika in učnega načrta. Trudili se bomo, da bi prišel tokrat odločujoče do veljave glas naših praktikov, ki naj povedo, kaj je prav in kaj terja spremembo. Pri tem se bomo nedvomno morali spoprijeti tudi z idealno zamišljenim konceptom tkm, enotne osnovne šole in povedati o njem svoje misli. Sedaj se namreč ta enotnost žal odraža skoraj izključno v z zakonom predpisanim enotnem predmetniku, učnih načrtih in učbenikih, sicer pa vrlada velika neenotnost, ki je pogojena z objektivnimi in s subjektivnimi elementi od prostora in njegove opremljenosti, usposobljenosti učnega kadra do socialnih prilik, v katerih šola deluje in drugih dejavnikov.

K izboljšanju dela in uspehov bo nedvomno pripomogla sprememba 39. člena zakona o osnovni šoli, ki odpravlja napredovanje z negativno oceno v višjih razredih in reorganizacija prosvetno pedagoške službe. Največ pa bo k večji uspešnosti in kvalitetni šole prispevilo kvalitetno vzgojno izobraževalno delo tisočev naših šolnikov, ki bodo ob ustreznem držbenem vrednotenju njihovega nenadomestljivega dela in ob vrnitvi potrebnega mesta v šolo nedvomno vložili v to mnoho truda, osebne zavzetosti in ljubezni. Pri tem delu jim želim lepih uspehov.

Dr. VLADIMIR BRACIC

2

Kaj nameravamo doseči v SR Sloveniji s tem programom? Kakšni so njegovi glavni nameni?

Osnovni namen in cilj akcije sta nakanana že v prejšnjem odgovoru – z izboljšanjem pogojev šolanja doseči v doglednem času kvalitetnejše znanje in boljše učne uspehe, tako da bi redno končalo osemletno šolanje najmanj 90 odst. normalno razvitih učencev. Predlog programa predvideva izgradnjo novih šolskih zgradb, dograditev manjšočih telovadnic, dozidave ter adaptacije; skupno zajema okrog 300 objektov. Razumljivo je, da k uresničitvi tega cilja ne more pripomoći samo nov šolski prostor, temveč v harmoničnem soglasju tudi drugi dejavniki, o čemer pa bo beseda v zadnjem odgovoru.

3

In potrebna sredstva za doseganje tako pomembne zamisli?

Za uresničitev tega sicer velikopoteznega, a nesporočljivnega programa

Zakaj novi zakoni?

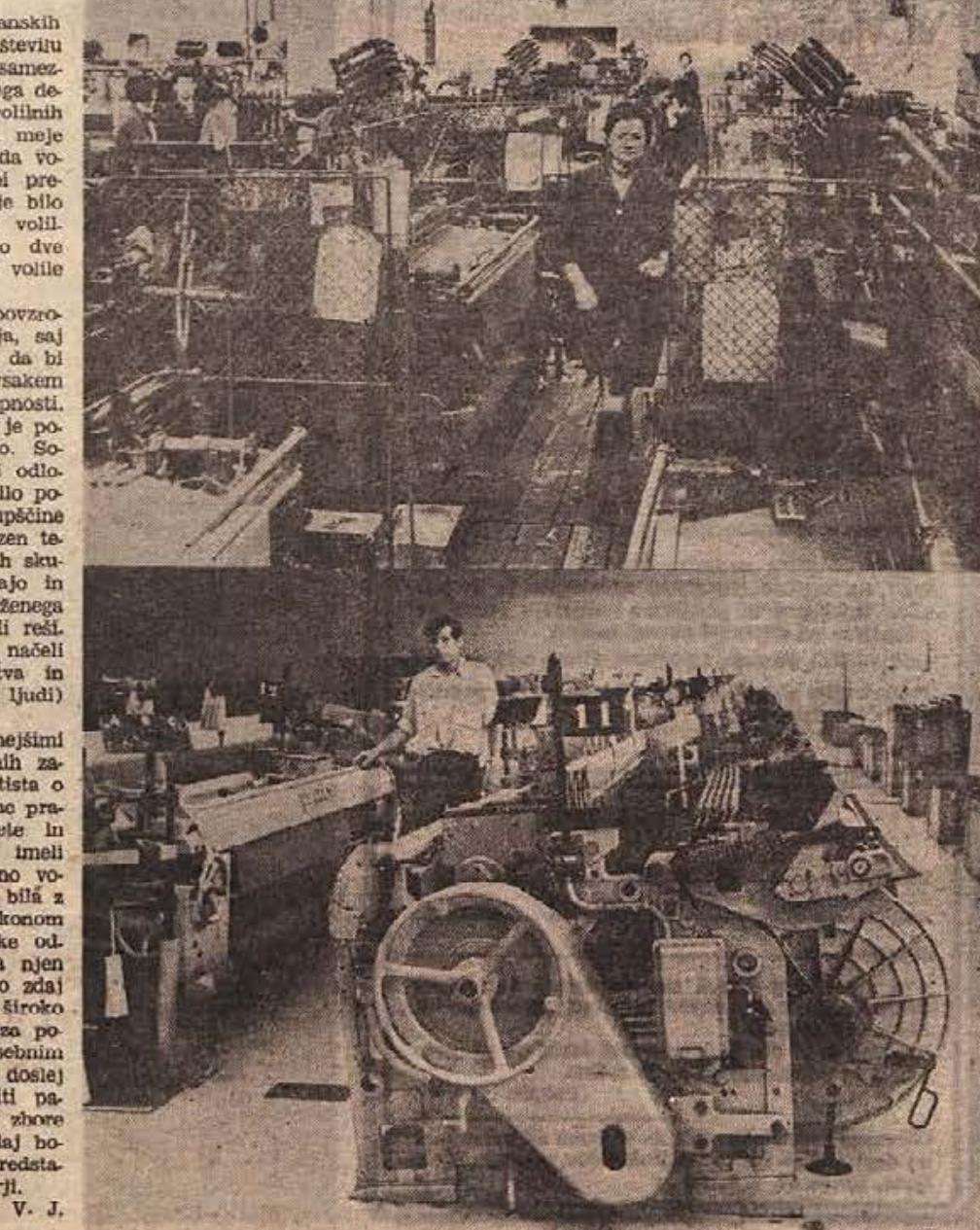
(Nadaljevanje s 1. strani)

vollnih enot za volitve republiških poslanec.

Republiški zbor šteje po sprejeti ustavnem spremembom 90 poslancev, in sicer tako, da se en poslanec voli na približno enako število prebivalcev, da so volitve neposredne, da se v vsaki volilni enoti izvoli po en poslanec in da ima vsaka občina najmanj po enega poslanca. Tako so Slovenijo razdelili na 90 volilnih enot po klijunu, da se po en poslanec voli na 18.896 prebivalcev. Ostale mandate pa so razdelili po načelu največjega ostanka, in sicer ob upoštevanju še drugega načela, da mora vsaka občina dobiti najmanj po en mandat.

To načelo so sprejeli, ker je republiški zbor odposlanec občanov in je prav, da ima vsaka občina svojega odposlancev v njem. To pa je seveda povzročilo precejšnje razlike, saj bo imela npr. Metlika enega poslanca na 7.173 prebivalcev, Slovenska Bistrica pa na 30.291 prav tako enega. Račun pa je kljub temu pravilen, ker imajo npr. Domžale za 102 prebivalca večji ostank kot Slovenska Bistrica in dobesedno en mandat še na ta večji ostank.

Dosti tedje pa je bilo razdeliti mandate za zbere delovnih skupnosti. Gospodarski zbor bo štel 75 poslancev, socialnozdravstveni in prosvetno-kulturni pa po 60. Pri razdelitvi mandatov pa so uporabili mešano načelo, se pravi po številu prebivalcev in po številu delovnih ljudi. Vse občine, ki imajo več kot po 20.000 prebivalcev, so dobile po en mandat v vsakem

ZA 11 MILLIJONOV NOVIH STROJEV — V tekstilni tovarni NOVOTEKS so lani za nove stroje dali 11 milijonov dinarjev. Temu primereno se je dvignila vrednost proizvodnje, ki bo letos znašala že 100 milijonov dinarjev. Lani so izdelali 1.479.051 tekočih metrov blaga, letos pa bodo stekali že 1.750.000 metrov. Na gornji sliki je stara tkalnica, na spodnji pa najsoobnovejša opremljena tkalnica z dvanajstimi najsoobnovejšimi avtomatskimi tkalskimi stroji švicarske firme SULZER; dvanajst takih strojev lahko upravlja en sam tkalec. Proti koncu leta, ko bo steklo še preostalih 12 strojev te firme, bodo dnevno izdelali blizu 8.000 tekočih metrov blaga. (Foto: S. Dokl.)

EVIDENTIRANJE POSLANSKIH KANDIDATOV V KOČEVSKI OBČINI

Vsakemu le eno pomembno funkcijo

Kateri so evidentirani možni kandidati za poslance zvezne in republiške skupščine v kočevski občini — Nekateri nočejo kandidirati

Razni občinski in republiški organi, organizacije in društva so doslej evidentirali kot možne kandidate za poslance v zvezno in republiško skupščino za kočevsko občino naslednje:

Za zvezno skupščino so člana, Stane Letonja, Janez Žužek, Miha Petrovič, Stane Ocepek, Zdravko Sanhah, Janez Merhar, Matija Četinski, Jože Dencina, Marija Miklčič in Miha Petrovič.

Za republiško skupščino so evidentirani: Miro Hegler, Nace Karmičnik, Miha Briski, Tone Kovačič, Franc Kocrel, Franc Volf, Drago Ben-

kateri izmed naštetih še odštevani, da bi kandidirali, drugi so pristali, z nekaterimi pa še niso imeli razgovorov. Predlaganih je bilo še več kandidatov, a so nekateri že na sestankih izjavili, da nočejo kandidirati.

Zvedeli smo tudi, da bo z liste možnih kandidatov odpadel kdo še zato, ker so družbeno-politične organizacije zavzele odločno stališče, da ima vsak občan razen svojega rednega dela lahko le še eno pomembno družbeno funkcijo. Med možnimi kandidati so namreč tudi še taki, ki pomembno funkcijo že imajo.

Zakaj omejitev pri izvozu?

Na željo odbornikov je občinska skupščina Krško naložila na zvezne organe vprašanje o nelogičnih predpisih za izvoz in izvoz celuloze. Zvezna administracija dopušča namreč neomejen izvoz pri izvozu pa predpisuje omejitev. Zaradi tega tovarna papirja v Krškem ne more izvajati kolikor bi hotela. Predpisi jo utessujejo in ji onesmogenjo, da bi se še bolj uveljavila na zunanjem tržišču. J. T.

Novomeščani podprli predlog Trebanjcev

V torek zjutraj sta se sestala izvršni odbor občinske konference SZDL in predstavstvo občinskega sindikalnega sveta Novo mesto ter razpravljala o predlogu zakona, ki določa volilne enote za volitve poslancev republiške skupščine, ter ga je pripravil republiški sekretariat za pravosodje in občno upravo.

Družbeno-politični delavci iz Trebnjega pa so pripravili nov predlog, ki dosledno upošteva stališče, izobilikovanje v ustavnem razpravi.

Novomeščki družbeno-politični delavci so o predlogu razpravljali in podprli predlog Trebanjcev. Pripravili so, da bo prišlo še do kakšnih sprememb pri določanju poslanskih mandatov, naj te odvzemajo ljubljanskim ozirnim in mariborskim občinam, ki imajo po obec predlogih veliko poslanskih mest.

Jutri o splošnem sporazumu

Skupščina komunalne skupnosti socialnega zavarovanja delavcev v Novem mestu bo jutri na dopoldanski seji, ki se bo začela ob 9. uri v dvorni KZSZ na Kidričevem trgu, sklepala o zaključenem računu sklada za leto 1968, obravnavala denarni načrt sklada za leto 1969 ter razpravljala o načilih za sklenitev splošnega sporazuma z regionalnim zdravstvenim centrom in o smernicah za pogodbice z zdravstvenimi zavodi. Na dnevnem redu bodo tudi tokrat vprašanja in odgovori.

Pomembni uspehi Dolenjske banke in hranilnice

Včeraj dopoldne je bil v Novem mestu V. redni zbor Dolenjske banke in hranilnice, na katerem so pooblaščenci ustanoviteljev banko poslušali poročila o poslovanju banke v lanskem letu in sklepali o potrditvi zaključenega računa ter delitvi dohodka banke za leto 1968. Sklepalni so tudi o poslovni politiki DBH v letosnjem letu in o pravilniku o obrestnih merah ter bančnih tarifi, kakor tudi o načetu dohodkov in izdatkov banke za leto 1969. Več bomo o zanimivem zboru domače področne banke poročali prihodnji teden.

Sejmische

Novo mesto: malo kupčij

Na novomeškem sejmischu je bilo 10. februarja naprodaj 377 prasičev, prodali pa so jih le 77. Do dveh mesecov starci so bili po 130 do 200 din, od 3 do 6 mesecov starci pa po 210 do 300 din. Kupci so bili le iz novomeške občine. Cene se kljub manjšemu povpraševanju niso spremenile.

Brežice: največ mladih pujskov

V Brežicah je bilo 8. februarja naprodaj 545 prasičev, prodali pa so jih 384. Največ je bilo do 3 mesecov starci pujskov, prodajali pa so jih po 10 din kilogram žive teže. Več kot 3 meseca starci pa so bili po 5,9 do 6,2 din kilogram.

Večina konferenc je mimo

V soboto in nedeljo je bil opravljen večji del kandidacijskih konferenc v brežiških občinah. Nedeljo so si izbrali v Sentenartu, v Bukošku, Cerknici, Globokem, Skopcah, Mirzavi vasi in Sromljah. Visok sneg je marsikoga iz oddaljenih vasi in zaselek zadržal doma. V pondeljek so bile konference sklicane v Artičah, na Biziškem, na Catežu, v Dobovi, Kapelah, Krški vasi, Pečičah, Piščah in na Veliki Dolini.

Dovolj kandidatov za odbornike

V torek dopoldne smo zvezeli, da je občinsko vodstvo konference SZDL zelo zadovoljno s potekom kandidacijskih konferenc. Iz zapisnikov, ki so jih do tega dne prejeli v Brežicah, je razvidno, da so bile konference kljub visokemu snegu dobro obiskane. Skoraj pravilo je postal, da po krajevnih volilnih enotah določajo po dva in več kandidatov za odbornike. Pri kandidiranju so občani popolnoma samostojni in niti eni volilni enoti niso vsilili nobenega predloga od zunaj.

Frutella

Vikendi obdavčeni

Osnutek občinskega odloka o prispevkih in davkih občin določa v 23. členu, da se davek od stavb plačuje tudi od stanovanjskih prostorov, ki se občasno uporabljajo za potrebe in oddih. Ker je v občini več vrst takih stavb in prostorov, lastniki pa jih imenujejo z zelo različnimi imeni, je bilo na sestanku klubu odbornikov dogovorjeno tudi to, kako ugotoviti, od katerih stavb in prostorov, namenjenih za oddih, naj plačajo lastniki davek. O tem bo odločala uprava za dohodke skupaj s predstavnikom krajeve skupnosti na katere območju so takšna stavba ozir. stanovanjski prostori. Od po odloku izračunane stanarine se odibira 60 odst. za vzdrževanje in upravljanje stavbe, od ostanka pa plača lastnik 40-est. davek.

Med bo po zmernih cenah

Tako so sklenili kočevski čebelarji

Pred kratkim je bil v Kočevju občni zbor Čebelarskega društva, ki se ga je udeležil tudi predsednik Zveze čebelarskih društev iz Ljubljane tovarš Benečič.

Kočevsko Čebelarsko društvo dela še od leta 1963. V svojem dosedanjem delu je poskrbelo za izobraževanje čebelarjev tudi z več predavanji. Zal pa čebelarji pri svojih prizadevanjih za načrt predelek čebelarstva niso bili deležni pomembnejše družbe-

ne pomoči.

V nekaj letih obstaja že število članov neprestano naraste. Prvo leto je štelo društvo le 15 članov, v zadnjem letu pa že 52. Pričakujejo, da bo število tudi letos porastlo.

Na nedavnjem občnem zboru so sklenili, da bodo nudili prebivalcem med po zmernih cenah. Upamo, da bodo sklep uresničili in tako prijetno prezentili občane. J. T.

Ta teden v republiški skupščini

Ta teden se bo sestalo več odborov republike skupščine. Odbori bodo med drugim obravnavali informacijo o socialno-varstveni dejavnosti v SR Sloveniji, predlog o izdaji zakona za ponovno ustanovitev sklada za socialne avotide ter dva predloga zveznih zakonov o ratifikaciji sporazuma o socialnem zavarovanju med SPRJ in Zvezno republiko Nemčijo ter kraljevino Švedsko. Sporazuma zagotavljata predvsem pravice naših delavcev tako v Zvezni republiki Nemčiji kot v kraljevini Švedski oziroma pravice njihovih družin v Jugoslaviji glede na zdravstveno zavarovanje, zavarovanje za nesrečo pri delu, za invalidsko in pokojninsko zavarovanje ter družinske dodatke za naše delavce, zapoštene v omenjenih državah.

Dva odbora pa bosta obravnavala osnutek zveznega splošnega zakona o zdravstvenem zavarovanju in o obveznih oblikah zdravstvenega varstva prebivalstva. Po tem zakonu bi bile zavarovanih osebam v okviru skupnosti zdravstvenega zavarovanja zagotovljene kot minimum telesne obvezne oblike zdravstvenega varstva:

— odkrivanje, preprečevanje, zatiranje in zdravljenje naložljivih bolezni, ki jih je treba obvezno prijavljati;

— odkrivanje, preprečevanje, zatiranje in zdravljenje tuberkuloze in veneričnih bolezni;

— nega in zdravljenje tistih duševnih bolnikov, ki zaradi narave in stanja bolezni utegnjo ogrožati svoje življenje in življenje drugih ljudi ali poškodovati materialne dobrane okolice;

— zdravstveno varstvo žensk v zvezi z nosečnostjo in maternstvom;

— popolno zdravstveno varstvo novorojenčkov, dojenčkov in otrok do določene starosti;

— zdravstveno varstvo solskih otrok, solske mladine in rednih študentov do določene starosti, predvsem s sistematičnimi pregledi, varstvom in zdravljenjem preprečevanjem, zatiranjem in zdravljenjem revmatične mrzlice, protetičnimi in rehabilitacičnimi ukrepi, varstvom vida, sluha in oseb z ortopedskimi anomalijami in deformacijami;

— organizirano delo za zgodnje odkrivanje malignih bolezni (rak, levkemijska itd.) in diabetesa (sladkorne bolezni) ter njihovo zdravljenje izven bolnišnic;

— aktivnost za zdravstveno vlogo prebivalstva.

Pristojni odbori s prosvetno-kulturnega področja bodo poleg obravnavane osnutka zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o prosvetno-pedagoški službi med drugim razpravljali tudi o glasbeni kulturi na Slovenskem. Razprava ima namen osvetiliti podobo slovenskega glasbenega življenja kot dela nacionalne kulture. Opozoriti želi na vlogo glasbe pri dnu splošne kulturne ravnin in podprtati pomembljivosti, ki ovirajo uspešnejši razvoj glasbene kulture na Slovenskem.

Med ostalimi pomembnejšimi razpravami bo tudi razprava o konceptu dolgoročnega ekonomsko-političnega razvoja SR Slovenije, ki ga je pripravil institut za ekonomsko raziskovanja.

20. marca bo izšla knjiga dr. Vladimira Dedijera
IZGUBLJENI BOJ JOSIFA VISARIONOVIČA STALINA 1948-53

Podlistek, ki ga je objavljalo »DELO« in ki so ga za »DELOM« začeli objavljati tudi drugi jugoslovenski listi, je doma in v tujini vzbudil izredno veliko zanimanje. O tem pričajo: Dedijerov intervju z znano nemško revijo »Spiegel«, njegov intervju z italijansko televizijo, številna pisma iz Jugoslavije in tujine, kakor tudi izjava britanskega filozofa Bertranda Russella, da bi v tujini knjige založili iz svojega sklada in jo natisnil v angleškem, francoskem in nemškem jeziku.

Knjigo bo izdal CGP »DELO« v celiem platnu, s tribovnim ščitnim ovitkom in z 32 stranami prilog na umetniškem papirju.

Knjiga stane v prednaročilu 29.00 din. v prodaji pa bo njena cena znatno višja.

Zagotovite si to zanimivo delo že v prednaročilu tako, da izrezete objavljeno naročilico in jo pravilno izpolnjeno in podpisano pošljete v pismu ali nalepljeno na dopisnici na naš naslov:

CGP »DELO«, prodaja, Ljubljana, Titova c. 57, p. p. 29
Prednaročila zbirajo tudi vse knjigarnne in podružnice CGP »DELO«.

NAROČILICA

Podpisani: _____

naslov: _____

zaposlen: _____

s to naročilico nepreklicno naročam knjigo Vladimira Dedijera »Izgubljeni boj Josifa Visarionoviča Stalina 1948-53«.

Kupnino 29.00 din bom poravnal takoj po prejemu položnice najkasneje pa do 15.3.1969.

Podpis:

(Irezano naročilico pošljite v pismu ali nalepljeno na dopisnici na naslov: CGP »DELO«, prodaja, Ljubljana, Titova 57, p. p. 29)

DL

CIGANSKO Vprašanje je vse bolj pereče

Bodo šli tudi ti mali Cigančki po stopinjah svojih staršev? (Foto: Marjan Legan)

Cigani so ostali Cigani — nenehni povratniki

Kazniva dejanja in prekrški Ciganov se naglo množijo — Bomo poslej res samo še registratorji teh dejanj in prekrškov ali pa bo naposled kaj več denarja za reševanje ciganskega vprašanja na Dolenjskem?

Nasili smo se govorov, stališč in predlogov za reševanje ciganskega vprašanja.

Prelili smo sode črnila za referate in odločbe — uspeha pa ni.

Cigani so ostali Cigani, nomadi, razgrajači, tatovi, obiskovalci sodišč, nenehni povratniki.

Ostali so cigansi Cigani, bi rekli po domače.

po tem, ko so se vrnili iz zapora.

Komaj so zapustili zapore ...

Nekaj primerov:

■ Milan Brajdč je slabe tri mesece in pol za tem, ko so ga pustili iz zapora, oupal Jožeta Smoleta v Celjici.

■ večkrat obsojena Milan Brajdč in Anton Hrvatič sta INISU ukradla 50.000 din.

■ Edvard Brajdč, ki je z bratom Dečkom sodeloval pri uboji Bogdana Kreseta pred petimi leti, je pred dnevi z vojaško puško streljal na Janka Brajdča.

■ Marjan Brajdč se je 4. januarja letos vrnil s prestane kazni in z lovsko puško obstreli Adolfa Brajdča.

Okradeni občani se zatekajo po pomoč k upravnim, političnim in drugim organom in hkrati zahtevajo učinkovitejše reševanje ciganske problematike. Njihovo negodovanje je upravičeno.

Za dokaz naslednji podatki:

■ Lani so Cigani storili tale (dokazana) kazni na dan: 11 tativ in stanovanj, 4 vломe v hleve in kočnake, 5 vломov v druge objekte, 17 tativ in gospodarskih poslopjih, 2 ropa, 12 dejanj zoper življenje, in vrsto drugih, vsega 94 kaznivih dejanj. Javnemu tožilstvu so ovadili 187 Ciganov.

Kaznivih dejanj je bilo

več, kot je razvidno iz vseh teh podatkov. Minogih dejanj občani sploh niso prijavili, ker so prepričani, da s kaznimi ne moremo zmanjšati kaznivih dejanj.

Podeželsko prebivalstvo vznemirjajo tudi nenehne tativne v gozdovih, poseki, kraja poljskih pridelkov in podobno. Kjer so Cigani do zdaj taborili, so spremnili gozd v planjavo tako v Srebrničah, Zabjeku, Smrečelu, Podgori in drugod. Na njivah so često kradli vričo lastnikov. Kamor so prišli, so kradli denar, živila, kokoši, zajce, pse, prašiče, oblike in kurjavo, za svoje osle pa seno.

Tudi miličnikom grozijo ...

Naselje ciganskih družin v Zabjeku pri Novem mestu je postaleno eno samo smetišče in mrhovisko. Krajajo tudi mrhovino v bližnji konjaci.

Delavec, ki paži na red na mestnem smetišču so že večkrat napadli, ker jim ni dovolj odnašati odpadkov.

Prekrški zoper javni red in mir so pri Ciganih hudo pogostni. Lani so jih naredili 138 predlanskim 163.

Držno vedenje, pretepi, prepiranje in kričanje, vdajanje potepuštvu in neupravičeno nošenje orožja so najpogosteji in najstevilnejši prekrški Ciganov zoper javni red.

Povečalo se je predvsem število hujših prekrškov (npr. držno vedenje).

Tudi takele prekrške so registrirali:

■ 17. januarja 1968 so se v Brislju pretepali na cesti Marjan, Ignac, Milan, Janez, Bojan in Ivan Brajdč.

Ustavljali so pešce in vozniške. Sele na zahtevo miličnikov so se razšli.

■ 30. maja 1968 sta Darko in Zvonko Hudorovac ustavila kolosarja in ga pretepljal. Miličniku, ki je prisel kolosarju na pomoč, sta grozila, da ga bosta napadla.

■ 2. junija 1968 se je Stefan Brajdč pijken, peljal na vlaku iz Crnomlja v Novo mesto in streljal s pištolem. Potnikov, ki so zahtevali, najda mir ni poslušal.

Brez denarja povsem brez moći?

To je kratka, dveletna bilanca (seveda nepopolna) prekrškov in kaznivih dejanj, ki se množijo tem bolj, čim manj rešujemo cigansko vprašanje.

Gotovo bi bilo odvede po navljeti, kaj bi morali rešiti, da je treba začeti pri otrocih in podobno, ker smo o tem že pisali.

Tudi odgovorni predstavniki občin in služb, ki naj bi se ukvarjajo s ciganskim vprašanjem, vedo, kaj je treba in kako je treba. Toda brez denarja tudi oni ne morejo nič. Proračuni dajejo za te redi premalo. Kolikor ga bo, ga bo premalo, da bi rešili, kar je potrebno rešiti.

Ali nam tudi poslej ne bo preostalo drugega, kot občasno preštrevati kazniva dejanja in prekrške Ciganov?

Ali bomo moralni (po vsem...) še nadalje učiti svoje otroke takih pesmic:

■ Bežimo, tecimo, Cigani gredo, v rjavih bisagah otroke nesok.

IVAN ZORAN

To stran ste napisali sam! – To stran ste napisali sam! – To stran ste napisali sam!

Napačno obvestilo ali kaj?

V 4. številki Dolenjskega lista je bilo objavljeno obvestilo o vložitvi napovedi za odmero prispevka od skupnega dohodka občanov za leto 1968, ki med drugim pravi tudi tole: "...zavezanc za prispevek iz skupnega dohodka občinov je vsakdo, ki je v letu 1968 dosegel po odbitku prispevkov in davkov nad 20.000 din čistega dohodka..."

Zaradi te objave se je oče zglasil pri uslužbencu oddelka za gospodarstvo in finančne na občinski upravi v Trebnjem, da bi porzvedel, če pride tudi on v poštev, ker ima oddan prostor za trgovino.

Na njegovo presečenje mu je uslužbenec odgovoril, da on v primeru, ki ga navaja članek, ne pride v poštev, in da plača prispevek iz skup-

nega dohodka, kljub temu da je imel na leto le 5.100 din dohodka (najemnine).

Sedaj ne vem, ali je bilo obvestilo v listu napačno ali smatra občina Trebnje ta prispevek kot davek na najemnino, kar je popolnoma drugo od prispevka na dohodek, ali pa ima občina svoja pravila?

To se je zgodilo že drugič. Poudariti moram, da sta oče in mama sama in brez kakih drugih dohodkov. Če občina Trebnje razume najemnino lokala v višini 425 dinarjev kot redni osebni dohodek, se zelo moti.

MIMI SINKOVEC
Ljubljana,
Slovenska 32

POJASNILO. Mirko Vertot, uslužbenec na davčni upravi v Trebajem, nam je dal naslednje pojasnilo:

V skupni dohodek občinov šteje tudi najemnina. V zgornjem primeru pa ne gre za prispevek od skupnega dohodka, ker še zdaleč ne dosega 20.000 din, temveč za davek na dohodek od stavb. Po občinskem odloku je ta davek obračunan tako, da je 60 odst. od najemnine zaračun stroškov amortizacije in vzdrževanja neobdavčene, 40 odst. pa ostane za obdavčitev. Od tako dobijenega zneska je treba plačati 40 odst. davka na dohodek od stavb.

Ljubiteljem ansambla Berger!

Gramofonsko pločečo ansambla BERGER, na katereh poje punčka Mellita Avsenak s Senovega, že lahko dobite v vseh prodajalnah ploče. Lahko jih po povzetju naročite tudi na naslov: Franjo Berger, Krško, p. p. 24 (Cesta 4. Julijske, št. 52, Krško).

Tako kot povsod je povzročil novi sneg tudi delavcem Cestnega podjetja v Kočevju obilico dela. V zadovoljstvo prebivalcev pa so svoje naloge z rednim pluženjem mestnih ulic in ceste od Kočevja proti Ribnici dobro opravljali. Na sliki: pluženje snega 4. februarja ob 23. uri. (Foto: F. Brus, Kočevje)

Niko Marc je umrl

Konec lanskega leta je v nesreči v bližini Logatca preminul Niko Marc, znani partizan in organizator, ki se ga dobro spominjajo mnogi naši ljudje iz Topliške doline. Rodil se je na Primorskem pri Vipavi, odkoder je 1928 pobegnil pred fašističnim preganjanjem v Jugoslavijo. Novi dom si je ustrairil v Sevnici. Poleti 1941 se je povezel z organizacijo upora v Zasavju, Kolmanom, Dolencem, Reparjem, Doberskom in Mavrovicem. Ker so mu nemški policiсти prišli na sled, se je konec avgusta 1941 umaknil na Dolenjsko v Podturn. Tu je takoj nadaljeval z delom za NOB. Zbiral je oružje in vojsko opremo, oktobra 1941 odšel v Sevnico po Kolmanu in Dolenci in ju pripeljal na Dolenjsko, pozimi 1941/42 je oskrboval prve partizane na Rogu in vedrjeval zvezne. Aprila 1942 se je preselil v Potjane, kjer je bila v njegovi hiši tavka za zbiranje novih borcev. V roki ofenzivi so ga Italijani ujeli in odpeljali na Rab. Po kapitulaciji Italije se je z Rubsko brigado vrnil in je do osvobodive se naprej deloval v Poljanah. Odgovarjal je za prevoze in oskrbo partizanskih enot.

Niko je bil ponosen, zaveden sin svojega naroda. Ljubil je svobodo in pravico, bil je delavec kot malokdo, zato ga bomo še dolgo ohrali v naših srcah.

KAREL OBLAK
DOL. TOPLICE

Cestarji, preberite, prosim!

Spoštovani!

Sreč mi ne da miru, moram vam napisati nekaj vrtstic glede snega in predvsem glede malih otrok, ki hodijo po cesti. Videla sem, kako se revčki umikajo, pa se nimajo kam, ko pripeljejo avtomobili po cestah, na katerih je večdel prostora powsod samo za tovorno vozila. Zato ne bi cestarji na vseh 20 metrov naredili z lopatami nekaj prostora v spluženem snegu, da se lahko pešec in šolar na cesti tja umaknete pred motorimi in drugimi vozili? Nekateri otroci so tako majhni, da se človek boji, da se bo do v snegu kar zgubil, ko se stiskajo k spluženim snežnim stenam. Od avtomobilov pa pričakujemo vsi zlasti v teh tednih kar največ srčne kulture, da bodo na cestah skrajno obzirni. Cestarje prosimo starši in drugi uporabniki cest, naj zlasti na poteh, ki vodijo k solam, upoštevajo naše želje. Hvaljeni jim bomo!

M. K. Trebnje

Pretepači v Kočevju odkriti

Glavni povzročitelji pretepa na mladinskem plesu v dvojni družbeni organizaciji v Kočevju, ki je bil prvega februarja zvečer, so odkriti. To so Slavko Seljak, Slavko Romih, Mitenko Pandurovič, Jan Radosavovič in Ivan Pšenica. Vsi so prišli na ples vinjeni in so okoli 22.30 začeli pretepati dva mladincia iz krščega ansambla, ki je na tem plesu igral. Pandurovič se je znesel se nad nekaterimi, ki so ga skušali miriti.

Mladički so posredovali in do izstremitve pripisli Slavku Romihu, ki ga na drug način ni bilo mogoče pomiriti.

M. M.

Novi veliki Audi 100 komfortno poslovno vozilo

AUDI 100	AUDI 100 S	AUDI 100 LS
1760 ccm	1760 ccm	1760 ccm
80 KM	90 KM	100 KM
0–100 km/h	0–100 km/h	0–100 km/h
v 13,5 sek	v 12,2 sek	v 11,9 sek
potovalna hitrost	potovalna hitrost	potovalna hitrost
156 km/h	165 km/h	170 km/h
8,9 l na 100 km	8,9 l na 100 km	8,9 l na 100 km
navadni bencin	super bencin	super bencin
serijska oprema	specialna oprema	luksuzna oprema
DM 6.750,- DM 7.150,- DM 7.550,-	NDIN 19.275,45 NDIN 20.419,75 NDIN 21.479,75	

VSE INFORMACIJE IN PREIZKUSNE VOZNJE PRI

AUTOCOMMERCE

LJUBLJANA, TRDINOVA 4

in pri predstavninstvih Autocommerce: Beograd — Kataničeva 18; Zagreb — Varšavska 4; Sarajevo — Kralja Tomislava 19; Novi Sad — Bul. M. Tita 9; Skopje — Orce Nikolov 29; Rijeka — Račkog 28; Split — Ulica Prvoboraca 101; Koper — V. djeva 2.

Oproščen davka

Na območju ribniške občine so se številni izdelovalci suhe robe modernizirali. Nabavili so stroje in začeli izdelovati izdelke serijsko. Z večjo proizvodnjo je narasel tudi zaslugek. Do tu je vse lepo in prav, ni pa prav, da nekateri izdelovalci nočejo prispetati družbi tistega, kar ji gre. Tako je neki izdelovalec kuhalnic, ki je bil drugače upokojenec, izdelal lan za 28 000 din kuhalnic, davka pa ni nič plačal. Pavšalna obdarovanec se je glasila na 300 din, pa je možak napravil prošnjo za odpis davkov, ki je bila uspešno rešena. Sededa bi bila obdavčena drugačna, če bi davčni organ prej vedel, koliko izdelovalec proizvaja. Podobnih primerov, ko davek ostane v žepih izdelovalcev, je precej, kar kaže, da bo morala davčna služba se poostriči svoje delo.

V IMENU
VASČANOV RODIN
ALDIN GIMPELJ

UGODEN
NAKUP

konservirane vrtnine in kompoti

- fižol v stročju »vitaminka« 3,20
- kumarice v kisu »nekter« 3,60
- slive »bosanka« 2,50
- breskve »grocka« 3,80
- marelice »grocka« 4,30

v vseh prodajalnah

Kdor hitro da, dvakrat pomaga

Ob nedavni tragični smrti Marije Zugelj iz Roinic, matere štirih nepreskrbljenih otrok, je upravlji odbor metliške tovarne BETI sprejet sklep, da prevzame patronat nad njenim 7-letnim sinčkom. Določili so mu 90 din mesečne podporo za časa solanja v osemletki, potem pa ga bo tovarna šola naprej in mu pomagala do počinka.

Ob dandanačni splošni brezbržnosti do sočloveka je tovarna BETI med redkimi izjemami. S hitrim ukrepanjem je dala lep ugled vsem belokranjskim in dolenskim kolektivom.

Področni odbor za informiranje

Občinski sindikalni svet Novo mesto prireja 26. februarja v Novem mestu za podjetja v občinah Trebnje, Črnomelj, Metlika, Krško in Novo mesto posvetovanje o službi obveščanja v delovnih organizacijah in o tovarniškem tisku. Predavatelji bodo udeležence seznanili z ustavnim načelom javnosti dela in obveščanjem kot pogojem za samoupravljanje, z zgodovinskim pregledom razvoja tiska, z vsebinskim konceptom lista, z nastankom vesti in njeno potjo do objave ter s tem, kako listi načrtujemo. Na posvetu bodo ustanovili področni odbor, ki se bo ukvarjal s problemi obveščanja in tovarniškega tiska. V odboru bodo predstavniki iz vseh našteh občin.

Hočejo tudi bika

Na zboru volivcev v Zapotoku pri Sodražici so razpravljali o nekaterih vprašanjih, ki zadevajo vso občino: o socialnem skrbstvu, zavarovanju kmetov itd. Posebno je bila živahnna razprava o krajevnih zadevah. Predlagali so, naj bo osemenjevalna služba bolje urejena. Živilni naj bi ne čakala osemenjevalca na mrasu, ampak v zaprtem prostoru. Občani so predlagali tudi, da bi dobili za širše osemenjevalno območje bika, ki bi ga uporabili tam, kjer umečno osemenjevanje odgovore. Razpravljali so tudi o drugih vprašanjih. Na zboru v Zapotoku so bili tudi volivci iz sosednje vasi Vinice, ki skupno z vaso Zapotok sestavljajo eno volilno enoto. Za kandidata za bližnje občinske volitve v splošni zbor sta bila predlagana Slavko Klun in Anton Govšek. Prvi je iz Vinice, drugi pa iz Zapotoka.

60 let GD Sušje

Prostovoljno gasilsko društvo Sušje, ki zdržuje vasi Sušje, Slatnik in Zlebič, bo letos slavilo 60-letnico ustanovitve. To društvo štejemo med delavne, saj je že pred leti s svojimi sredstvi naboljelo motorno brigalno. Na nedavnam občinem zboru so pregledali dosedanje delo in se pogovorili o bodočih nalo-

Vikendi na Travni gori

Turistično društvo Sodražica je dalo urbanistični načrt za pozidavo Travne gore, kjer naj bi gradili predvsem vikende. Načrt bo načrt bo načrt do spomiladi. Turistično društvo bo tudi zaprosilo, da bi dobilo del pašnikov, s katerimi zdaj upravlja kmetijska zadruga Ribnica. Vikendi naj bi namreč stali na teh pašnikih. Društvo je dobito od posameznikov, posebno iz Ljubljane, precej vlog za pozidavo vikendov na območju Travne gore.

NOVOMEŠKI SVET ZA URBANIZEM DAJE V JAVNO RAZPRAVO PREDLOG:

Avtomobilsko mesto in 120 novih lokacij!

Predlagani rezervat za IMV zavzema večjo površino kot nekdaj celo mesto! — Preizkusna steza in industrijski tir na gotenskem polju — V soseski VII. dovolj prostora za vse želje individualnih graditeljev — Nova cesta bo šla pod bolnišnico

Novomeški svet za urbanizem je na torkovi seji obravnal predlog zazidalnega načrta za tovarniški predel IMV in spremembe urbanističnega načrta Novega mesta ter predlog zazidalnega načrta stanovanjske soseske Irca vas — Brod.

Pred leti sprejeti urbanistični načrt Novega mesta namreč ni v zadostni meri upošteval perspektivnega razvoja IMV. Podjetje DOMINVEST je predlagalo, naj se urbanični načrt Novega mesta spremeni tako, da bo ves predel med potokom Težka voda, kmetijsko šolo na Grmu, pobočjem vzpetine z glavnim novomeškim vodovodnim rezervoarjem, Kotarjevo ulico, Zagreško cesto in bodočo cesto prvega reda Ločna-Zabjana vas—Gotna vas—Metlika na razpolago IMV. Spremenjeni protizvodni program (avtomobili in turistične prikolice) zahteva večje proizvodne površine, kot so bile predvidene doslej: predlog zazidalnega načrta zajema površine na gotenskem polju za proizvodne objekte, preizkusno stezo, skladiščne prostore in adjustate. V trikotniku med sedanjo in bodočo Karlovško cesto ter glavno cesto proti Šentjerneju bodo upravni prostori s tehničnim in komercialnim oddelkom ter parkirišča. Sedanja Karlovska cesta bi postala notranja komunikacija za potrebe tovarne.

V naslednjih treh letih naj bi porušili tudi vse objekte med bodočo lakirnico in plesnično, v drugi fazi pa objekte ob Kariški, Trdinovi in v trikotniku med Karlovsko in Šentjernejsko cesto. Površina predlaganega rezervata je približno 65 hektarov, to je več kot zavzemava vse staro dol Novega mesta!

Sprejeti urbanistični načrt Novega mesta obravnava tuji območje med Vočičevo ulico, Drsko, Irco vasi in Brodom — kot zaokroženo stanovanjsko sosesko VII. Ker je stanovanjsko vprašanje v Novem mestu še vedno pereče, so pripravili predlog zazidalnega načrta za površino 29 hektarov, na katerih naj bi stali stolpiči, atrijske hiše, vrstne in individualne stanovanjske hiše ter komunalni objekti. Trasa nove ceste Novo mesto—Dolenske Toplice bi šla na pilotih nad Krko pod internim oddelkom splošne vlnice, pod železniško progro, čez hrbet pred Portovaldom ter se pri Brodu spričuje s stari cesti.

V novi soseski bo na raz-

Sprejem za kulturne delavce

Po končani akademiji in slovenski podelitvi letošnjih Prešernovih nagrad je predsednik skupščine SRS Sergej Kraigher v skupščinskih prostorih sprejem za kulturne delavce iz vse Slovenije. Z Dolenskega sta bila na sprejemu tudi direktor novomeškega Zavoda za kulturno dejavnost Lojze Kastelic in ravnatelj kostanjeviške Šole Lado Smrekar.

polago najmanj 120 lokacij za individualno gradnjo. Predvidena gostota po dograditvi bo približno 100 ljudi na hektar. Med predvidenimi objekti dnevnega preskrbe so samoposredna trgovina, bife, kioski, gospodinjski uslužnostni servisi, za družbeno namene pa je namenjena dvorana in objekti otroškega varstva.

Center nove soseske je od Smihelske Šole oddaljen približno 500 metrov.

Cestna mreža v novi soseski upošteva načelo ločenega motornega in peš prometa, poleg tega pa se navezuje na obstoječe ceste, tako na novo hitrejo cesto proti Dolenskim Toplicam kot na predvideni novi most čez Krko pri Cegelnici. Komunalna opremljenost soseske je možna, nujno pa bo nekatere starejše objekte obnoviti ali pa celo rušiti.

Oba predloga daje svet za urbanizem v javno razpravo, potem pa bo na podlagi priporab občanov o njih odločila občinska skupščina.

M. MOSKON

Nerentabilno

Odkar ima sevniško stanovanjsko podjetje nowega računovodja in sekretarja, je črno na belem ugotovljeno, da brivnica v Smarju ni več toliko donosna, da bi lahko primerno plačali ljudi, ki delajo v njej. Vprašanje je tudi, kako bo v prihodnje z vodnjalcem vodnih uslug, saj so stene lokalne prelepjene s papirjem, nič nemogoče pa tudi ni, če dobite s stropa kapijo na glavo.

Ko smo nekaj Sevničev oprašali, kako je ob razmeroma dovolj visokih cenah to mogoče, so se muzali, če nekje je potrebno zaslužiti denar za upravo!

Na črnomaljskem področju ni težih rib

Za lansko leto je pri upravi za dohodke v Črnomlju 64 občanov prijavilo dohodek nad 20 tisoč din, v letu 1967 pa je bilo 56 prijavljenih. Med letošnjimi miljonarji je največ zaposlenih v gospodarsku na vodilnih delovnih mestih, vendar pa ugotavljajo, da bo po odbitku olajšav zelo malo plačnikov davka. Težih rib, ki bi se lahko ujele v dnevne ure, n. sl. saj je med prijavljenimi samo 1 z zaslužkom okoli 40 tisoč din, vsi drugi pa so imeli precej manj dohodka.

Odborniku ni vedno lahko

Odborniku je lažje delati, če ima razumevanje v svojem kolektivu. — Včasih so volilci do svojih odbornikov preveč zahtevni

Jozica Osolinik, odbornica v zboru delovnih skupnosti občinske skupščine Novo mesto, zaposlena pri PIONIRJU, je povedala svoje vtise iz časa 4-letnega dela v občinski skupščini.

— Kakšni so vaši vtisi iz občinske skupščine?

»Velikokrat sem se počutila zelo neprijetno. Imela sem občutek, da nisem naredila dovolj. Obstaja namreč nekakšna realika, med moškimi in ženskami, ki je tudi v skupščinskem delu zelo opazna. Menim, da se ženske dosti težje uveljavljajo kot moški, zlasti zato, ker v skupščini manj govorimo.«

— Ali ste imeli občutek osamjenosti pri delu?

»Dobro oporo sem imela v direktorju našega podjetja, ki je republiški poslanec. Vsakemu odborniku, zlasti iz delovne organizacije, je lažje delati, če najde razumevanje pri vodilnih kadrih podjetja.«

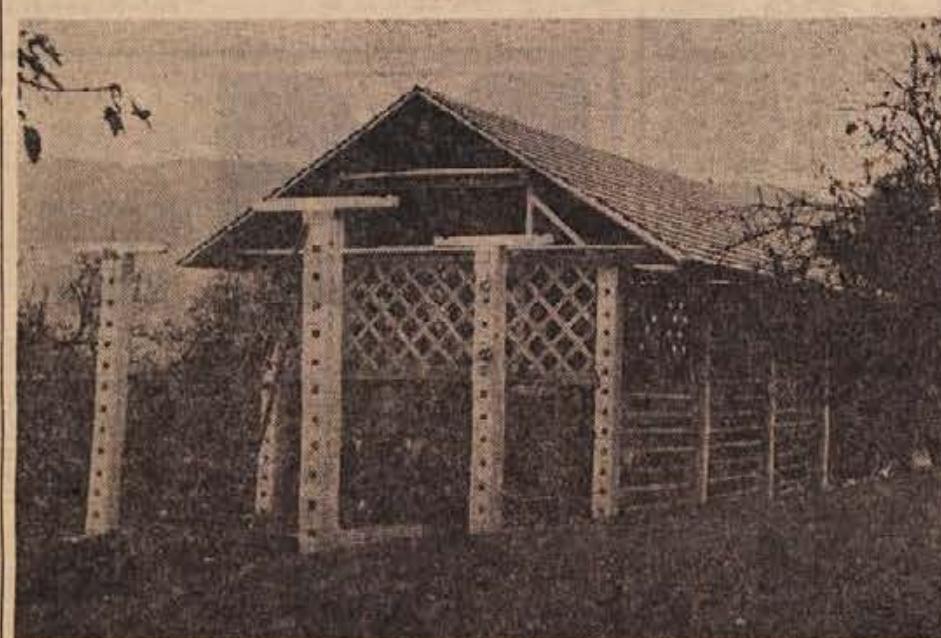
— Kakšen občutek ste imeli, ko ste razpravljali?

»Občutek ni bil preveč prijeten. Človek se vedno boji, da bo povedal preveč po domače. V skupščini le prerad prevladuje jezik, ki je premalo domač, da ne rečem uradniški. Zato se nekateri odborniki bojijo oglašati k besedi. Strah jih je, da ne bi dovolj dobro povedali.«

— Ali imate občutek, da skupščina dela kot telo?

»Kadar smo se dobili prej v klubih odbornikov, je naše delo bilo res kolektivno. Drugače pa smo le prerađi vsekli vsek na svojo stran in se razhajali.

S. DOKL

V lanskem juliju je, kot smo poročali, damači otrok pri igri z vžigalicami začdal kozolec dvojnok na 10 oken, poln pšenice, last Franca Stepcia iz Studenca pri Trebnjem. V pol leta je na istem mestu zrastel nov kozolec z betonskimi stebri. (Foto: Pavlin)

SKLEPI SNOS: RDEČA NIT NAŠE LASTNE POTI

19. in 20. februarja letos bo minilo že 25 let, odkar se je v Črnomlju na prvem zasedanju zbral Slovenski narodnoosvobodilni svet, ki ga je sestavljalo 120 članov, izvoljenih na Kočevskem zboru odposlancev. Razen teh pa so prišle na zasedanje še delegacije federacije in drugih republik. Sprejetih je bilo 14 pomembnih sklepov

Od 120 izvoljenih članov v SNOS se je 1. zasedanja v Črnomlju udeležilo le 85 članov, medtem ko so nekateri od izvolitve na Kočevskem zboru že padli ali zaradi vojnih razlogov tedaj niso mogli v Črnomelj. Na zasedanju so bili tudi predsednik AVNOJ dr. Ivan Ribar, član CK KPJ Može Pijade, podpredsednik NKOJ in IO OF Edward Kardelj, član AVNOJ Vlada Zečevič, sekretar AVNOJ Rodoljub Čolakovič, šef britanske vojaške misije pri glavnem štabu NOV in PO Slovenije major William Jones ter številne druge ugledne osebnosti naše revolucionarne.

Zal so se originalni dokumenti s tega zasedanja izgubili deloma v vojni vlni, deloma v povoju času, vendar pa o pomembnih dvojdnevnih dogodkih v Črnomlju povznamo mizi iz objavljenih spominov prisotnih.

Uresničene tisočletne sanje o svobodi in neodvisnosti

Prvo zasedanje SNOS je ustvarilo temelje naše slovenske državnosti in ljudske oblasti v okviru demokratične Jugoslavije. Medtem ko je Kočevski zbor odposlancev slovenskega naroda oktobra 1943 pretresal predvsem se splošna politična vprašanja, je zasedanje SNOS pomenilo velik korak naprej. Začelo je reševati vprašanja, ki so jih nakazovali sklepi AVNOJ. To so bila predvsem vprašanja graditve ljudske oblasti in naše slovenske državnosti, gospodarstva, prosvetne in kulturne vprašanja itd. Zato, prvo zasedanje slovenskega ljudskega parlamenta, je vsebovalo osnovne elemente našega kasnejšega razvoja in pokazalo nekatere značilnosti, ki so bile tudi kasneje vseskozi rdeča nit iskanja naših lastnih poti.

SNOS je v prvi točki dnevnega reda obravnaval poslovnik dela, kar kaže, da tudi tedaj ni bilo le za partizansko improvisacijo, temveč za ostvaritev parlamentarnega telesa, ki so mu hoteli dati tudi s formalno plati prvine točnega poslovanja. Sprejetih je bilo 14 sklepov, zasedanje je sprejelo 3 temeljne odlo-

ke, razen tega pa so z referati nastopili štirje govorniki.

Edward Kardelj je poročal o delu slovenske delegacije na II. zasedanju AVNOJ v Jajcu, Boris Kidrič je izvršno govoril o graditvi narodne oblasti, dr. Marjan Breclj o gospodarsko-finančnih zadevah in o razvoju zdravstva, Franjo Lubej pa je osvetil vprašanja s področja prosvete in kulture.

Pred zaključkom zasedanja so udeleženci poslali pozdravno brzojavko maršalu Jugoslavije Josipu Brozu Tito, ki se je končala z besedami, da se SNOS zaveda, da bo pod Vašim vodstvom ustvarjena nova Jugoslavija in da se bodo v njej uresničile tisočletne sanje slovenskega naroda o svobodi in neodvisnosti.

Posebej velja omeniti tri temeljne odloke, ki so jih na prvem zasedanju SNOS v dvorani črnomalskega Sokolskega doma še posebno

burno pozdravili. To je bila deklaracija o vzpostavitvi Nacionalnega komiteja osvoboditve Slovenije, deklaracija o pravicah in dolžnostih slovenskega ljudstva ter odlok o razpisu volitev v narodnoosvobodilne odbore.

Črnomelj je po tem zasedanju postal najpomembnejše središče našega osvobodilnega gibanja in je nudil gostoljubje številnim ustanovam SNOS, v bližnji okolici mesta pa je bil tudi sedež predsedstva SNOS.

Med prebivalci Bele krajin, zlasti Črnomelja, je še živ spomin na tiste slavne, a težke dni iz NOB, ko so lahko v svoji sredi pozdravljali najuglednejše osebnosti iz tedanjega vojaškega, oblasneg in kulturnega življenja.

Tudi med nami so še člani SNOS

Iz spiska preživelih udeležencev zgodovinskega zasedanja SNOS v Črnomlju smo

razbrali, da je tudi na področju Dolenjske in Belo krajine še nekaj spomincov, a morda nanje včasih nehotno pozabljamo. V črnomalski občini živita Anton Dvojmoč, današnji predsednik občinske skupščine, in Zan Skrinjar, kmet na Crešnjevcu.

V ribniški občini, v Petrinjih 17 pri Sodražici, živi Ivančičeva mama. V kočevski občini, v Dolgi vasi 57, je doma Franc Kordiš, zdaj upokojenec. Med prebivalci novomeške občine pa imamo Jožeta Kralja, upokojenca z Verdu na pri Urščini selih, in v Novem mestu narodnega heroja Staneta Semiča-Dakija, ki sta bila prav tako člani našega prvega parlamenta.

Spomini posameznikov iz Črnomlja

Predsednik občinske skupščine Črnomelj Anton Dvojmoč, ki bo letos udeležencem jubilejne proslave SNOS predsednik sprejem, je bil na Kočevskem zboru odposlanec

Boris Kidrič je imel na I. zasedanju SNOS v Črnomlju referat o graditvi naše narodne oblasti. Udeleženec zasedanja se še spominja, da se tedaj burno obdravljajo dolegi ni poleglo. Njegove takrat izrecene misli so še danes vredne pozornosti.

izvoljen v SNOS, vendar se prvega zasedanja ni mogel udeležiti. Takole pravi:

— Bil sem upravičen odšoten. Medtem ko me je iskal obvestilo o sklicu prvega zasedanja SNOS, sem bol kot

član občinskega komiteja s 14. divizijo na Bohor. V Črnomelj sem se vrnil šele novembra 1944 in iz pripovedovanja drugih izvedel, kako je bilo na zasedanju. Se po nekaj mesecih so ljudje govorili samo o tem. Cutili so se počasne, da so za mesto zasedanja izbrali prav Črnomelj.

Rade Kordiš, sedanjih tajnik občinskega odbora ZZB NOV v Črnomlju, pa se je zasedanja udeležil po naključju. Kakor je povedal, je bilo tako:

— Se sanjalo se mi ni, da bom prisostvoval zasedanju SNOS. V Črnomlju smo slušali, da bo naše mesto prizorišče pomembnega dogodka, ker smo nekaj dni prej srečevali na cestah znane osebnosti, a nihče ni uganil, kaj bo. Dan pred zasedanjem so mi rekli, naj pridevam naslednjega dne kot član OO OF za Belo krajino v Sokolski dom, vendar mi niso povedali, čemu.

Na slavnostni dan je bilo vse mesto v zastavah. Ko sem prišel v dvorano, sem med prisotnimi spoznal precej odposlancev s Kočevskega zabora. Kaj vse smo takrat videli in slišali, se danes ne spominjam več. Vem pa, da smo z neverjetnim navdušenjem burno ploskali tovarišu Kidriču in da smo prav tako z dolgim aplavzom pozdravljali vsak sprejeti odlok. Zasedanje se je nadaljevalo še drugi dan, gostje pa so se šele čez nekaj dni razšli. Mi aktivisti pa smo morali potem po vseh pripovedovati ljudem o zasedanju in jim pojasnjavati sprejete sklepe.

Letošnja jubilejna proslava I. zasedanja SNOS se bo odvijala na isti dan in v isti dvorani kot pred 25 leti. Dvorano so medtem preuredili v eno najlepših ne samo v Beli krajini, temveč v širši dolenski pokrajini.

(Foto: R. Bačer)

Od naroda hlapcev – do naroda borcev!

Iz govora Borisa Kidriča ob prvem zasedanju SNOS, objavljenega v njegovih Zbranih delih

Prvo zasedanje SNOS, ki je bilo dne 19. in 20. februarja 1944, je brez dvoma dejnik v razvoju slovenskega narodnoosvobodilnega gibanja. Oč so vsa naša večja zborovanja – tudi kočevski Zbor odposlancev slovenskega naroda – doslej pretresala predvsem tako politična vprašanja, ki so značila za množično gibanje, je prvo zasedanje SNOS neposredno in ustvarjalno razpravljalo zlasti o graditvi narodne oblasti in slovenske državnosti v okviru federalne Jugoslavije, o graditvi naše ljudske demokracije, o gospodarskih vprašanjih naše ljudske demokracije, o gospodarskih vprašanjih, o prosvetnih in kulturnih problemih. Odloki, ki jih je sprejelo prvo zasedanje SNOS, niso več samo odloki, kakršni so doslej spremiljali bolj ali manj samorasti, iz neposredne narodnoosvobodilne borbe izvirajoči in neposred-

cije, zgrajene na zakonitosti ter načelih demokratičnih načelih o istočasnosti, zakomadljivosti in naredbojadnosti in izvršne oblasti, o samoupravi, o rasti višjih samoupravnih organov na temelju nizov, o odgovornosti navzgor in na vzdol, o dejanskem jamstvu za ljudsko kontrolo nad delom ljudskega predstavništva in predstavnosti.

Skozi prizmo teh treh dokumentov je treba razmotriti tudi druge odloke, sprejete na prvem zasedanju SNOS. V tej zvezi naj zlasti naglasim odlok o ukiniti varnostne obvezčevalne službe kot posebne, izredne organizacije s posebnimi, izrednimi pooblaštili ter odlok o vzpostaviti verske komisije, ki predstavljajo ponovno zakonsko jamstvo za svobodo vesti, veroizpovedi in bogoslužja.

Nikakor ni slučajno, da se je prvo zasedanje SNOS vršilo po zgodovinskem drugem zasedanju AVNOJ. Ce je Kočevski zbor skupno s podobnimi zbori pri drugih narodih Jugoslavije sodil med te-

meljne pogoje za drugo zasedanje AVNOJ, pa je drugo zasedanje AVNOJ nujna osnova za sistematično graditev resnične narodne oblasti tako pri slovenskem kakor pri drugih jugoslovenskih narodih. Tudi iz tega je razvidna netopedenitna resnica, da sta graditev močne Jugoslavije in graditev demokratične oblasti jugoslovenskih narodov isti, popolnoma isti proces, pri katerem se ne moremo odreči prve strani, ne da bi se hkrati odrekli druge v obratno.

Narodnoosvobodilno gibanje je pod genialnim političnim in vojaškim Titovim vodstvom doseglo že svojo višjo stopnjo. Ce se je naša politika daleč predvsem ukvarjala z združevanjem vsega pozitivnega, kar narod premore, nosi sedaj pečat smotrne, načrtne, v perspektivo usmerjene graditve demokracije in narodne oblasti. Ce je torej imela naša politika daleč predvsem pečat političnega gibanja, nosi sedaj že tudi državni pečat. To pa hkrati pomeni, da je naša osvobodilna slovenska

in jugoslovanska politika, ki jo je v svojem referatu na prvem zasedanju SNOS tako izčrpo – s pogledom v preteklost in ustvarjeno bodočnost – analiziral podpredsednik NKOJ in IOOF, naš vodilni tovaris Edward Kardelj, že pričela roditi sadove, ki jih narod od nje pričakuje – ne le za svojo osvobodenje, temveč tudi za svojo srečno bodočnost.

Včasih smo Slovenci sami sebe imenovali narod hlapcev. Osvobodilna borba nas je preoblikovala v narod borcev.

V sedanjem razdobju osvobodilne vojske rastemo hkrati kot državni narod, ki gradi svojo otro slovensko in skupno jugoslovensko narodno oblast v nerazdružljivi povezanosti z enako državnimi narodi Federacije, bratske in prav zato močne Jugoslavije.

To poslednje dejstvo se je kar najpristneje zrcalilo na prvem zasedanju – prvega slovenskega parlamenta.

Šmarjeta: „Pošte pa ne damo!“

Ogorčenje Šmarjetčanov in okoliških prebivalcev ob govoricah, da se bo pošta preselila iz Šmarjeti v Šmarješke Toplice

Glasovi o tem, da bodo pošto iz Šmarjeti preselili v Šmarješke Toplice, so že lažni povzročili vznešenje v Šmarjeti in okolici. Ker so izvedeli, da bo pošta presejena leta marca, so o tem zelo prizadeto razpravljali na nedavni kandidacijski konferenci. Predstavniki krajevne skupnosti so povedali, da so bili v razgovoru s predstavniki PTT podjetja Novo mesto seznanjeni z namenitvijo preselitve pošte, češ da je potrebna iz ekonomskih vzrokov.

Voličci so na zboru ostro protestirali. Poudarili so, da bi kraj in okoliš s preselitvijo pošte veliko izgubila. Vsi prebivalci bi morali hoditi 2 km daleč na pošto; tu nastane vprašanje plačevanja davkov, ki jih ljudje nakazujejo po pošti, in še marsikaj. Razen tega traja sezona v Šmarjeških Toplicah tri meseca na leto, prebivalci, katerim je pošta predvsem namenjena, pa živijo v kraju in uporabljajo pošto vse leto.

Ce je zaradi turizma potrebna pošta v Šmarjeških

Toplicah, naj jo uredi združišče skupaj s PTT podjetjem samo, nikakor pa naj ne rešuje te zadeve na račun prebivalcev in celo brez njihove vednosti. Koikor je preselitev potrebna zaradi nove telefonske centrale, se za to centralo prebivalci ne potegujemo in na nasprotujejo temu, da bi bila centrala nameščena v Šmarjeških Toplicah.

Prebivalci so protestirali tudi proti sedanjemu načinu dostave pošte; nemogoče je, tako so ugotavljali, da pošta pušča dosegne pošiljke v trgovini, kjer jih nato na pulni prebirajo šolarji in prebivalci ter razmatajo po domovih. Na konferenci so sklenili, da pošte ne pusti iz Šmarjeti za nobeno ceno.

Ponekod ga je vrglo meter na debelo

ZIMA, KI NAM JE Z ZADNJO SOBOTO vred vrgla nekaj nad 80 cm snega, je podobna zimam iz pravljic, ko »... je bilo snega do vrata in čez in ko je bilo mrzlo, da je drevje pokalo...« V ponedeljek zjutraj je spet pritišnil mráz, toda vse glavne ceste in zveze proti Ljubljani in Zagrebu so bile odprte za ves promet že v nedeljo dopoldne. Cestnemu podjetju v Novem mestu in komunalnim službam v posamčnih krajih grč zahvala, da tokrat skoraj nikjer ni bilo zastoja. V Novem mestu so očistili del Glavnega trga v nedeljo dopoldne tudi z novim »puhalnikom« (na sliki zgoraj, foto: T. Gošnik)

Toliko snega kot letos že zlepa ni bilo v Novem mestu, pospravljen pa je bil zelo hitro. K temu je pripomoglo dobro organizirano delo in sodelovanje. Razen delavcev Komunalnega podjetja so že v nedeljo zjutraj pomagali vojaki prostostoljci iz vojašnice Milana Majcna. V veliko pomoč so bili stroji: dva nakladalnika (1 od Kom. podjetja in 1 od Cestnega podjetja), novi puhalnik Cestnega podjetja ter tovornjaki delovnih organizacij, ki so sneg odvajali. Glavne ulice in trgi so bili že v ponedeljek očiščeni. Na sliki: vojaki pomagajo čistiti sneg na Glavnem trgu. (Foto: M. Jakopec)

TUDI PO DEZELICI TRUBARJA. Levstika in Stritarja je v zadnjih dneh naneslo toliko snega, da ga ljudje že dolgo ne pomnijo. V Velikih Laščah je moral reševati kočevsko cesto pred zameti tudi takle orjak. Za njim so se varno peljali številni izletniki od blizu in daleč, ki jim je ta košček Slovenije zaradi prikupnosti že dolgo pri srcu. (Foto: France Modic)

V nedeljo, 9. februarja, je šahovski klub Ribnica organiziral šahovsko simultanko na kateri se je mojstrski kandidat Rudi Osterman iz Kočevja spoprijel z dvajsetimi ribniškimi šahisti. Po triurni borbi je Osterman 19 partij dobil in eno remiziral — s Hermanom Kamškom. (Foto: Drago Mohar)

sedaj sta
brez skrbi

ODKAR STA ZAUPALA POPRAVILO AVTOMOBILA

AVTOSERVISU ,PIONIR“

V NOVEM MESTU

- ki opravlja servisne pregledne in garancijska popravila na vozilih ZASTAVA, RENAULT in TAM
- splošna in generalna popravila vozil vseh vrst
- zamenjuje motorje na vozilih ZASTAVA in TAM
- opravlja kleparska avtoličarska in druga dela

Posebno priporočamo:

- optični pregled podvozja – posebno karamboliranih vozil in tistih ki imajo nenormalno obrabo gum
- uravnoteženje koles
- preizkus delovanja motorja in agregatov z najmodernejšo elektronsko napravo MOTOTESTERJEM

*Ali ste kdaj pomislili
zakaj ima prav vaš list naklado
32.115*izvodov?*

*Mi smo o tem res veliko
razmišljali in ugotovili, da zato:*

- ker poroča o vsem, kar se v vašem kraju zanimivega zgodi;
- ker piše preprosto, razumljivo in kratko;
- ker daje vsem svojim bralcem možnost, da v njem sodelujejo;
- ker je glede na obseg med vsemi podobnimi časopisi najcenejši!

*

DOLENJSKI LIST

ima najvišjo naklado med 63 jugoslovanskimi pokrajinskimi listi

Dva koncerta mladinskega kluba

Novoustanovljeni mladinski klub v Novem mestu je pridelil 5. februarja v Domu kulture dva koncerta zabavne glasbe. Ob spremeljavi vojaškega orkestra so peli: Tijana Gros, Vlasta Lampret, Vasilja Strelc, Vlado Baričić, Bojan Fabič in Ante Vučo. Popodne je bila prireditev za mladino, večer pa za odrasle. Očisti izkupiček bodo namenili za gradnjo mladinskih prostorov v Novem mestu.

Razstava v Slovenskem Gradcu

V počastitev slovenskega kulturnega praznika so v slovenjegraskem umetnostnem paviljonu 8. februarja odprli razstavo likovnih del Jožeta Tisnikarja, Radeta Nikolicu in Alojza Zavološki. Slovenjegraska galerija, ki slovi po razstavah znanih tujih mojstrov je za Prešernov dan izbrala dela likovnih domačinov.

V Stockholmumu tudi Magyar

Med številnimi deli pripadnikov naivne smeri v slikarstvu na razstavi v Stockholmu so tudi dela Viktorja Magyaria s Catezom pri Trebnjem. Magyara je galerija povabilo k sodelovanju v začetku prejšnjega meseca.

Prešernovi nagrajenci

V dvorani Slovenske filharmonije v Ljubljani so 7. februarja zvezri podeliли za službenim slovenskim javnim delavecem Prešernove nagrade za leto 1969. Prejeli so jih: kipar Lojze Dolinar, literarni zgodovinar in gledališki kritik dr. France Kobič, igralka Elvira Kraljeva, arhitekt Edo Mihevc in skladatelj Karel Pahor.

Podeliti so tudi nagrade Prešernovaga skla, ki so jih dobili: arhitekti Ilija Arantovič, Aleksander Peršin in Janez Vovk, kipar Peter Černe, prevajalec Janez Građanik, režiser Miran Herceg, pisatelj Lojze Kovačič, slikar Nikolaj Omersa, pisatelj Alojz Rebula, oblikovalca Mirk Romih in inž. Branislav Ursić, filmski režiser Maks Sajko, violinist Vladimir Skerlak, igralec Arnold Tovernik, scenograf inž. Uroš Vagaja in režisek Franc Žižek.

Letosni Prešernovi nagrajenci so v Naših razgledih odgovorili na vprašanje o ustvarjalni dilemi.

Tudi na ljubljanski univerzi so podeliili Prešernove nagrade študentom za njihova posebej opazna dela.

V Kranju, kjer je pred 120 leti umrl pesnik dr. France Prešeren, so podeliili priznanje nekaterim gledališkim delavcem.

V vsej Sloveniji so s slavnostnimi akademijami in drugimi kulturnimi prireditvami proslavili Prešernov dan — 8. februar.

Mali kulturni barometer

■ POSMRITNA RAZSTAVA — V ljubljanski Moderni galeriji so odprli razstavo slik, grafik in ilustracij Martine Pregije, umetnice, ki je umrla 1967. Retrospektiva obsegata tridešetletno Fregljovo ustvarjanje.

■ PRESERNOVO DOPRSJE — V Prešernovem gaju v Kranju, kjer je pokopan pesnik dr. France Prešeren, so odkriti pesniško doprsje. Kip je izdelal letosni Prešernov nagrajenc Lojze Dolinar.

■ KNJIGA RIMSKIE LIRIKE — Zaslubini presajevalci literarnih umetnin iz antičnih jesikov Kajetan Gantar je pripravil izbor rimskih lirik, ki je nedavno izšel pod istim imenom na našem knjižnem trgu. Večino pesmi je prevedel sam Gantar, v izbor pa so vključeni tudi pesniški prevodi slovenskih literatov.

■ SHAKESPEARE — III — Pri DZS je izšla tretja knjiga zbirki del Williamina Shakespe-

NA TRI VPRAŠANJA O KULTURI ODGOVARJA TOV. BOGO KOMELJ

Premalo delavcev in kmetov

Medtem ko je Novo mesto še kar bogato kulturnih prireditiv, podeželje nima skoraj nič — Predlog za potupočo pionirske knjižnico propadel

Upravniku Studijske knjižnice Mirana Jarca, člangu sveta ZKPO in članu sveta za prosveto in kulturo Bogu Komelju smo zastavili naslednja vprašanja:

1. Kaj menite o kulturnih prireditvah v Novem mestu in novomeški občini?

2. Kaj stejetete za uspeh in kaj za neuspeh v doseganju reševanja kulturnih vprašanj?

3. Kaj predlagate, da bi se izboljšalo stanje na področju kulturnih dejavnosti?

1. S prireditvami v Novem mestu sem zadovoljen predvsem zadržanje leta, kar je uresljeno gostovanje poklicnih gledaliških družin od drugod. Pomenljivo in veliko delo sta opravili tudi Dolenjska galerija in koncertna poslovnična.

2. Kultura je po mojem mnenju namenjena vsem nam, bojim pa se, da se ni prodria tja, kamor si vsi želimo. Sam bi v gledališču, na slikarskih in knjižnih razstavah rad videl tudi delavce in kmete. Občutek imam, da vse te prireditve obiskujejo zdaj zgolj ljudje, ki bi bili pripravljeni potovati tudi na kulturne prireditve v Ljubljano, ko bi jih v Novem mestu ne imeli. Lahko bi celo rekel, da so nekatere prireditve hudo predrage in mariskomu prav iz tega razloga manj dostopne ali pa sploh ne.

3. Prej omenjene kulturne prireditve so, kot sem rekel, predvsem v Novem mestu, medtem ko je podeželje pušto in prazno, saj nima razen nekaj ljudskih knjižnic in peščice gledaliških predstav skoraj nič. Vrzel včasih zamasi potujoci kino, pa ne

opravi vselej želenega poslansusta. Pa vendar je to, kar je, bolje kot nič. Zato bi bilo še kako prav, da bi del dežela za gostovanje poklicnih gledališč v Novem mestu, da bi domačim amaterskim gledališkim družinam, te pa bi morale obljubiti, da bodo imeli predstave povsod, kjer jih je možno prirediti.

Omenili sem ljudske knjižnice. Te delajo v večjih krajinah občini. V kratkem bosta odprti knjižnice v Otočcu in Žužemberku. Večina krajev nima nič. V krajih z oseljekami bo Studijska knjižnica organizirala potupočo knjižnico. Mislim sem, da bi

bilo tam, kjer so nepopolne šole, dobro organizirati potupočo pionirske knjižnice. Bil sem prepričan, da bo ta predlog temeljna izobraževalna skupnost z veseljem sprejela in jo pomagala ureniti. Moram pa reči, da za zdaj še nič ne kaže načinu na njeni pomoč, pač prav gre za dejavnost, namenjeno otrokom osnovnih šol.

IVAN ZORAN

POPRAVEK

V članek »PRESENOV KRAMNI« se je pretekli četrtek na 4. strani Dol. lista vrnila, že v uvodne besede napaka, ki kvare smisel spisa. Drugi stavek uvodnega odločka se mora pravilno glasiti takole: »V Kranju je dogorela sveta Presernovga življenja...« in ne »... dozorela sreča...«, kot je bilo po pomeni tiskano. O sreči v pesnikovem življenju skoraj ne moremo govoriti.

C. Z.

Boris Kobe razstavlja v galeriji v petek, 14. februarja 1969

Kot smo že v prejšnji številki našega lista objavili, bo otvoritev razstave del slikarja Borisa Kobeta v petek, 14. t. m., ob 17. uri v Dolenjski galeriji. Razstava bi sicer morala biti odprta na

predvečer slovenskega kulturnega praznika pretekli petek, pa smo moralni otvoritev zaračunati v nepredvidenih in nepromostljivih ovir preložiti za teden dne.

Na razstavi, ki bo odprta do 10. marca, se bo pred obiskovalcem razgrnila celo vrsta dolenjskih motivov, ki vsak po svoji razodeva intimo lepoto naših dolenjskih zatišij, gradišč, in krajinskih vedut. V Kobetovih barvah Dolenjska pojed! Zato vabilo na otvoritev in obisk razstave vse, ki imajo red umetnost in naso Dolenjsko v njeni upodobitvi.

Galerija je ogrevana.

Dolenjska velikemu pesniku

Z jutrišnjo Kobetovo razstavo v Dolenjski galeriji se bo v Novem mestu končal Prešernov teden

Novo mesto je z vrsto prireditiv podčastilo Prešernov dan — slovenski kulturni praznik, 5. februarja je predelil mladinski klub koncert zabavne glasbe, 7. februarja zvezri pa je bil v Domu kulture večer umetniške besede, na katerem so člani Odra mladih predstavili občinstvu pesmi in odlomek iz Zupančičeve »Veronika Desenške«, učenci osmiletke Katja Rubena pa pod vodstvom Matre Glonar Zupančičeve »Mehurdike«. Prireditve so naslednji dan ponovili za šole, 11. februarja je nastopila na dveh predstavah kranjska baletna šola z baletno pravljico »Peggy na dvoru« (dve predstavi), popoldne pa je Novomeško amatersko gledališče ponovilo »Razvalino življenja« za vojake. V Studijski knjižnici Mirana Jarcia so odprli razstavo »Valentin Vodnik — ob 150-letnici pesnikove smrti«. Prešernov dan so z večimi umetniškimi besedami počastili tudi drugi po Dolenjskem. Interne proslave so imele tudi šole. V počastitev kulturnega praznika bodo jutri

OB 120-LETNICI SMRTI FRANCETA PREŠERNA

„Spominj bo imel v sercu vsaciha praviha Slovence“

Kako je list »Slovenec« naznani smrt našega največjega pesnika in za kaj se je zavzel?

Leta 1849 je začel izhajati v Ljubljani slovenski tednik »Pravi Slovenec«. Dopolnil Malovšič je v sedmi številki, ki je izšla v sredo, 12. Februarja 1849, objavil naslednjo »Zalostno novicico:«

»Pervak slovenskih pesnikov Dr. France Prešerin je v četrtik zjutraj ob osmih v Kranju umrl Britkost življenja, ki ga je tolkokrat goljafalo, zguba tolku najljubših prijateljev in stotere druge zopornosti so mu v četrtih letih rane v serec vsekakle, ktere so njegovo dragu življenje končale. Koliko je kakor pravljemanec in koliko kakor pesvec veljal, je splet znano. Spominj bo imel v sercu vsaciha praviha Slovence, dokler se bodo slovenske pesni ple...«

V osmi številki, ki je izšla v sredo, 19. februarja, pa je »Pravi Slovenec« prinesel sestavok »Nekaj v spomin Dr. Prešernu«, v katerem je pisalo:

»Navada je, možem, ki

so si za domovino velike zastuge pridobiti, tak ali tak spominj postaviti. Gotovo pa ni Slovenca da-najši čas, ki bi v tem ozetu v rajnicam Preseru se skusiti zmogel. Posvetujejo se, mu spominj postaviti Pravi Slovenec nepremožen, k temu drugace pripomoči, nasvetje Slovensk spomenik (Album), h kitembi bi se vsi domorodni pesniki in drugi pisavec svoje izdelke prinesi pova-bili. Spomenik bi se dal po prenuniverzitetu v natis in na svitlo, mnoge slovenske društva ne bi skrbele za prejemnike. Ljubljansko — slovensko društvo pa ne bi preuze-to vredništvu tega spomenika. Kar bi čez stroške za natis ostalo, ne bi bilo za prihodnji spominj, ki se mu ima postaviti. Tako se bo dvojni spominj postavil možu, ki je bil Slovenec z dušo in telesom, in ki bo gotovo se maromeriu mladenču edini izgled praviga slovenskega pesništva.«

Podatke zbral: Polde Miklš

DR. BRATKO KREFT:

Cankar in socializem

(5. nadaljevanje)

S tem so vsa sumnjenja in vsi dvomi, čeč prišel je med socialne demokrate zgozlj po naključju, ker pač druga primernejše stranke, ki bi se ji lahko priključil, ni bilo. Z zgornjo, za vsakogar dovolj jasno izjavilo se je brez pridržka in odločno razglasil pred vso javnostjo za socialista, kar je potrdil znova še šest let pozneje — poleti leta 1913 — ko je napisal avtobiografsko izpoved »Kako sem postal socialist«. Zato je trditev Izidorja Cankarja: »Socialist je bil Ivan Cankar do konca, pravoveren marxist nikoli, tudi tedaj ne, kadar je misli, da je...« v tveganju in celo tendenčno. Izjava iz njegovega (vsaj takrat konservativnega, celo klerikalnega) stališča. Njemu in se marxizmu takrat (leta 1907) in pozneje do nas je nerodno, da je tako pomemben pisatelj, kakor je Cankar, bil socialist in da je značilni marxistično, ker je bilo to v naših razmerah nezaslišano, nerodno pa je za marxistoga se danes, kakor je neprijetno, da je bil Prešeren frajgajst in celo ateist.

Pripomba Izidorja Cankarja, da ni bil Ivan Cankar nikoli pravoveren marxist, tudi tedaj, kadar je misli, da je... pa je več kakor tendenčna. Priča, da si tudi tako razgledan duh, kakor je bil Izidor Cankar, vsaj takrat, ko je napisal zgornje, ni bil docela na jasnu, kaj je bila socialna demokracija in kaj pravoveren marxizem. Ceprav svojega pojmovanja »pravoverenega marxizma« Izidor Cankar ni razložil, je očitno, da mu gre predvsem za vprašanje dialektičnega in historičnega materializma, za vprašanje vere. Sprengled je, da je imela socialna demokracija vprašanje vere za zasebno oziroma da je prepričala vsem članu, da se o njej svobodno odloči. Iz tega stranka ni delala političnega sli svetovno-nazorskoga vprašanja. V tem smislu je v razmerju do klasičnega, »pravoverenega marxizma bila in je res reformistična. In če tako, potem je bil Cankar kljub svojemu religioznemu čustovanju, ki pa je zaradi tega ni ne konfesionalno ne cerkveno, pravoveren socialni demokrat in marxist v smislu II. internationale.

To pa seveda se ne izklučuje kritičnosti do delovanja stranke same. Zaradi tega pa je bil Cankar kljub temu socialist in celo marxist vsaj v smislu socialne demokracije in II. internationale, kakor je bil pisatelj Fran S. Finžgar ne samo katolik in kristjan, marveč celo katolički duhovnik, čeprav se je med drugo vojno priključil OF, ki naj bi bila po imenu kolaboracionistična. Nekateri misli in trditev, ki jih je Cankar izpovedal v svojih predavanjih in člankih, od predavanja »Slovensko ljudstvo in slovenska kulturna iz leta 1907 tja do »Očiščenja in pomlajevanja« iz zadnjega leta svojega življenja (1918), pričajo, da je značilni v nekaterih vprašanjih celo bolj in globlje marxistično, kakor vodstvo v takratni slovenski socialni demokraciji.

Z eno izmed svojih trditve pa je preročko segel celo v nas čas tako, kakor je v svojem prvem volilnem govoru 1. aprila 1907 strnjeno in precizno formuliral svoj socialistični politični in nikrat tudi svetovni nazor, ki mora biti tudi nazor slovenske socialne demokracije. Ker je veroval v socializem, je stopil v njene vrste ne samo kot njen načredni član, marveč je kot državnozborski kandidat po svoji volji in svobodni odločitvi postal celo njen aktivist v najpozitivnejšem smislu te besede.

6

V svojem govoru se je lotil Cankar tudi dveh osrednjih vprašanj, na kateri je moral dati javen odgovor, ker sta bili v bistvu globko načelni za stranko, za volilni bo — še več: za vse naše kulturno in politično življenje takrat in v prihodnje. To sta vprašanje narodnosti in vprašanje vere.

Pri narodnostnem vprašanju se je Cankar skliceval na brnski program socialne demokracije. Trdil je, da je edino socialnodemokratska stranka edina, ki zahteva zedinjeno Slovenijo, ker sta obe meščanski stranki (klerikalna in liberalna) na to zahtevali in program že zdavnaj pozabil. Te trditve niso bile le volilna vaha, marveč dejstvo: obe slovenski meščanski stranki sta se v svojem avstrofinskem političnem taktiziranju in drobtinci starstvu oddaljevali od programa »Zedinjene Slovenije« — proces, ki pa se je začel že v času taborov. Zato mora po Cankarjevem pojmovanju socialna demokracija prevzeti to naložbo in se biti tudi za zedinjeno Slovenijo — more in mora, saj je to v skladu tudi z načeli brnskega programa. To je bil vsekakor eden izmed kategoričnih imperativov Cankarjevega političnega nazora, kateremu je ostal zvest do svoje smrti, ki pa je neločljiv od njihovih socialnopolitičnih spoznanj in načel.

Na narodnost so se sklicevali predvsem liberalci ali naprednjaki, kakor so jih tudi radi imenovali takrat in še pozneje. Med voditelji liberalne stranke je bil dr. Ivan Tavčar, ki je imel svoj ugled se kot pisatelj. Tako sta si stala ob bistvenih političnih vprašanjih nasproti tudi dva ugledna slovenska pisatelja — Cankar in Tavčar — ter si ostala nasprotnika vse življenje. Kakor pa je Cankar kot umetnik nad Tavčarem, tako je visoko nad njim tudi kot politični mislec oziroma kot mislec sploh.

Nedvomno je bilo nacionalno vprašanje poleg socialnega eno izmed osnovnih slovenskih političnih vprašanj, mimo katerega ni mogla niti socialna demokracija.

Za glave je nevarno!

Na strehah je veliko snega, ki se v soncu topi in počasi polzi proti robom streh. Zaradi hudega mraza se na zlebovih že delajo ledene sveče. Lastniki hiš naj skrbe, da ne bo snag s streh padal po mimočočih, pa tudi ledene sveče, ki se odtrgajo z zlebov, so lahko nevarne. Upoštavajmo to, da ne bo nepotrebne izgovarjanja! Letinja zima je muhasta: veliko snega je zapadlo, podnevi je toplo, ponoči pa hud mraz, to pa so najboljši pogoji za plazove s streh in za ledene sveče!

V Otočcu so spet oživeli

Pred nedavnim so na pobudo krajevne konference SZDL obiskali Otočec vojaki iz enote polkovnika Jožeta Nagodeta. Z glasbenim ansamblom so prišli tudi vojaki pevci in Tatjana Gros ter zaigrali in zapeli občinstvu, ki je napolnilo dvorano, marsikaterje lepo vižo. Gostom vojakom so domačini pripravili po njihovem nastopu pogostitev, nato pa so se zavrteli še na ples. Večer je posenil za kraj, v katerem so podobne prireditve redke, prijetno spremembno. Krajevna konferenca SZDL bo nekaj podobnega priredila tudi za 8. marec, dan Šenka.

J. Prosinečki

»Žarnica komaj da sveti!«

Na predkandidacijskem zboru v Soteski so krajevni predstavniki družbenih organizacij govorili tudi o elektrifikaciji. Tok, ki ga dobivajo iz majhne centrale na žagi v Soteski, je tako slab, da žarnice komajda svetijo. Tudi zunanje električne napeljave je že zelo dotrajala, saj ni vadrževana tako, kot bi morala biti. Menili so, da bi morali tudi Sotesko priključiti na javno električno omrežje. Zdaj, ko so elektrificirane že najbolj oddaljene vase in zaselki, je prišel čas, ko bi morala Soteska le dobiti pravo električno napeljavje in dober tok.

SESTANEK KLUBA ODBORNIKOV O GRADIVU ZA ZBORE VOLIVCEV

Pri kmečkih davkih se je zataknilo

Ceprav so z odlokom določene skoraj najniže mogoče stopnje prispevkova od kmetijstva, so kmetijski odborniki močno nasprotovali

5. februarja se je v Novem mestu sestal klub odbornikov občinske skupščine Novo mesto. Odborniki so se na tem sestanku seznanili z osnutki občinskih odlokov in proračuna za leto 1969, o katerih bodo govorili občanom na zborih volivcev v februarju, ter z volilnim programom SZDL in z volilnim postopkom. Večji del časa na 6 ur trajajočem sestanku so porabili za razpravo o prispevkih od kmetijstva, ki jih določa občinski odlok o prispevkih in davkih občanov. Končno so osnutke odlokov in proračuna osvojili in jih sklenili zagovarjati na zborih.

Osnutek občinskega odloka o prispevkih in davkih občanov nima nekaterih lanskih določil, ker so ta vnesena v republiški zakon, občinski skupščina pa je letos prepričeno določanje stopnje prispevkov in davkov ter olajšav in oprostitev.

Odlok vsebuje glede prispevka od kmetijstva (razprava o tem se je vlekla 4 ure) te novosti: katastrske občine so razvrščene v 3 skupine, za katere so predpisane različne stopnje prispevka. Zakon določa 4 skupine, vendar spadajo zemljišča v

nasi občini samo v 2., 3. in 4. skupino. 3. in 4. skupina imata vsaka še po dve podskupini. Lani je veljala za vse kmetijstvo v občini 13-odst. stopnja občinskega prispevka, letos pa je v 2. skupini 18-odst., v 3. a skupini 15-odst. v 3. b skupini 12-odst. in v 4. a skupini 8-odst. občinski prispevki.

Kmetovalci na dveh tretjih zemljišč v občini bodo plačevali letos za 5 do 9 odst. nižjo stopnjo, kmetovalci z ene tretjine zemljišč pa za 2 do 5 odst. višjo stopnjo pri-

spevku od kmetijstva. V klubu so predlagali, naj denar, zbran s povlaščenjem, razdeli stalna konferenca krajevnih skupnosti med krajevne skupnosti glede na to, koliko krajevnega samoprispevka bodo zbrane. Denar bo porabljen za ceste IV. reda in pomembnejše poti.

Oprostitev prispevka bodo delčni kmetovalci višinskih krajev, če njihov katastrski dohodek od negozdnih zemljišč ni večji od 2000 din, olajšav pa bodo deležni kmetovalci, ki bodo vložili v turistične namene najmanj 2000 din. Se vedno velja olajšava na borce, vse druge olajšave pa določa republiški zakon.

Občinski prispevki iz dohodka od delovnega razmerja ima letos stopnjo 4,63 in je za 0,11 odst. nižji od lanskega. Občinski prispevki od obrti je za 5 odst. nižji od lanskega. Pismenega sporazuma o obdavčenju v obrti letos ni več.

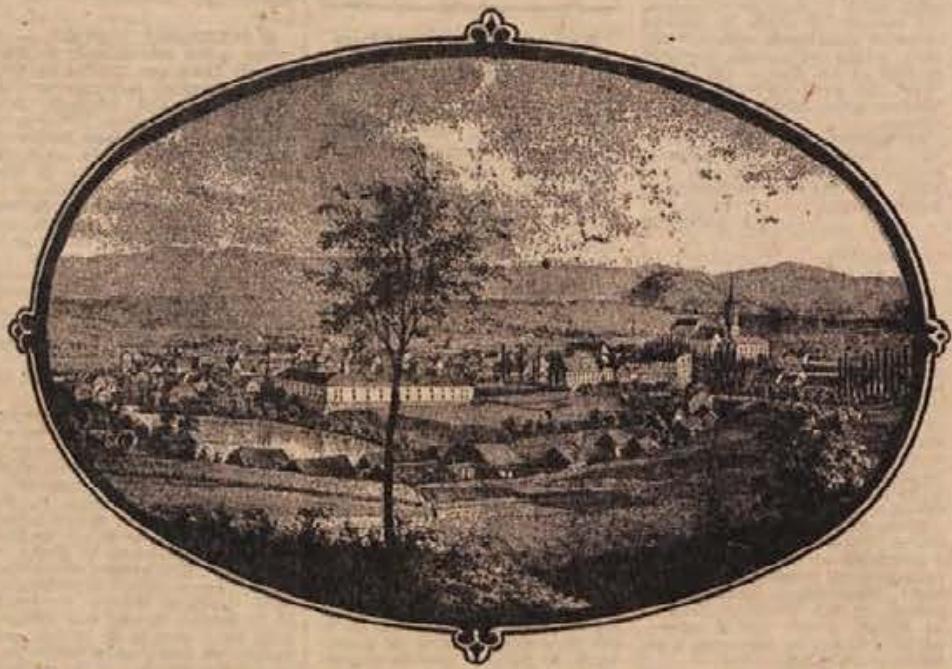
Pri drugih prispevkih in davkih ni bistvenih sprememb, republika pa je svoj del nekaterih v celoti odstopila obdinam. V kraji razprt so se odborniki ustavili, da so ob volilnem programu SZDL in bili seznanjeni z volilnim postopkom, skoraj brez besed pa so se strinjali tudi z osnutkom odloka o prometnem davku in z osnutkom proračuna.

Dediči pa si razdelijo ...

Na kandidacijski konferenci v Smarjeti so govorili tudi o težavah starih ljudi, ki so ostali sami na kmetijah, otroci pa so jim odšli v svet. Težko zmorce daveke, prosti za opise in marsikatera takšna prošnja je uslušana. Ko pa takšni starci kmetovalci umre, se kaj hitro zgrne ceta kopica dedičev tja do 20. kolena in se poteguje za svoj delež s tožbami na sodišču. Na pomoč svojim starem ali sorodnikom prej niso pomisili, za svoj delež pa se potegujejo zelo odločno. Samo družba razume težave starih kmetov in jim odpisuje davke. »Zakaj neki?« so se vprašali volivci in predlagali, naj občina takšnim kmetom davkov ne odpisuje, pač pa naj jih knjiži na posest in po smrti lastnikov vnovči.

NOVO MESTO V PODOBI

NOVO MESTO 1865

Ob petstoletnici Novega mesta so izdali spominski list s pričujočo sliko našega mesta. — Klišč je bil izdelan verjetno po fotografiji, ki jo hrani Dolenjski muzej. Upodobljen je pogled od zahodne strani, to je z Marofa. Na sliki je jasno vidno področje mesta pred Vrati, ko se ni bilo ceste mimo današnjega poslopja občinske

skupščine; zelo natanko pa je označena nekdanja glavna cesta, ki je vodila vzdolž Krke proti Mačkovcu. Rekli so ji »Celjska cesta«. Ob njej lepo vidimo nekdanje pode in bleve mestnih posestnikov. Takrat je se veljalo, kar je napisal Vrhovec:

»Ko so iz mesta šli kmetje na polje, v mestu skoraj ni bilo več meščanov...«

Sodelujte tudi vi na kandidacijskih konferencah!

Pregled kandidacijskih konferenc, ki so skliceane v času od 12. do 19. februarja

NOVO MESTO: Novo mesto I. 14. februar ob 19. uri v gimnaziji, Novo mesto II. 14. februar ob 19. uri na sodišču, Novo mesto III. 14. februar ob 19. uri v sindikalni dvorani, Kandida I. 12. februar ob 19. uri v dvorani družb. org., Kandida II. 13. februar ob 19. uri v dvorani družb. org., Bršljin 13. februar ob 19. uri v Samskem domu PIO-NIR, Mali Slatnik 12. februar ob 19. uri v osn. šoli, Podgrad 13. februar ob 19. uri v osn. šoli, Gabrje 13. februar ob 19. uri v osn. šoli, Sentjernej 12. februar ob 19. uri v kino dvorani, Mirna peč 16. februar ob 7.30 v zadrž. domu, Prečna 16. februar ob 7.30 v osn. šoli, Orehovec 16. februar ob 9. uri v osn. šoli, Škocjan 16. februar ob 7.30 v osn. šoli, Bela cerkev 16. februar ob 7.30 v pros. domu, Dol. Toplice 17. februar ob 19. uri v prosvetnem domu, Prevole 13. februar ob 18. uri v osn. šoli, Zužemberk 17. februar ob 19. uri v kino dvorani, Dvor 17. februar ob 19. uri v gasilskem domu, Ajdovec 17. februar ob 19. uri v osn. šoli, Smihel pri Žbk. 16. februar ob 19. uri v osn. šoli, Podhosta 16. februar ob 8. uri v prosvetni dvorani, Uršna selja 16. februar ob 14. uri v zadrž. domu, Del. Straža 18. februar ob 19. uri v gasilskem domu, Ločna 18. februar ob 19. uri v gostilni Kos, Gotna vas 18. februar ob 19. uri v gostilni Drenik in Smihel pri N. m. 19. februar ob 19. uri v osnovni šoli.

PREDVOLILNA DEJAVNOST SE JE ŽE ZAČELA

113 kandidatov za odbornike

Razen o pripravah na volitve so veliko govorili o komunalnem urejanju krajev

Januarja je bilo na krajevnih konferencah SZDL 39 predkandidacijskih zborov. Na njih so sodelovali predstavniki vseh družbenih organizacij, ki delujejo na območju krajevnih konferenc SZDL.

Na zborih so govorili o programih krajevnih skupnosti, o delu organizacij ter tudi o kandidacijskih konferencah, ki jih bo kmalu začela sklicevati SZDL. Seznanjeni so bili z volilnim postopkom ter vlogo Socialistične zveze pri volitvah skupščinskih predstavnih teles.

Na predkandidacijskih zborih v krajevnih konferencah SZDL je bilo predlaganih 81 kandidatov za odbornike, na predkandidacijskih zborih v delovnih organizacijah pa 32.

Na zborih so veliko govorili o komunalnem urejanju krajev ter o tem, da moramo zelo hiteti s posodobjanjem cestnega omrežja.

Na zboru v Soteski so omenili slabo preskrbo kraja z mesom, neprimerno električno omrežje in napetost ter slabo avtobusno povezavo čez Dol. Polje proti Straži. Na Vrhopolu so govorili o gradnji bodočega vodovoda in se hudovali zaradi kazni, ki jih inšpektorji izrekajo kmetom zaradi zaščitnega skupljenja dreves. Kmetje sami sadnega dreves ne morejo skropiti, ker nimajo prav za to, zadruža pa jim iskra, kadar je treba skropiti, ne zagotovi svojih prav.

V Podhosti so govorili o predlaganju novih skupnosti, ki bo kmalu začela sklicevati SZDL. Seznanjeni so bili z volilnim postopkom ter vlogo Socialistične zveze pri volitvah skupščinskih predstavnih teles.

Na novomeški tržnici se je 9. februarja zgodil že tretji vlot. Tokrat je neznanec vlotil v kiosk Gojka Triviča in mu ukradel 100 din.

V Straži iztril vagon

7. februarja je na industrijskem tiru v Straži iztril vagon. Pri tem se je posrečil zavirač Franc Jerala, da so ga morali odpeljati v novomeško bolnišnico.

Tudi posebno opozorilo ni zaledlo!

Novomeške inšpekcionske službe so posebej opozorile nekatere delovne organizacije, da morajo odstraniti sneg s pločnikov pred svojimi poslovnimi prostori v Novem mestu. Kljub temu so ob kontroli našli neodčišene prostore pred dve mači prodajalnami in skladiščem NOVOTEHNE, pred MER-CATORJEVO blagovnicico in »Pogačo na Glavnem trgu, nadalje pred dve mači prodajalnami kruha (Gavni trg in Partizanska cesta), pred upravno stavbo Kmetijske zadruge, pri Industrij obutve in pred VIKTORJEM na Cesti herojev, medtem ko je bila okolica tovarne zdravil KRKA v mestu pomanjkljivo očiščena. Med prvimi so odstranili sneg iz pred prodajaln Mladinske knjige in Specerija (Dolenjka) na Glavnem trgu. Kdo mora čistiti sneg, je zapisano v občinskem odloku. Nekateri so se izgovarjali, da je določa premašljalo hujša, češ da se ne ve vselej, ali mora sneg odmetavati lastnik ali uporabnik hiše.

Izreden obisk RK

6. februarja je bil v Dolnji Straži občni zbor krajevne organizacije Rdečega kriza. Obiskalo ga je več kot 100 ljudi. Po predavanju novomeškega zdravnika dr. Morele so razpravljali o higienti in drugih vprašanjih. Tri dni pred tem so imeli občni zbor tudi na Malem Slatniku, udeležilo pa se ga je 64 ljudi.

Volitve in pogled v prihodnje dni

Po živahnih razpravah so sprejeli volilni program SZDL z več pripombami in dopolnitvami – KS ga bodo prilagodile svojim potrebam

4. februarja so se zbrali v Novem mestu člani občinske konference SZDL, komite občinske konference ZKS, plenuma ObSS, predsedstva občinskega ZZB NOV in občinske konference ZMS. Razpravljali so o volilnem programu SZDL in ga sprejeli, sprejeli so tudi volilni pravilnik za volitve odbornikov ter republiških in zveznih poslanec, se dogovorili o volilnih pripravah in se seznanili z volilnim postopkom. Največ časa so porabili za razpravo o volilnem programu SZDL, h kateremu so imeli več pripomb. O tem programu bodo razpravljali še delovni ljudje na mnogih zborih in sestankih pred volitvami in ga ustrezeno dopolnili.

V pomenku o posameznih poglavjih volilnega programa so opozorili na več stvari. Menili so, da je poglavje, ki govorji o gospodarstvu, presprošno in da bi bilo treba poudariti, da se bo SZDL zavzemala za razvoj

tistih gospodarskih organizacij, ki kažejo voljo za napredok in so uspešne. Zelo živa je bila razprava o kmetijstvu. Zahtevala je, naj program stvarneje nakaže rešitev v tej res težavni panogi.

Glasne so bile zahteve, da bi morale biti kmetijske zadruge servis kmetov, saj je zasebna kmenda posest v večini. Drugi spet so dokazovali, da zadruge nimajo denarja, da so dejavné premajne družbené pomoci in da je bilo kmetijstvo vsa leta po vojni poskusni zajec za razne poskuse, ki so povzročili več škode kot koristi.

Mnogi so se zavzeli za občinsko opredelitev SZDL do kulturno-prosvetnih dejavnosti. Gleda kadrov, ki jih tu najbolj manjka, bi se morala zavzeti SZDL tako v kulturni kot v televiznogojnih dejavnostih.

Oba volilna pravilnika so sprejeli brez posebnih pripomb, spremenili pa so 18. točko II. poglavja, ki je v osnutku določila tajno glasovanje na kandidacijskih konferencah, in določili, da lahko o tam ali bo glasovanje tajno ali javno, odloča konferenca.

V razpravi o volilnem po-

stopku za volitve republiških poslanec so menili, da predlagana razdelitev poslanec po občinah ni v skladu z načeli, zapisanimi v ustavu SFRJ. Ugotovili so, da je bil predlog republiškega volilnega zakona izdelan preved na hitro, da je premalo proučen in da je tudi enostranski, ker je bolj naklonjen večim občinam, manj pa srednjim in manjšim.

M. J.

718 dragocenih litrov

Na novomeški transfuzijski postaji je dalo tudi 2.931 ljudi 718 litrov krvi, v kartoteko pa so vpisali 901 novega krvodajalca. V letošnjem januarju je obiskalo transfuzijsko postajo 244 ljudi, ki so dali 69 litrov nenadomestljivega zdravila. V torek, 4. februarja, je darovalo kri tudi 44 ljudi iz Podgrada, manjše vasi pod Gorjanci. V soboto je bil odvzem za BOR iz Dolenjskih Toplic in vojite. Minuli torek ni bilo običajnega odvzema.

V soboto bo maturski ples SZD v Dol. Toplicah

Cetrti razred šole za zdravstvene delavce v Novem mestu vas vabi na MATURANTSKI PLES, ki bo na pustno soboto, 15. februarja, v hotelu zdravilišča v Dolenjskih Toplicah ob 20. uri. Igral bo ansambel ORIONI, sedeloval pa bo tudi humorist Toni Gašperič.

Razredna skupnost 4. razreda vas vključno vabi na prijetno družabno predstevi!

Kandidacijska konferenca v Šmarjeti

Prva kandidacijska konferenca v novomeški občini je bila v nedeljo, 9. februarja, v Šmarjeti za občinski volilni enoti Šmarjeta in Zbure. Volvci so predlagali, da bi v volilni program SZDL vnesli tudi asturiranje ceste od Šmarjeških Toplic do Šmarjet. Kot kandidata za odbornika so v volilni enoti Šmarjeta predlagali inž. Ladislav Kotnik, direktorja Čestinskega podjetja, v volilni enoti Zbure pa Ivana Bobnarja, logarja iz Zbure. Za kandidata za poslance v republiški zbor Skupščine SRS so predlagali Franca Kuharja, predsednika ObS Novo mesto, v družbeno-politični zbor Zvezne skupščine pa Bogdana Osočnika. Za svojega delegata v občinsko kandidacijsko konferenco so izvolili dosedanje odbornika Vinka Sušteršića.

»Manj pravic, ker smo oddalijeni?«

Cadražani so na predkandidacijskem zboru veliko govorili o vzdrževanju vaških poti in okviru krajevne skupnosti Sentjernej. Ugotavljali so, da imajo vasi, ki so bliže Sentjernej, prednost pri dobavi pesku in da to ni prav. Menili so, da krajevna skupnost ne posluje tako, kot bi morala, in da imajo tudi prebivalci oddaljenih vasi pravico do urejenih poti.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Marija Ivančič iz Straže – Branka, Jožeta Kavčič iz Murje – Klaro, Marja Skrbina iz Drnovega – Jožeta, Danica Kavčič – Gornje Straže – Damjana, Sonja Pintarič iz Dolenjske vasi – Janika, Franciška Jerel iz Orešja – Mario, Jožeta Hudoklin iz Bruncic – Betka, Stefka Lozar iz Rožanice – Romana, Breda Hren iz Dolenjskih Toplic – Damjana, Ana Šitar iz Prelepa – Janez, Jožeta Svalj iz Kobarid – Franca, Angela Šitar iz Srednjega Lipovca – Romana, Jurijana Bašar iz Harinje vasi – dečko, Marija Hrovat iz Domžalj Šusija – dečka, Ivanka Metelko iz Pugleda – dečka, Angela Kek iz Laze – dečka in Marija Stareščič iz Cerkvišča – dečka.

Meso dovažajo v fičku ...

Sotesko in bližnjo okolico je včasih oskrbovala s svežim mesom krajevna mesnica. Inšpeksijski organi pa so, ker mosniča ne ustreza sodobnim sanitarnim zahtevam, v njej prepovedali kleti živilo. Odtej dovažajo meso v Sotesko enkrat na teden. Mesno prahrambno podjetje iz Novega mesta. Meso pripeljejo v fičku, ga razsekajo in prodajo. Prebivalci ugotavljajo, da so s takšnim higieničnim prevozom res veliko pridobili.

Predsednik spet Janez Grašič

Predsedstvo novoizvoljene občinske Zveze prijateljev mladine v Novem mestu je 5. februarja na prvi seji izvolilo za predsednika spet Janeza Grašiča, podpredsednik pa je postal prof. Janez Skufca. Imenovali so tudi Stiri komisije, ki bodo pomagale ureščevati delovni program zveze. Ivanka Mestnik vodi komisijo za delo s pionirji; ta komisija je hkrati tudi odbor za JPI. Vodstvo socialno-zdravstvene komisije je zavzano Darja Podborešek, komisiji za delo s mladostniki pa predseduje Vika Avsec. Za kulturne prireditve in praznovanja otrok bo skrbela komisija, ki jo vodi Božka Podgrajs.

Prebivalcem novomeške občine!

V današnjem Skupščinskem Dolenjskem listu objavlja ObS Novo mesto SKELEPE IN PRIPOROČILA, ki jih je glede odprtih vprašanj stanovanjske graditve (zlasti glede številnih črnih gradenj) v Novem mestu sprejela ObS na seji občinskega zabora in zabora delovnih skupnosti 20. decembra lani. Ker imajo sprejeti in danes objavljeni sklepi trajno vrednost, priporočamo, da to številko Skupščinskega Dolenjskega lista vsi zainteresirani občani shrnijo.

UREDNIŠTVO
DOL. LISTA

VOLILNI PROGRAM OBČINSKE KONFERENCE SZDL

Naš skupni delovni in predvolivni dogovor

Izhajajoč iz volilnega programa SZDL, moramo z demokratičnim predlaganjem ustreznih kandidatov za odbornike in poslance zagotoviti takšno skupščino, ki bo sposobna ostvariti obsežne naloge tega programa

Prejšnji torek so občinske konference SZDL, komite občinske konference ZKS, plenum občinskega sindikalnega sveta, predsedstvo občinskega ZZB NOV in občinska konference ZMS na skupnem zasedanju sprejeli volilni program Socialistične zveze občine Novo mesto.

Volilni program je skupni predvolivni delovni dogovor vseh občanov in naprednih družbeno-političnih sil. Uresničevali ga bomo s sodelovanjem ter s tem kot občani vplivali na razvoj celotne občine, posameznih območij in gospodarskih ter družbenih dejavnosti.

Za volilni program naše občine lahko rečemo, da je zelo dober, po dosedanjih ocenah pa je celo eden izmed najboljših v Sloveniji. Ko bomo izbirali kandidate za odbornike in poslance, nam bo lahko ta program najboljše merilo, koga izbrati in za koga se odločiti. Odločajmo se za tiste, ki se ga pripravljajo skupaj z nami po najboljših močeh uresničevati in nam bordo lahko največ pomagati pri uresničevanju nalog tega programa.

Socialistična zveza je kot družbena organizacija, ki so ji ob volitvah zaupane posebne naloge, ie nosilec smernic tega programa. SZDL nima denarja in zato ni v programu povod, povedano, kje dobiti denar za uresničitev posameznih nalog. V prihodnjih dejavnostih pa se moramo zato kot občani zavzemati, da bomo smernice programa, ki je na skupni predvolivni delovni dogovor, uresničevali.

Samoupravni dogovor lahko pomaga iz zadreg

Delovni ljudje imajo v proizvodnji in v družbenem okolju, v katerem živijo, različen položaj, posledica tega pa so različne težave posameznikov, skupin, slojev, krajev itd. Demokratično samoupravno dogovarjanje je ob tej različnosti najučinkovitejši način, s katerim lahko dosegemo smotre, ki so nam skupni v okolju, kjer živimo in delamo.

Samoupravnega dogovarjanja se bomo posluževali zlasti tam, kjer z zakonitim predpisi ni mogoče zadovoljivo rešiti vprašanje razvoja in odnosov: v varstvu otrok, kulturni dejavnosti, stanovanjski in komunalni dejavnosti, pri socialnem delu in se ponekod.

Krajevne skupnosti so se v preteklosti že izkazale pri takšnem delu, saj so v samoupravnim dogovarjanjem občanov (npr. glede krajevnega samoprispevka) že rešile vrsto težav in nalog iz pravkar omenjenih področij. Socialistična zveza se bo zato zavzemala, da bi se kar najbolj povečala njihova materialna osnova, tako s samoprispevki občanov kot tudi s prispevki delovnih organizacij in proračuna, kadar gre za večja dela.

Samoupravno dogovarjanje pa se lahko uveljavlja tudi v delovnih organizacijah pri delitvi dohodka med enotami, pri nagrjevanju in skrb za oddih delavcev, v odnosih med delovnimi organizacijami pa v tehničnem sodelovanju, kooperaciji, raziskavah domačega in tujega tržišča.

združevanju delovnih organizacij, da bi dosegli gospodarnejšo in specializirano proizvodnjo, in pri združevanju denarja za naložbe.

Vseljudska obramba in naloge SZDL

Povečanje obrambne moći in sposobnosti je stalna skrb in dolžnost celotne samoupravne službe. Socialistična zveza se bo v občini zato v krajevnih konferencah in drugih specializiranih organizacijah in društvenih zavzemala za izdelavo in nenehno izpopolnjevanje programov za množično pripravo na vseljudsko obrambo v okviru krajevnih skupnosti, delovnih organizacij in celotne občine.

Povečevanje proizvodnje, naložbe in osebni dohodki naj bodo v sorazmerju

Dosedanjih uspehov v gospodarskem razvoju v občini, ustalitev cen in tržišča, zelo povečani izvoz izdelkov na tujih tržiščih in drugo so bili osnovi za povečanje splošne potrošnje. Tudi število zaposlenih se je kljub težavam povečalo v zadnjih dveh letih za 6,1 odst.

Vse to omogoča v prihodnjem obdobju nadaljnjo rast proizvodnje, ki naj se povečuje za 8 odst. na leto, v industriji pa za 10 odst. na leto. Osebni dohodki naj se ob tem povečujejo v sorazmerju s povečevanjem produktivnosti.

(Nadaljevanje prihodnjih)

Novomeška kronika

■ ZA VELIKIM SNEGOM se je po sorazmernem topinem vremenu zadnjih dñ v ponedeljek zjutraj poljavi še hud mrz. Meteorološka sinoptična postaja v Novem mestu je v ponedeljek zjutraj ob 7. uri nameriala 18 stopinj pod nivo.

■ NA 3. MATURANSKI PLES so zazrvstvene delavce, ki je v osnutku določila tajno glasovanje na kandidacijskih konferencah, in določili, da lahko o tam ali bo glasovanje tajno ali javno, odloča konferenca.

Razredna skupnost 4. razreda vas vključno vabi na prijetno družabno predstevi!

■ GIBANJE PREBIVALSTVA: rodile: Emilia Golovšček iz Kosevo 7. – Emilia, Marta Racič, Nad mlini 20 – Rokta in Vekoslava Kobačić iz Zagrebačke 12 – Suzana.

Eina gospa je rekla, da bomo moral, če priside do ludega, v Kandiji dolgo čakati na prvo pomlad. Od približno 2000 prebivalcev naših Majde Štih in Nad mlini se je javilo za točaj prva pomlad pri RK samo 7 ljudi. Ce ne bo pomoli s kmeto, kjer je šlo na te tečaje vse, kar les in gre, bodo morali ranjeni v Kandiji lepo mirno čakati na prvo pomlad v vrsti, kot smo včasih pred Stacunami takali na moko in cuker.

DRUGI KRAJI · DRUGI OBIČAJI?

O grobarju, njegovih svinjah, prodanih oblekah in prstanah...

Pred tedni se je po vsej Istri, zlasti pa okoli Rovinja in Kanfanara, kot bilak razstirila govorica, ki je razburilo ljudi in pozavčila, da so se mnogim nepočutnim dvigati lasje od grože. Od ust do ust so ljudje šepečali:

Ali že veste? Grobar mestnega pokopališča odgovarja tripla je izpravil pokopanji krt in z njimi hranil svoje prašnike!

O tako strašnem pojavi novinarji seveda niso mogli poročati, dokler niso na pristojnih uradnih mestih izvedeli, kaj je stvari, govorice je bilo treba ovrediti – ali pa potrditi.

Preiskovalni organi seveda niso čakali križenjak. Natančne in obsežne polzvedbe so jih pripeljale do spoznanja, da se sognuso dečjo opravljanja na pokopališču v Rovinju. Skrbno izbrani podatki so pokazali, da rovinjski grobar rad popije kozarček ali dva česa mero, kar pa je znatenost mnogih grobarjev in dejavcev na pokopališčih (a ne samo v Istri! – op. Dolenskega lista). Že tretjič je poročeno, stanuje pa v stavbi, ki stoji na pokopališču. Ko zvečer ob določeni uri zapre vrata na pokopališču, zapre s tem tudi vhod v svoje stanovanje. (Kaj pa se dogaja ponodi na pokopališču, na katerem pa stari navadi: sele dan po pogrebnu zagrejno krtko z zemljo do vrha – to je bilo eno izmed vprašanj, kdje je razburjalo ljudsko domiljilo in tudi pomislo do govorice o gromilah dogodkih.) In še grobarjev družina redi v domačem gospodinjstvu nekaj svinj; hudočni jesiki so zaradi tega skuhali izmisljeno trditve: svinje hranijo pri grobarju s svežimi trupi in mirci, njihovo obliko pa grobar prodaja...

Preiskava se je zaradi tega obrnila k trem moškim oblekam, ki jih je grobarjeva žena pred kratkim res ponudila v prodajo, ker so boje njenermi moži preverile. Nekaterim spet je bilo sumljivo, da ima grobarjeva žena kot svilke par zlatih prstanov. Od teh optičnih dejstev do sklepa, da hranil grobar svinje z judiškimi trupi, je pokvarjena in hudočna dominacija posameznikov rodila grdo obrekovanje, ki je razburilo vso istrijsko javnost.

■ Pojasnilo pa se je, da je grobar docela nedolžen.

Roenico jo, da zaradi krajovnih običajev maresiko v Istri zasupro grob do kraja sele dan po pogrebu. Res je, da grobar zlepka vrata na pokopališče po predpisu. Lani je umrl ženski oče, njegove oblike so bile zetu-grobarju prevelike, zato sta jih z ženo prodala. Far prstanov sta kupila v trgovini, a tudi grobarjeva žena je že tretjič poročena in po navadi v takih primerih prstan ostane v družini ali posamezniku. Svinje, ki jih grobarjeva družina redi, pa hranijo z odpadki iz nekaterih gostiln v Rovinju in s kupljenimi pomidori.

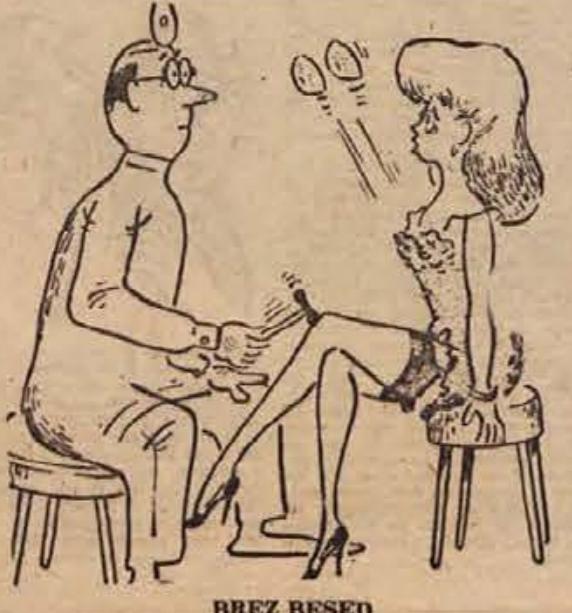
■ Od vseh običajev, namigovanj in grdih govoric ni ostalo na koncu nicesar! Afera v Rovinju je bila izmišljena od začetka do konca, z njo pa se je prav govor nekdo iz mesta hotel grobarju naščevali zaradi kakšne osebne zamere.

»GLAS ISTRE«, Pulj – 7. 2. 1969

Dojenček brez imena v Travniku

Na čuden način se branita oče in mati dojenčka-deklince, ki je bila rojena 13. novembra lani v Ljubovičih in ki se od 14. novembra danje nahaja na otroškem oddelku bolnišnice v Travniku. Ismet Omerdić iz Pulja njen oče, Hatidža Omerdić, rojena Memić, pa njena mati. Poročila sta se decembra 1967. Po dobrih 3 mesecih so Ismet in njegovi starši takrat že noseči Hatidžo nagnali in hišo. Mlađa žena je odšla k svojim staršem, kjer je 13. novembra rođila punčko, medtem pa je Ismet pripeljal k hiši drugo žensko, s katero živi zdaj v izvenzakonski zvez. Po porodu Hatidža otroka ni niti podočila: njena mati je odnesla novorojenčka na prvo Ismetovo hišo. Tam je sirotevo nadla sedanjih Ismetovih nezakonskih žen – in hajdi takoj s punčito nikamom drugam kot naravnosti na postajo mlice! In tezavni! Od tam so snalo potisnoco, kateri daje ni se mliči odrezal popkovino niti je ni skopljal, prepeljal v travniški bolnišnico. Zdaj čaka punčko na rešitev okrožnega sodišča iz Sarajeva; pristojni organ travniške občine namehr brezvestno roditelja toči.

»NAŠA RIJEČ«, Zenica – 29. 1. 1969

BREZ BESED

Na novomeškem Glavnem trgu je bilo med kipi snega komaj še kaj prostora za ljudi in avtomobile. (Foto: Ivan Zoran)

Vsa Dolenjska pod snežnimi zameti

Zameti in zastoji na cestah – Sole za nekaj dni ukinile pouk – Krajevni sestanki preloženi – Težave dežurnega zdravnika – Prekinute na telefonskem in električnem omrežju širok po Dolenjski

Vso Dolenjsko je prejšnji teden počrnila debela snežnaodeja. Snežilo je neprestano več občasnih zborov krajinskih organizacij, ker v nekaterih krajev spišči ni bilo mogočno priti.

Iz Podjetja za ptič promet so sporočili, da je sneg pre-

osnovni soli s Stopičami in Zužemberku sta za nekaj dni prekinili pouk, to pa so se namerni napraviti še katere druge sole, ki imajo organiziran prevoz učencov s šolskimi avtobusmi.

Krajevne in medizrajevne ceste so bile več dni neprevozne. Osem stalnih ekip novomeškega cestnega podjetja je kmalu usposobljila za prenos vse neplatne ceste. Med važnejšimi cestami sta bili prejšnji teden nekaj dni zaprte le tretijsarske cesti Impoljci–Raka in Senov-Veliki Kamen. Cesta čez Gorjance je bila zaradi budih zametov precej zosenja, stalno pa sta ju pluli dve vozili. Tudi na Kočevskem so kmalu odstranili s prometnih cest debele plasti snega.

Na magistrali Ljubljana–Zagreb je bil promet tovornjakov s prikolicami dovoljen le občasno, vozila pa so morala biti oprenjene z vrgam. Tudi po drugih cestah niso smeli voziti brez verig.

Dr. Božo Obliak, zdravnik v novomeškem zdravstvenem domu, je povedal, da je lahko v dneh snežnih zametov obiskal vsak kraj, do koder je bila cesta plzenja, vendar pa so bili prevozi zamudni in tezavni. Dodal je, da so ljudje razumeli težavni položaj, zato so manj klicali zdravnikila na dom.

Milica Šaič, tajnica občinskega odbora RK v Novem mestu nekatera valzne telefonske zvezze. Zaradi pretrganih zvez na telefonskem omrežju pravljni teden nekaj cassa na hibnih telefonskih zvez Novomeškega mesta s Stražo, Dolenjskimi Toplicami, Žužemberkom in Hrastnikom. Brez telefonskih zvez sta bila tudi Skočjan in Smarjetna. V Beli krajini je

Brucovanje v Novem mestu

Klub dolenjskih študentov bo organiziral tudi letos akcijo za pomoč socialno slabim študentom. V ta namen bo priredil 22. februarja na Otocetu elitrna ples z brucovanjem. Brez dvoma bo pritrgnjeno veliko število obiskovalcev kvalitetni program, saj sodeluje tudi znani humorist Tone Fornezzi Toč, Polleg tega nameverja očitki stare novomeške tradicije: sprevod študentov skozi Novo mesto. V petek, 21. februarja, bo v včernih urah zeleni car s spretnimi peljali svoje bruce skozi mesto.

Rešil je goreči avto

Pretekli teden je pripeljal po Čestici, kjer Staneta na Glavnem trgu v Novem mestu s filom Tone Mestnik. Iznenada je ospazil, da se mu je motor kadi. Ustavljal je pred Dolenjsko delikateso, dvignil pokrov nad motorjem, da motor pogradi, in ga ugotovil, da motor gresi. Planil je v avto in zelo hitro plasč, da bi v njiju dobil skrbničo. Ta je vpravil v skrbničo, da motor pogradi, in ga ugotovil, da motor gresi.

■ Roman Čelešnik – Na zadnji seji socialno-zdravstvenega sveta krajene skupnosti Skočjan smo imeli razščlenitev. Eni so trdili, da naj Nežka v Kraljevini, drugi pa v Cinkotovem. Osebno menim, da naj Nežka v Kraljevini, ker je delala vedno svojega življenja.

■ Slavko Janežič – Nežka naj gre v Impolico. Prilisnit je treba na Kraljevino, ker je v skrbniči v Cinkotovem, da prispevajo za njen odrastek.

■ Ladi Luzar – Potrebovala bi finančno podprtje, potem pa kmalu dobrotne družine, kjer je prehrana zadela.

■ Alojz Cinkotov – Je zvezela, da se zanimala za njen primer. Je posredovala, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Lojk – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Kraljev – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

■ Alojz Štefanec – Nežka je bila v Dobruški vas. Če se v domu zadrži, da je vse do nedavnega jaza.

Danes seja konference

Danes, 13. februarja ob 9. uri, se bo začela v dvorani družbenih organizacij 3. redna seja občinske konference SZDL Kočevje. Na njej bodo razpravljali o programskih izhodiščih SZDL za volitve in sprejeti volilni pravilnik.

Seja ObS Kočevje

Za 20. februar ob 8. uri je sklicana seja občinske skupščine Kočevje z naslednjim dnevnim redom: informacija o bilanci sredstev proračuna občine in kritike potreb splošne porabe za letos; porodilo temeljne izobraževalne skupnosti in več zadet v zvezi z volitvami.

Prešernove nagrade za kočevske dijake

V Kočevju je MKUD Matej Bor na gimnaziji skupaj z gospodino Šošo organiziralo 7. februarja zvečer uspešno pravilo v počastitev Prešernovega dne. Na kočevski gimnaziji je vrsto let ob slovenskem kulturnem prazniku razdelijo dijakiom Prešernove nagrade. —vec

Stanovanja v skladu

V stanovanski sklad pri Stanovanjskem podjetju Kočevje je v začetku leta 1969 vložilo 27 viagateljev 850 stanovanj in 65 poslovnih prostorov v skupni vrednosti 20.228.434,55 din (vrednost samih stanovanj 26.445.947,30 din). Po treh letih, se pravi v začetku tega leta, pa je v stanovanjskem skladu 932 stanovanj in 65 poslovnih prostorov v skupni vrednosti 34.110.531,49 din (stanovanja 31.203.943,35 din). Stevilo viagateljev se je zvišalo na 32.

Cene v Kočevju in Ribnici

Pretakl ponudnik so voljale v trgovinah s sadijem in zelenjavjo v Kočevju in Ribnici naslednje mimočutne cene:

Kočevje:	Ribnica:
krompir	0,35
svete zelje	1,60
kiško zelje	1,75 in 1,95
kiško repa	1,75
1 šol. v zrnju	5,00 in 6,75
čebula	3,30
česen	13,50
sočata	4,50
korenje	2,45
peteršilj	5,00
rdeča pečen	2,10
radič	8,20
cvetlica	3,35
jabolka	3,75
brusnice	2,50
pommareče	5,00
limone	5,30
banane	5,80
grustje	4,50
ječma (cena za kg)	0,82
	0,85

S SEJE OBČINSKE KONFERENCE SZDL IN DRUGIH VODSTEV

Poročilo je bilo nepopolno

Volilni program o nekaterih najvažnejših nalogah v prihodnosti

Na nedavni seji občinske skupščine Kočevje so odborniki zavrnili poročilo Stanovanjskega podjetja Kočevje, potrdili poročilo komisije za družbeni nadzor, sprejeli nekatere odloke in imenovali komisijo za volitve odbornikov v občinsko skupščino.

Razprava o poročilu Stanovanjskega podjetja je bila zelo živahnja. Odbornik Andrej Klun je menil, da je poročilo nepopolno, ker govori predvsem o delu tega podjetja, premalo pa o materialnih osnovah stanovanjskega gospodarstva in potrebah na tem področju. Po njegovem mnenju bi lahko namenjali več denarja za gradnjo novih stanovanj (tudi cenenih), manj pa za urejanje lokalov, hkrati pa naj bi stara stanovanja obnovili v daljšem obdobju (in ne krajšem, kot je bilo predvideno doslej).

Inž. Dušan Oršič je kritiziral, ker so odborniki dobili material o Stanovanjskem podjetju v treh sobrokih, zadnjega celo tik pred sejo, in se zato niso mogli zadovoljivo pripraviti na razpravo. Inž. Miha Briski je opozoril, da so nekatere nove stanovanjske stavbe slabo vzdrževane, in predlagal, naj bi imeli zgradbe z nad 30 stanovanj obvezno hišnika. Opozoril je tudi, da so hišni sveti v glavnem nedelavni, za kar pa so tudi razredi.

Odbornik Janez Dolenc je menil, da bi o poročilu Stanovanjskega podjetja v občinsku skupščino priporavnih predlagal, naj bi imeli zgradbe z nad 30 stanovanj obvezno hišnika. Opozoril je tudi, da so hišni sveti v glavnem nedelavni, za kar pa so tudi razredi.

Zgubili so kosti in kožo

Krajevna skupnost Kočevje je predlagala sodniku za prekrake, naj kaznuje Klavnicu KGP, ker klub opozorilni poskrbel za primeren prevoz klavniških odpadkov. 7. februarja ob 15. uri je s klavniškega voza na križišču Ročke in Tomšičeve ceste spet padlo nekaj manjših kosti in cela koža. Po občinskem odloku o javnem redu in miru je tako primere predvidena kazen do 3000 din.

Manj opominov

Zaradi neodcenjenih pločnikov v Kočevju je moral mestni paznik pri prvem snegu izreči kar 42 opominov, pri drugem snegu (ki ga je bilo izredno veliko) pa le še 4. Do zmanjšanja stavila opominov je prišlo tudi zato, ker je krajevna skupnost točno določila, kdo je dolžan očistiti kateri pločnik.

va. Sele nato naj bi o tej zadevi razpravljala tudi občinska skupščina.

V razpravi je bilo navrhnilo še več predlogov, na primer: najemnina za trgovske lokale naj ostane trgovini, vsa stanovanjska podjetja naj se združijo v eno, čiščenje snega na pločnikih pred lokalimi je treba bolje organizirati itd.

Na zaključku razprave so odborniki odločili, da poročilo Stanovanjskega podjetja zavrnejo in da bodo po nekaj mesecih spet razpravljali o stanovanjskem gospodarstvu v občini.

Večji davek na avte in alkohol

Občinska skupščina Kočevje je na nedavni seji sprejela odlok o občinskem prometnem davku od prometa blaga na drobno. Njegova načinost je, da so zvišani davki na alkoholne pičaje (najbolj na umetne žganje pičaje) in na automobile. Pri prodaji avtomobilov (v trgovini) se je zvišal od 2 na 4 odstotke; na novo pa je bil uveden davek na preprodajo avtomobilov (če ga lastnik preprodaja prej kot v dveh letih), ki znaša tudi 4 odstotke.

Imenovali so poverjenike

Poverjeniki civilne zaštite za mesto Kočevje so že določeni. Odgovorni so za izvrševanje nalog v zvezi s civilno zaščito v primeru narančnih nesreč ali vojne. Poverjeniki želijo oblikujejo svoje enote samozaščite. Iz vsake so tudi že določili po najmanj enega člena, da bo moral na tečaj prave pomoci.

Zamešani volivci

Volitve so pred vratimi, na oddelku za občno upravo in družbene službe pri občinski skupščini Kočevje pa ugotavljajo, da občani ne prijavljajo preveč redno sprememb stalnega bivališča. V Kočevju je bilo ugraženih precej stanovanj, zato je bilo tudi preselevanj veliko. Občani, ki so se v zadnjih letih selili, naj se pozantajo, če je sprememba njihovega naslova vpisana v občinskih knjigah, ker bodo imeli sicer pri volitvah težave (pošiljati jih bodo na druga volišča), razen tega bo prihodnje leto še ljudsko štetje in se vsem, ki ne bodo na pravem naslovu, obetajo nove težave.

BOZO RESINOVIC OCENJUJE OBCNE ZBORE SINDIKALNIH PODRUŽNIC

Pripadamo isti skupnosti samoupravljavcev

Večina kolektivov uspešno posluje in premaguje težave – Ponkod še vedno čakajo, da jim bo pomagal nekdo »od zunaj«

Občni zbori sindikalnih organizacij v kočevski občini so zaključeni. Ob tej priložnosti smo zaprosili tajnika občinskega sindikalnega sveta Boža Resinovicia, naj nam pove, kako ocenjuje uspešnost minuti občnih zborov. Povedal je:

Nova vodstva sindikalnih organizacij, ki so bili zlorobljeni in zloupredstavljeni, bodo imela precej težak položaj na delu. Upozela bodo le, da bodo našla stik s članstvom, če se bodo znašla in vključevala v razreševanje problemov svoje delovne organizacije. V nasprotnem pa bo v njihovi delovni organizaciji še naprej mučen položaj in kolektiv bo še naprej čakal na rešitev »od zunaj«, ki pa mu je nihče ne more prinesi.

Menim tudi, da je prav, ker je sindikat določen za izvedbo kandidacijskih konferenc v delovnih organizacijah.

Začele so se kandidacijske konference SZDL

Kandidacijske konference krajenskih organizacij SZDL v kočevski občini so se začele 8. februarja, predvidoma pa naj bi bile zaključene do 16. februarja. Zaradi visokega snega so nekatere konference morale preložiti. Na konferencah predlagajo in potrjujejo kandidate za občinske odbornike, volijo člane občinske kandidacijske konference in razpravljajo o možnih kandidatih za poslance. Razen tega volijo tudi nova vodstva svojih krajenskih organizacij SZDL.

Kam z denarjem?

Kako naj bi letos v Kočevju porabili denar iz sklada za komunalne potrebe družbenega standarda, je že pripravila predlog občinska uprava. Po tem predlogu bodo razpravljali še pristojni občinski organi, svet krajevne skupnosti in zbori občanov, seveda pa lahko občani povede svoje mnenje tudi v našem listu.

Mladina v gasilstvo

Na rednem letnem občnem zboru gasilskega društva Kočevje, ki je bil 1. februarja, so člani zelo kritično ocenili delo svoje organizacije v minulem obdobju. Čeprav se je vodstvo trudilo, da bi dosegli večje uspehe, ni bil dosegel kakšni napredek, kajti njihovo društvo po mnenju vseh 34 navzočih članov nima splošne družbene podpore. V minulem letu ni bilo večjih požarov, vendar so člani operativne skupine sodelovali pri gašenju 10 požarov in na številnih tekmovanjih, kjer so v sodelovanju z ekipo GD Stara cerkev dosegli lepe uspehe. Med sprejetimi sklepni, ki jih bo moralo novo izvoljeno vodstvo uresničiti, je posebno pomemben ta, da bo potrebljeno v vrste gasilcev vključiti več mlajših članov.

V.D.

Nočnine januarja

V HOTELU PUJLED v Kočevju so januarja letos zabeležili 679 nočnin ali 44 manj kot v istem mesecu lani. Stevilo nočnin je nasadilo pri domačih gostih za 55, prav tako pa se je celo povečalo, in sicer za 11. Manj domačih nočnin je zato, ker so lani imeli še nekaj ljudi v hotelu stalno nastanjence.

■ razrešili članstvo v svetu za narodno obrambo Milorada Draškovića in imenovali na njegovo mesto Košta Bizjaka;

■ imenovali za načelnika davnega uprave Ivana Arka;

■ dali soglasje k imenovanju Vikiorka Ozure za vršičko dolinisti direktorja podjetja AVTO-Kočevje na dobo 6 mesecov in

■ dali soglasje k imenovanju isti Sava Vovka za vršičko dolinisti direktorja Kmetijskega gozdarskega poselstva Kočevje za dobo 6 mesecov.

nizacij in bo še naprej živel in delal v negotovosti.

Na uspehih občnih zborov so se povordi, kljub temu da so imeli ponekod težave, zavzemali za reformne ukrepe; uvidejti so, da s tamjanjem ne bodo nicesar dosegli, zato so se resno pogovorili o proloženiji, kvaliteti svojega dela, tržišču, izvozu, zaposlovanju, samoupravljanju in drugem.

Na teh zborih so tudi ugotovili da so za uspešno delo potrebljene sposobne strokovne službe, pa tudi službe, ki skrbijo za človeka. Razen tega so razpravljali o socialnih problemih, pokojninskem zavarovanju, izobraževanju in drugem.

Kočevska tiskarna je med tistimi delovnimi organizacijami, kjer se je kolektiv uspešno spoprijel s težavami in zato dosegel v preteklem letu zavidljive uspehe (Foto: PRIMC)

Več cest ni bilo prevoznih

Snežni zmeti so bili do 3 metre visoki in so onemogočili delo z mehanizacijo

Zaradi snega in snežnih zmetov v začetku minulega tedna je bilo več cest v ribniški občini neprevoznih in precej vasi odrezanih od sveta.

Ekipa za čiščenje cest so delale dneve in noči, a niso mogle hitro usposobliti cest, ker je sneg spet sproti zasipal splete znotraj ceste.

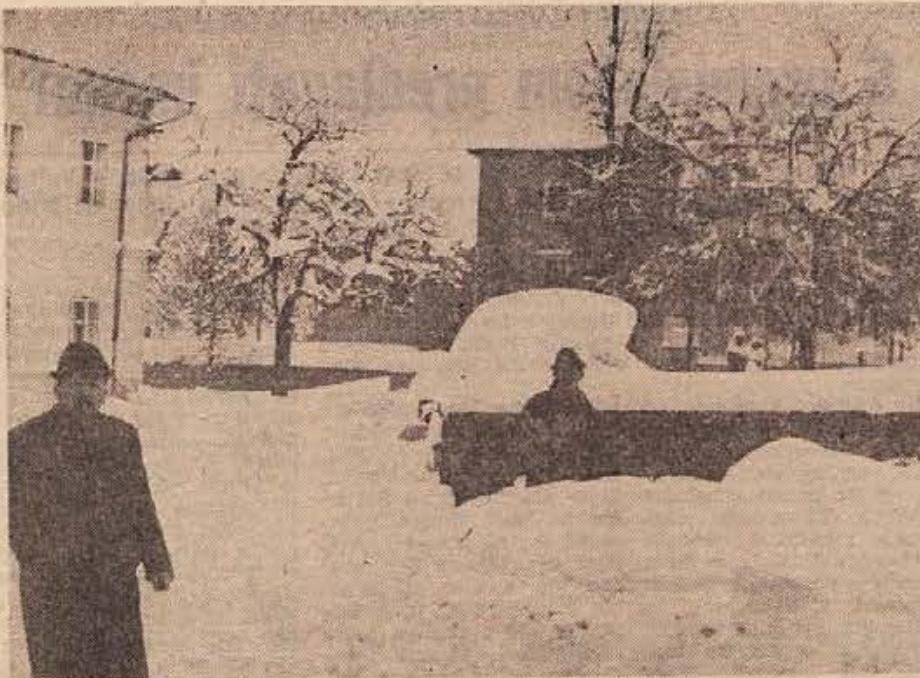
Občinska skupščina je morala po radiu poklicati na pomoč nekatere krajevne skupnosti (Jurjevica, Sodražica, Gregor), naj organizirajo na svojem območju pluženje cest in odstranjevanje za-

metov.

Zmeti na cestah so bili ponekod do 3 metre visoki, zato je pri pluženju odpovedala skoraj vsa tehnika in so morali priskočiti na pomoč občani z lopatami.

Ko smo zbirali te podatke, še vedno ni bilo nobene zvezze z Goro, ki je bila se popolnoma odrezana od sveta.

Komunala in krajevne skupnosti so vložile in se vihajo veliko truda, da bi bile vse pomembne ceste v občini čimprej splužene in usposobljene za promet.

Tudi v ribniški občini je sneg povzročil precej prometnih in drugih težav. V sami Ribnici je bila celo glavna cesta tako zožena, da so se avtomobili lahko komaj srečevali. Ogoni kipi snega ob cestah menda čakajo, da jih bo vzelo sonce.

(Foto: Primo)

Strelstvo preurejajo

Strelske družine ustanavljajo v večjih krajih in delovnih organizacijah v občini

Na zadnji seji občinske zvezze za telesno kulturo v Ribnici, ki je bila 5. februarja, so imenovali odbor za preureditev strelstva v občini. Ta reorganizacija je bila potrebna, ker stari odbor ni delal, saj se je večina njegovih članov že izselila iz občine, poslov pa ni predala.

Člani novega odbora so prejeli nalogo, da organizirajo strelske družine po večjih krajih v občini in v večjih delovnih organizacijah. Za pomoč pri ozivitvi strelske družine v Ribnici pa so zaprosili domačo lovsko družino in krajevno organizacijo ZZZB.

Prva strelska družina po začetki reorganizaciji je že ustanovljena, in sicer v Kovinskom podjetju.

Nadalje so se na seji do govorili, da bodo na ustanovnih občinskih zborih strelske družin izvolili po enega delegata na vsakih začetih 20 članov v Zvezo strelske družin občine. Ta zveza bo se naprej članica občinske Zvezde za telesno kulturo.

Občinska Zvezda za telesno kulturo bo v teh dneh zaprosila krajevne organizacije ZZZB, SZDL, lovskih družin, mladinske aktive in druge, naj pomagajo pri reorganizaciji strelstva v občini in da jo tako svoj prispevek obrambi, bolje vzdrževane, saj zaradi slabih cest izgubljajo turiste.

O šoli so bila povedana različna mnenja. Vendar

so se domačini odločili, naj zino in krajevno organizacijo ZZZB. Prva strelska družina po začetki reorganizaciji je že ustanovljena, in sicer v Kovinskom podjetju.

Nadalje so se na seji do govorili, da bodo na ustanovnih občinskih zborih strelske družin izvolili po enega delegata na vsakih začetih 20 članov v Zvezo strelske družin občine. Ta zveza bo se naprej članica občinske Zvezde za telesno kulturo.

Občinska Zvezda za telesno kulturo bo v teh dneh zaprosila krajevne organizacije ZZZB, SZDL, lovskih družin, mladinske aktive in druge, naj pomagajo pri reorganizaciji strelstva v občini in da jo tako svoj prispevek obrambi, bolje vzdrževane, saj zaradi slabih cest izgubljajo turiste.

O šoli so bila povedana različna mnenja. Vendar

so se domačini odločili, naj

zavrhnu živahnost in šole ostane. Morda bodo zanj čez nekaj časa že našli dobro rešitev.

Ugotovili so, da ima krajevna skupnost malo denarja.

Zato so predlagali, da

naj bi dobila krajevna skupnost dohodek od kamnolomov, peskokopov, pašnikov,

košenja in gospodarskih objektov, ki so na njem območju.

Tako krajevna skupnost ne bi bila odvisna le

od zelo skromne občinske dotacije.

Ker ni denarja, sveti krajevni skupnosti nima

možnosti in volje, da bi

skrbeli za blaginjo kraja.

VASČAN

Stoletnica gasilstva v Dolenji vasi

Minilo nedeljo so imeli dolenjski gasilci občini zbor. Gasilstvo v Dolenji vasi ima že dolgoletno tradicijo in letos mineva že sto let od ustanovitve društva. Iz Prigorice pri Dolenji vasi je bil doma ustanovitelj gasilstva v Sloveniji, Ignacij Merhar.

Stoletnico bi radi gasilci proslavili kar se da svečano z nakupom sodobne VW brižalne, vendar nimajo denarja. Verjetno bodo denar zbrali s prostovoljnimi prispevkami.

Ob visokem jubileju bi bilo dobro ponovno razmisli o že nekaj let starci zapisati, da bi v Dolenji vasi ali v Ribnici ustanovili gasilski muzej, saj je s tega področja več kot dovolj dragocenega materiala.

Za stanovanja prioritetna lista

Svet za urbanizem in komunalne zadeve pri občinski skupščini Ribnica je nedavno tega imenoval komisijo za sestavo vrstnega reda prosilcev za dodelitev stanovanj. Komisija steje pet članov, in sicer: predstavnika socialnega skrbstva občinske skupščine, stanovanjsko-komunalnega podjetja, Zvezze borcev, referenta za stanovanjske zadeve pri občinski skupščini in krajevnih skupnosti. Komisija je na prvi seji sklenila, da bo v kratkem času pregledala stanovanja prosilcev in potem po posebnem pravilniku in tokovnem sistemu določila vrstni red prosilcev; po tem redu bodo prosilci dobivali stanovanja. Ker je stanovanj še malo, je bilo predlagano, da bi z adaptacijami pridobili več podstrešnih stanovanj. Največje potrebe po stanovanjih so v Ribnici, kjer nekatere družine žive v zelo slabih stanovanjih.

Po čem živimo?

V beograjski Borbi je bila 22. januarja priobčena zanimiva primerjava cen v raznih mestih. Za osnovo so vzelci, če gospodinjki nakupi po kilogram krompirja, fižola, čebule, zelja, jabolka in limon. Cene so vzete za živila približno iste kakovosti. Tako so izracunali, da vse našteto stane v Novem Sadu 19,95 din, v Sarajevu 20,10. Beogradu 20,60, Prištini 20,90 na Reki 21,50 v Titogradu 22,30, Splitu 22,65, Zagrebu 23,00 in v Ljubljani 26,40. Zanimivo je, kako se v tej tekmi cen gibljemo pri nas in kako se približujemo ljubljanskemu rekordu. Naredili smo izračun na osnovi cen v Št. 6 Dolenskega lista in ugotovili, da za isto blago odtežemo v Kočevju 23,21 v Ribnici pa 23,40 din. Komentar je odveč. Potrošnik bo sam ugotovil, kje smo.

Veliko prošenje za posojila

Lani so v ribniški občini popisali člane Zvezze borcev, ki so zaprosili za posojilo za obnovno, nakup ali gradnjo stanovanj. Pred dnevi je prišlo še nekaj prošenj za takoj posojilo. Tako prosi 160 občanov za okoli 4 milijone din posojil. Posamezniki sprašujejo občinski odbor ZZZB NOV, kdo in koliko bo odobrenih posojil za prosilce iz ribniške občine, vendar tu še ne vedo odgovora. Vsekakor naj bi odgovorni v Ljubljani pohiteli z odločitvijo, da bo komisija pri občinski skupščini, ki bo odločala, kateremu prosilcu se prošnja ugodni, vedela, s koliko denarja bo razpolagala.

S SKUPŠČINE RK ZA RIBNIŠKO OBČINO

Med krvodajalcji največ delavcev

V občini bodo ustanovili še dve organizaciji RK – Pijančevanje je zlo za družine – Je v občini res 400 pijancev?

Zadnjega januarja je bila v Ribnici izredna skupščina občinskega odbora Rdečega križa. Na dnevnem redu je bila ena sama točka, in sicer sprejem pravil občinske organizacije Rdečega križa. Ob tem pa se je razvila živahnova razprava o raznih problemih, s katerimi se srečuje ta človekoljubna organizacija.

Spomnimo se samo na krvodajalstvo! Prva letošnja akcija v Ribnici je bila lepo uspešna, posebno so se izkazali delavci iz podjetij. Druga letošnja tako

akcija bo 30. maja. Plan predvideva 250 krvodajalcev.

V vsejki občini ima organizacija Rdečega križa še posebno vlogo. Zato je predlog, ki je bil dan na skupščini, da naj bi vsaka gospodarska organizacija imela strokovno usposobljeno ekipo Rdečega križa, vreden upoštevanja.

V občini je sedaj šest krajevnih organizacij RK, in sicer v Grčaricah, Dolenji vasi, Orteku, Ribnici, Sodražici in Loškem potoku. Predvidoma pa ju bodo ustanovili tudi v Sušah in Jurjevici. Organizacije so zelo prizadene, kar pa velja v nekoliko manjši meri za organizacijo v Ribnici, ki bo moral odbor krepkeje prijeti za delo.

Med člani RK predvsem, pa v odborih, je razmeroma malo mladih. Zato je delo v organizaciji na ramenih starejših ljudi. Razbiti bo treba miselnost, da je Rdeči križ organizacija starejših.

Na zboru so obširno sprevarili tudi o pijančevanju. Baje je v občini (točnih podatkov še ni) okoli 400 oseb, vendar pijančevanje, koliko zla, revščine in tragedij se skriva za omenjeno številko, vedo najbolje prizadete družine, ki imajo družinske poglavarje pijancev. Proti pogubljenemu pijančevanju naj bi začeli vzgajati mladino že v šolskih klopek in s to vlogo nadaljevati v podjetjih.

Most še straši

Most smrli v Goriči vasi je že zdavnaj izginil, nekatere občane pa še vedno straši, posebno tiste, ki so zaradi njega izgubili del zemlje ali pa so njihova zemljišča in zgradbe zgubile na vrednosti. Ti občani zahtevajo, naj občinska skupščina končno že oceni in plača zemljo in drugo posest, ki so jo zaradi mostu izgubili ali pa je manj vredna.

RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

■ ■ ■ DRUŽOVANJE ribniških študentov je bil pred kratkim osrednji dogodek tedna. Zahvali je uspela, upamo, da tudi v finančnem pogledu. Sicer pa je bila študentovska zabava lepa počititev za Ribnico.

■ ■ ■ NOVI SNEG je prva dva dni povzročil precej težav v avtobusnem prometu. Skoraj vsi avtobusi so imeli zamudo. Še slabše je bilo na lokalnih progah. Tako se je zgodilo, da je šolski avtobus, ki vozi otroke v Šoški v Sodražico, obtukl v snegu neke pri Podklancu, drugi avtobus pa na Vagovki nad Sodražico. Stanovanjsko komunalno podjetje Ribnica, ki skrbi za platenje občinskih cest, je imelo veliko dela.

■ ■ ■ JAVNA KANALIZACIJA v Zapotoku ni bila urejena. S pomočjo krajevne skupnosti Sušje pa so jo uredili. Izkoristili so lepo zimske dneve, izkopali kanale in polnili odločne cevi in jih zasuli. Seveda so opravili vse s prostovoljnim delom. Kanaliza-

cia je za vas lepa pridobitev. ■ ■ ■ ODKUP MLEKA v Ribniški dolini opravlja ribniška kmetijska zadruga. Zanimivo je ugotoviti, da odkup iz leta v leta naraste. Tako so lani odkupili za 60 odstotkov več mleka kot v letu 1987, v primerjavi s letom 1986 pa je odkup povečal za trikrat. Prodaja mleka drži matrikarnega knota pokonč, zato so se številni kmetovalci preusmerili v varnejšo krov mlekaric.

■ ■ ■ POMLETIE INLES V Ribnici je poskrbelo, da tujci zvezdo za njihovo podjetje, da preden pridejo v Ribnico. V vseh večjih krajih so ob cestah postavili tablice z napisom nillhovega podjetja.

■ ■ ■ TUDI S PRODAJO PRIMOGA se ukvarja Stanovanjsko podjetje Ribnica. Tako je potrošnikom omogočeno, da pridejo na hitro do tega kuriva.

Podjetje ga dostavlja kupcem s svojimi vozili. Ribniški potrošniki kupujejo kočevski rjav premog in velenjski lignit.

REŠETO

V nedeljo konferenca ZMS

18. februarja je okoli 50 delegatov iz vseh mladinskih aktivov na področju črnomaljske občine vabljeno na 1. sej občinske konference ZMS. Na njej bodo razpravljali o delovnem poročilu v minulem obdobju, o delovnem načrtu za letošnje leto in sprejeti nova pravila organizacije.

Užaljeni zaradi treh črk...

Na nedavnih kandidacijskih konferencah za kmetovalec iz semiškega predela ni bila dobra udeležba. Odbornika Skrinjarja je zanimalo, zakaj je tolkot kmetovalcem izostalo, zvedel pa je, da so bili nekateri užaljeni, ker so jih vabili na kandidacijsko konferenco kmetijske POD skupine. Kmetje so se čutili prizadete, niso pa vedeli, da so podskupine tudi v drugih panogah.

Pri pluženju že dolgo ne takih težav

Lojze Starešinič, ki je pri Čestnem podjetju – obratu v Črnomlju že 11 let v službi, je pretekel četrtek izjavil, da se nikdar pri pluženju ceste čez Gorjance ni bilo takih težav kot ob letošnjem snagu. Razen tega, da je dva dni skupaj na gosto snežilo, je vrh Gorjancev pihala tako močna burja, da je cesto sproti zamrdlo. Podobne težave so imeli tudi oraci drugih belokranjskih cest, zlasti proti Starem trgu. Ko so to cesto spluzili, je nastala ob obeh straneh pol-drugi meter visoka snežna ograja.

Na osnovni šoli vadijo

Osnovna šola v Črnomlju se prijavila k tekmovanju za Zupančeve značko. Učenci bodo pripravili tudi dve igriči. Sneguljčico bodo zaigrali učenci najnižjih razredov pod vodstvom učiteljev Elke Adlešičeve in Angelce Golobičeve. Rdečo kapico pa vadijo učenci višjih razredov v režiji Jožeta Zubakoviča. Prav tako se pripravlja za tekmovanje šolski pevski zbor, ki ga vodi Franc Zupanč.

Rasprodaja kvalitetnih ženskih pomladnih plaščev iz kamgarna in diolena: prej 329,00 din, zdaj 210,00 din; prej 423,00 din, zdaj 240,00 din.

Izkoristite ugodno priložnost!

„Deleteksfil. ČRНОМЕЛJ“

ČRНОМАЛЈСКИ DРОБИР

■ OBCINSKI SVET ZKPO ČRНОМЕЛJ bo v jeseni privedil štiri mladiki vodov ob 100-letnici čitalnice v Črnomlju. Da bi bili prizaditi in predvidena razstava kar najboljši, pred predsedstvo ZKPO vse Črnomaljane z stare fotografije oseb, mest, kulturnih prizaditev itd. Vsaka fotografična ali načrtovačka dobrodošla. Gredivo zbirko Zavoda za kulturno-prosvetno dejavnost v Črnomlju.

■ VSE SOLE V ČRНОМАЛЈI SO počastila Prešernov praznik z lepimi proslavami, osnovna šola in poklicna kovinarska šola v Črnomlju pa sta organizirali za učence še ogled slovenskega filma »Vesna«.

■ V SOBOTO JE 3. LETNIK poklicne kovinarske šole privedil mladinski mesec v avli Prosvetnega doma. Odprt je bil tudi bili. Pis je bil dobro organiziran. Škoda, da niso prisile tudi povabljenje govorke iz poklicne konfekcijske šole BETI v Metliki. V načrtu je še ved

ZA JAVNOST V VSEM PREDVOLILNEM DELU S premislekom predlagati imena!

Janez Dragoš izvoljen za sekretarja občinske konference SZDL – Volilni pravilnik in programska izhodišča sprejeta – Sprejet je bil sklep, da bodo v Črnomlju ustanovili klub belokranjskih poslanec

Na skupni seji občinske konference SZDL in občinskega sindikalnega sveta v Črnomlju so 6. februarja ugotovili, da je med doslej evidentiranimi kandidati premalo žensk in mladih ljudi. Konferenca podpira zlasti ponovno kandidaturo Franceta Kreseta.

Na četrtekovi konferenci so se močno balli za udeležbo, ker so bile mnoge ceste zaradi zametov slabo prevozne, vendar je bila sklepčnost dosežena. V uvodnem poročilu je predsednik občinske konference SZDL Lojze Sterk poročal o dosedanjih volilnih pripravah, ki so se začele že septembra lani, ter seznanili prisotne z rezoredom kandidacijskih konferenč. Konferenca je za sekretarja izvolila Janeza Dragoša, sprejela volilni pravilnik in tudi programska izhodišča za kandidiranje odbornikov in poslanec.

Ugotovili so, da je med doslej evidentiranimi kandidati premalo žensk in mladih ljudi. Medtem ko so nekateri menili, da bi morali

tudi za poslance predlagati predvsem domače ljudi, pa so omenjali nekatere izjeme. Kot primer so navedli kandidaturo poslanca Leopolda Kreseta. Z dosedanjim delom se je kot belokranjski poslanec močno izkazal, udeleževal se je občinskih sej in drugih sestankov, obiskoval delovne organizacije in bil vedno pripravljen pomagati z nasveti. Prav zato so ga ponovno predlagali za kandidata v republiški zbor, četudi ni doma iz Bele krivine, pač pa je po njem samo partizan.

Sprejet je bil sklep, da bodo v novi mandatni dobi s poslanci se tesneje sodelovali in da bodo v Črnomlju ustanovili klub belokranjskih poslanec.

NOV PRIMER ZDRAŽEVANJA V GOSPODARSTVU

Obrtni servis se bo pridružil ISKRI

Z obeh strani so prišle pobude za skupno poslovanje Obrtnega servisa in Iskre v Semiču, kar bo v korist nadaljnemu razvoju podjetja

Semiški obrtni servis, ki zaposluje 34 ljudi, je že nekaj let več kot 90 odstotkov svojih zmogljivosti namenjal poslovemu sodelovanju s sedanjim Iskro, za katero so delali sestavne dele za kondenzatorje. Ker je bilo že doslej sodelovanje zelo tesno, je iz obeh kolektivov prišla pobuda, naj bi poslovali skupno. Ko je posebna komisija ugotavljala, kaj bi s pripojitvijo obrtnega servisa k Iskri pridobili, so uvideli, da bi to mnogo koristilo nadaljnemu razvoju.

Prednosti skupnega poslovanja so v specializaciji proizvodnje, v povečanju serijskega dela, zmanjšanju rezilnih služb v kombiniranem izkoriscanju zmogljivosti, v racionalnejšem transportu, kar vse bi pripeljalo k znižanju proizvodnih stroškov.

Predlagali so, naj bi koško dejavnost, s katero se je doslej ukvarjal obrtni servis, izločili. Kovači naj bi v bodoče delovali samostojno pod okriljem krajevne skupnosti.

V vseh krajih važni sestanki

Občinska konferenca SZDL sklicuje med 13. in 17. februarjem kandidacijsko konferenco v 42 krajih na področju črnomaljske občine. Na teh sestankih bodo volivci postavljali kandidate za odbornike občinskega zebra in predlagali možne kandidate za republiške in zvezne poslane. Poleg tega bodo obravnavali predlog občinskega proračuna za letošnje leto in program javnih del v letu 1969. Dobili bodo tudi informacije o lanskem združitvi nekaterih podjetij.

O času in kraju kandidacijskih konferenec bodo občani pravočasno obveščeni na krajovno objavljen način. K udeležbi vabilo čimveč občanov in jih prostijo, naj tudi predlagajo najspodbudnejše ljudi za bodoče odbornike.

Predvideno je, da bo do skupnega poslovanja prišlo že prihodnji mesec.

ne potrebe in se specializiral, ho potrebno nekaj sprememb. Začasno bodo se poslovali v sedanjih prostorih, kjer pa bodo reorganizirali proizvodnjo. Predvideno je, da se bo tudi ta dejavnost odvijala na Vrtači, ko bodo na razpolago potreben prostori.

Pri vsej zadavi je največja težava v tem, da bi se morala oba kolektiva z referendumom izreci za združitev. V obrtnem servisu to ni problem, saj so referendum že izvedli in je skoraj 100-odstotno uspel, v Iskri pa bi morali izvesti referendum v vseh Iskrinih tovarnah, kjer je zaposlenih več kot 16.000 ljudi. To bi bilo predrago, zato so našli drug izhod: obrtni servis bo občinska skupščina začasno ukinila z redno likvidacijo, nakar ga bo prevzela Iskra, na katero bodo prenesena tudi vse obratna sredstva formalno »propadega« kolektiva.

Kakor je v razgovoru zatrdil direktor obrtnega servisa Stane Voglar, bodo za doto prinesli k Iskri 690.959 din, kolikor je izkazanega dohodka od lanskega leta. Del teh sredstev leži v osnovnih sredstvih, nekaj je v zalogah materiala, ostalo pa na v gotovini na bančnem računu.

Predvideno je, da bo do skupnega poslovanja prišlo že prihodnji mesec.

NAŠ OBISK

„Le trdo delo vodi k uspehu“

Franc Zupančič v Črnomlju že pet let vodi pevske zvore – Letos pripravlja mladinski zbor osnovne šole za zvezno tekmovanje

Mladinski zbor osnovne šole Črnomelj je dobro znan domačemu občinstvu, uveljavil pa se je tudi z nastopi drugod.

Kje vse so mladi pevci pod vodstvom na stopali lani in kakšne načrte imate letos?

Mladinski zbor je na nastopal na občinski reviji v Metliki, na medobčinski reviji v Novem mestu in na republiški reviji mladinskih zborov v Zagorju. Tekmovati smo tudi v natočaju za Zupančičev nagrado in peli na

Za razvoj pevske kulture v Črnomlju ima zadnja leta največ zaslug pjevoveda Franc Zupančič

R. B.

Še za „super nujno“ manjka

Sestavljavci predloga letosnjega črnomaljskega proračuna pri najboljši volji niso mogli naračunati toliko dohodkov, kot bodo imeli izdatkov. Medtem ko bodo v najboljšem primeru zbrali samo 4.916.500 din, pa bi potrebovali za »super nujno« zadave 5.015.828 din. Ko bodo od proračunskega dohodka obvezno odstavili temeljni izobraževalni skupnosti 2.677.100 din, je jasno, da z ostankom sredstev ne bo mogoče zadovoljiti porabnikov proračuna. Ker pa ima

občina več kot 17.000 prebivalcev in proračunska potrošnja na vsakega prebivalca ne bo dosegla triindvajset tisoč din, bo črnomaljska občina po dolej znanih merilih dobila dopolnilna republiška sredstva. Toda tudi s tem, kar računajo dobiti od republike, ne bodo mogli plačati najnujnejšega. Se zmeraj bo ostalo za več kot milijon nepokritih izdatkov. Kje bodo dobili ta denar še nihče ne ve, vsem je jasno le to, da ga na domačem območju ni.

VOLILNI PROGRAM SOCIALISTIČNE ZVEZE

Kaj hočemo od odbornikov in poslancev?

(Nadaljevanje in konec)

V telesni kulturi zaposliti strokovnjake

Telenski kulturi moramo v načelu družbi dati mesto, ki ji priпадa. Njen razvoj ne sme biti odvisen od posameznika, pač pa mora družba nuditi moralne in materialne možnosti za nadaljnji razvoj. Telensko kulturo moramo razširiti na čim širši krog ljudi, zlasti pa pritegniti mladino. Da bi to dosegli, je treba zaposliti strokovnjake na tem področju in jih primerno nagraditi.

Za razvoj tovrstnih dejavnosti so možnosti, saj je dovolj mladino in športnih objektov, slednje pa je treba redno vzdrževati. Predlagamo usmeritev v tiste panege, ki niso

predrage, da bi lahko zajeli čimveč mladine. To je naša skupna dolžnost, saj z razvijanjem telenske kulture kreplimo tudi vseljudsko obrambno sposobnost.

Pomagati borcem ter onemoglim in skrbeti za otroke

Bistvenega nadaljnega razvoja zdravstvene službe in razširitve zdravstvene mreže ne pričakujemo, ker je ta razmeroma dobro organizirana. Poseben problem pa predstavlja socialno varstvo zaradi posmanjanja sredstev. Ker je vedno vedno družbeno negativnih pojavorov med mladino in vedno vedno starh ter onemoglim ljudi, bomo morali

nagovoriti izdatnejšo družbeno program. Posebno skrb bomo posvetili dekletnim otrokom, zato se bomo zavzemali za ustanovitev posebnih šole.

Tudi otroško varstvo v občini ni dobro organizirano. Vrtec v Črnomlju in v Semiču zajemata le majhno število otrok, medtem ko je v občini še veliko otrok potrebnih takega varstva. Čimprej moramo sestaviti plan razvoja otroškega varstva, sredstva, namenjena tej dejavnosti, pa moramo dim smotrnejše uporabljati.

Pri vsem bodočem delu pa moramo še več pozornosti in sredstev nameniti izboljševanju življenjskih razmer borcev NOV, kar velja tako za zaposlene kot borce kmte, pri katereh bo treba reševati tudi njihove stanovanjske težave.

**NOVICE
črnomaljske komune**

Vse dozdajšnje obletnice SNOS so bile prav dobro obiskane. Tudi na 20-leto, ki je bila pred 5 leti v Črnomlju, je prišla večina udeležencev prvega zasedanja. Na fotografiji sta tovariš Edvard Kardelj in Ivan Maček-Matija ob prihodu v dvorano Prosvetnega doma. (Iz fotoarhiva Dolenjskega lista)

V ospredju sta dve nalogi

Razgovor z Martinom Štefaničem, novim političnim sekretarjem občinskega komiteja ZKS

jah, toda v luči domačih razmer. Ne množenem se stanku vseh komunistov bomo sprejeli skupen dogovor o nadaljnjem delu.

Razen tega moramo ved pozornosti posvetiti sprejemanju novih članov v organizacijo. Prav pred kratkim je osnovna organizacija v tovarni BETI sprejela 7 novih članov iz vrst mladih strokovnjakov. Lani je ta organizacija pridobila 8 članov. Na podoben način bomo v bodoči delovali v vseh osnovnih organizacijah in skušali nadoknaditi zamujeno.

Kdaj boste začeli delati na komiteju kot plačani funkcionar, kakor je bilo sklenjeno na občinski konferenci ZKS?

Datum bi težko napovedal. Ko bom razrešen poslov vodja splošnega sektorja v tovarni BETI, bom takoj redno začel delati v pisarni komiteja. Upam, da bo v kratkem.

R.B.

Martin Štefanič, diplomant višje komercialne šole, doma iz Malega Lesča, borce NOV od leta 1942, je prevzel mesto političnega sekretarja v občinskem komiteju ZKS v Metliki. Vprašali smo ga, katerih nalog se bo Zvezka komunistov predvsem lotila v bližnjem obdobju. Izjavil je:

— Mislim, da moramo najprej z zamudo predelati gradivo VI. kongresa ZKS z vodstvi občinskih družbeno-političnih organizacij, nato pa začeti z obravnavo resolucije v osnovnih organizacijah.

52 tovornjakov manj

Ob zadnji registraciji motornih vozil so v Metliki ugotovili, da imajo ljudje 340 osebnih avtomobilov, 24 tovornjakov in 9 kombijev v družbeni lasti ter 38 tovornjakov in 7 kombijev v zasebni lasti. Stevilo zasebnih tovornjakov se je letos v občini močno zmanjšalo, saj so jih imeli ob lanskem registraciju ved kot 90.

vsak četrtek

anena

**ZA MLADE
PO SRCU**

LANI SLABO, LETOS SE SLABŠE?

Metlika računa na pomoč skupnosti

Razgovor s podpredsednikom metliške občine Slavom Prevaljkom — Proračun bo imel letos 24 odst. manjše lastne dohodke kot lani, na drugi strani pa obveznosti rastejo — Manjka več kot 2 milijona din!

— Tovariš podpredsednik, uporabniki proračuna se bojijo, da bodo letos dobili še manj denarja kot lani. Kolikšen bo torej proračun v primerjavi z lanskim letom?

— Lani smo realizirali proračun v višini 2.726.670 din, letos pa računamo na 652.370 din manj dohodkov ali za 24 odstotkov manjša sredstva.

— Koliko dohodkov boste zbrali doma in zakaj jih bo letos toliko manj?

— Ko sestavljamo predlog letošnjega proračuna, upoštevamo dve možnosti, vseeno pa bi v najboljšem primeru lahko zbrali samo 1.224.040 din. Toliko manj lastnih dohodkov bo letos predvsem zaradi spremenjenih predpisov o svetu prevoznikih. Zaradi njih bomo izgubili dobiti 500.000 din, poleg tega pa bo tudi občutno manjši prispevek iz obrtnega dejavnosti.

— Kolikšne pa so zahteve proračunskega potrošnikov?

— Brez Šolstva in večjega dela stroškov za narodno obrambo bi morali imeti 3.248.000 din, kot sem dejal, pa bomo imeli največ 1.224.040 din. To pomeni, da nam manjka več kot 2 milijona din. V najboljšem primeru bomo lahko krili samo 37,7 odstotka vseh proračunskih potreb.

— Kje vidite izhod iz sedanjega težkega položaja?

— Pravzaprav ga ne vidim. Ker smo dolžni naši temeljni izobraževalni skupnosti zagotoviti.

toviti 960.000 din in nam bo iz proračuna ostalo manj kot 20.000 din na prebivalca za drugo proračunsko potrošnjo, bomo morda prišli v potrebo za dopolnilna republiška sredstva.

— Ali vam bo republika dala toliko, kolikor manjka za najnujnejše?

Poleg dopolnilnih republiških sredstev za kritje proračuna.

Zvezni poslanec v Metliki

Pretekli teden je zvezni poslanec Ludvik Golob obiskal Metliko ter se s predstavniki občinske skupnosti in družbeno-političnih organizacij pogovarjal o težavah pri sestavi proračuna. Zanimal se je tudi za stanje v šolstvu in na področju družbenih služb na sploh ter za letošnje gospodarske načrte občine.

Evidentiranje se je začelo

Pred kratkim sta občinski sindikalni svet v Metliki in občinska konferenca SZDL sklicala skupen posvet s predsedniki krajevnih organizacij SZDL in predsedniki sindikalnih podružnic. Razpravljali so o nalogah obeh organizacij v pripravah na volitve, predvsem pri evidentiranju možnih kandidatov, obravnavali so volivni sistem in priprave na bližnje kandidacijske konference.

V Prešernov spomin

Ob 120 obletnici smrti pesnika Prešerna — slovenskem kulturnem prazniku — so 7. februarja člani učiteljskega kolektiva osnovne šole in domačega prosvetnega društva pripravili večer slovenske besede. Pred hvaležnim poslušanjem so se ob glasbeni spremljavi zvrstili odločki naše besede od brilanskih spomenikov prek Preserena do najnovejših slovenskih pisateljev in pesnikov.

Dober in v pravo mero zanje izbor ter iskrena prizadovost sodelujočih sta navodno pripravila lep, doživet večer.

Melita je pela v Metliki

Kvintet Berger iz Celja se je 1. in 2. februarja predstavil Belokranjecem. Simpatični fantje so v nedeljo zvečer zaigrali tudi v Metliki. Pela je mlada pevka Melita Avsenak, spored pa je pozivjal humorist Poldek. Med sporedom je poagital tudi za nove naročnike Dolenjskega Hasta. Med temi so izteballi tri, ki bodo do konca leta brezplačno dobivali naš domači tednik.

»Marmor« pri komunalni

Kamnoško in teracersko podjetje »Marmor« v Gradcu, ki je lani že samostojno poslovalo v okviru črnomaljske občine, se je z novim letom pridružilo Komunalnemu podjetju Metlika, delovni organizaciji v domači občini. Kamnoško in teracersko dejavnost bodo v Gradcu obdržali, priključitev k komunalnemu podjetju pa je narekoval ekonomski račun.

Uprava Kometa se bo selila

Pred kratkim so v Metliki začeli preurejati nekdanji obrtni dom, iz katerega se je v nove prostore izselila postaja milice. Obrtni dom preureja uprava podjetja KOMET za svoje potrebe, ker namerava tja preseliti pisarno. Podjetje dela zdaj na treh krajinah, kar površča precej težav v poslovanju, zato nameravajo graditi svoje tovarniške prostore. Prostor imajo že izbran. M. V.

SPREHOD PO METLIKI

■ NA METLIŠKO POSTO je v mesecu januarju pribilajo vsak dan 1120 izvodov Deta. Od tehnikov in stigmatizirnikov so pštarji razdelili največ Dolenjskega lista — 566 izvodov, Nedeljskega dnevnika — 340 izvodov. Upokojence — 214 izvodov. TV 15 — 171 izvodov in Kmečkega glasa — 164 izvodov. Med ljudi, so razdelili še 152 izvodov. Nata žene, 107 avtomota, 37 TT, 35 Gospodarskega vestnika, 30 izvodov lista Otroč in družina, 25 Knjizne police itd.

■ MENDA JE VРЕME metliškim učencem te zimske počitnice na poseben način zagodilo, saj so bili prikrnjani za sankanje in smučanje. Ves tanko plasti starega snega je konec januarja pobralo in pretekel nedeljo je pihal prav topel jug. V pondeljak je deževalo, in ko so šli v torak 4. februarja, učenci spet v Solo, je pošteno snežilo. Metlički je spremljal prava burja. Zdi se, da se bo letošnja pomlad morala še pošteno opeteti in zimo.

■ NOVOMESKA RIBARNICA bo verjetno vsako soboto in na se-mesecu dan prodajala v Metliki ribe. Zadnjih so jih trtili na Dragah pred Mercatorjevo trgovino in so ste kar dobro v promet. Kilogram sardel je veljal 5 Ndn, oslikav 8.50

in krapov 9 Ndn. Kilogram postriž iz lastne ribogojnice na Dvoru stane 18 dn.

■ ZELEZNA MREZA NAD JASIKOM ob poštemenem podpolju se je na oben krajih udrl in jo je na sredi diri tunka Zelezne palice. Kaj će odnica tudi tuk in bi ljudje, ki ob nadeljih stolje na tej mrezi in spravljajo pošto, zmerili v skoraj dva metra globok jasek? Res ni vredno izvesti nečesar!

■ TVD PARTIZAN V METLIKI. ki se je pod vodstvom novega predsednika Maneke Fuxa spet razdelil, je pričel z rednimi vajami članov, mladih in mladincov, pionirjev in pioniric. Pojavili so se zlasti starejši člani, ki vse so redno kar prihajajo v vajarn. Me najini je nekaj 65-letnih. Telovadilo pod vodstvom 72-letnega člana nekdanjega Prvega belokranjskega Sokola in povojnega zveztega sodelavca v Partizanu Ignaca Hočevarja.

metliški

Zlata poroka na Krasincu

26. januarja sta v krogu svojih sorodnikov priznala 50-letnico skupnega življenja kmet Janez Klepec in njegova žena Katarina, rojena Stravs. Kljub trdemu kmečkemu delu, ki ga opravljal vse življenje, jima nihče ne bi prisodil, da imata že več kot 70 let, sta se ob zvokih sinove harmonike zavrtela kot kak mladi par. Gospodar Klepec je bil v prvi svetovni vojni, 3 leta je delal v Kanadi, zmeraj pa je bil napreden. Ze v začetku 1942 je postal vaški odbornik OF, njegovih trije sinov pa so odšli v partizane. V njegovih hiši je delovala tudi stalna letalska baza na Krasincu, zato so jo ob ustaškem vdoru dvakrat izropali.

Jubilantoma želimo, da bi jima bila bolj naklonjena vsaj jesen življenja in da bi se dolgo let ostala vedra v krogu svojcev in prijateljev.

A. P.

Odborniki o sebi in vlogi skupščine

Na dnevnem redu seje občinske skupščine v Brežicah, ki je bila sklicana za 11. februar, je bila analiza njenega dela v minih dveh letih. Sledili so predlogi odkov za določitev volilnih enot, območij zborov volivcev, nakar je bil dan v razpravo predlog o številu bodčih odborniških mest in številjenem stavu obeh zborov.

Predlagan je bil se predlog odkova o prometnem davku, predlog odkova o povračilu stroškov in nagradah odbornikom in dopolnitve odkova o organizaciji občinske skupščine.

Odborniki so dobili poročilo medobčinske inspekcije za delo, za obravnavo pa je bilo predloženo tudi poročilo urbanističnega inspektorja, ki so ga na eni izmed prejšnjih sej odložili zaradi nekaterih nejasnosti.

Izbrali so kandidate

Na kandidacijski konferenci, ki je bila v ponedeljek, 10. februarja v cerkvičanski garniziji, so izbrali deležne za občinsko kandidacijsko konferenco. Z javnim glasovanjem so predlagali za odborniška kandidata Vlada Puka in Atosa Makarovića.

Predsednik občinskega sindikalnega sveta Franci Volcanek je seznanil prisotne s kandidati za republiške in zvezne poslanice in predvojnim pripravami v delovnih organizacijah. Garnizijo bo sta zastopala na občinski kandidacijski konferenci Milivoj Nenezic in Franc Tomažin.

M. J.

V odborniške vrste več žensk!

Konferenca za družbeno aktivnost žensk v Brežicah je pozvala občane, posebno pa žene, da bi se zavzemali za večjo udeležbo žensk na kandidatnih listah za odbornike občinske skupščine. V predlogih možnih kandidatov so bile ženske skoraj popolnoma izpuščene, zato je konferenca zahtevala, da bi na kandidacijskih zborih napake popravili, zlasti v delovnih organizacijah. Bodča občinska skupščina bi morala imeti v odborniških vrstah vsaj 20 odstotkov žensk, da bi pravilno održala sestav predstavnstva.

Mladi pred volitvami

Mladinska organizacija v brežiški občini se je zavetovala vključiti v predvojne priprave. Mladina bo po vseh krajin prevzela okrasitev volivcev. V obdobju pred volitvami so mladini napovedali sodelovanje z vsemi organizacijami, ki so vključene v priprave. Na občinski kandidacijski konferenci bosta kot mladinska delegata zastopana Majda Bebselj in Franc Haložar.

NOVO V BREŽICAH

■ NA DUNAJSKO DRZALNO REVJU v Celovcu se bodo Brežičani odpeljali jutri in v nedeljo. Avtobusi bodo vozili tja skozi Trboš, kjer je predviden postank. Obiskovalci revije si bodo mimo gred ogledali to izhajno mesto, kjer trgovina na stojnicah izvrstno zreže. Za vrnitev je predvidena pot čez Ljubelj. Za ogled revije in potovanje je vsak prijavljencu plačal 102 din. Zanimanje za svetovno znane dunajske drašice je letos precej manjše kot prejšnja leta.

■ V CATEŠKIH TOPLIČAH prirejajo kar dvoje velikih pustnih pravitet. Na prvo vabijo v soboto, 15. februarja, na drugo pa v torek, 18. februarja. Pustovanje prirejajo tudi druga gostišča, vendar s skromnejšim programom.

■ ZA OGLED SMUCARSKIH SKOKOV v Planici se že zdaj znamajo vodstva osnovnih šol. Za brežiško zalo so pri poslovničici SAP rezervirani trije avtobusi, na doborovo dva in za artisko eden.

Zimska gneča na avtobusni postaji v Brežicah. (Foto: J. Teppey)

KAJ VSE ODKRIJEJO OBHODI PO DELOVNIH PROSTORIH

Igranje z zdravjem je drag poskus

Lani se je v brežiški občini poškodovalo pri delu 442 delavcev

V delovnih organizacijah in pri zasebnih obrtnikih, za katere je pristojna občinska delovna inspekcija, je zaposlenih 2200 ljudi. Inspektor upošteva pri pregledih število zaposlenih in ureditev delovnih pogojev, zato se v nekatere delavnice pogosteje vrača, če odkrije pomanjkljivosti.

V brežiški občini je bilo lani 154 pregledov. Ugotovljeno je bilo, da narašča število poškodb v šolskih ustanovah in zavodih, kamor do sedaj delovna inspekcija ni zahajala. Poškodbe so zadnje čase pogoste tudi v trgovini in gostinstvu, zlasti v Cateških Toplicah.

Pri rednih pregledih je bilo lani ugotovljenih 237 raznih nepravilnosti in pomanjkljivosti, ki bi lahko povzročile poškodbe ali zdravstvene okvare. Med njimi so nevarnosti električnega toka na prvem mestu. To se ponavljajo že nekaj let. Zelo pogosti so tudi primeri nezavarovanih strojev in naprav. Pomanjkljivo je ogrevanje, zračenje in osvetljenost delovnih prostorov. Neurejene so nadalje sanitarne naprave, medtem ko umivalnice in garderober marsikje sploh nimajo. Tudi prostori, kjer delavci malicajo, niso vedno primerni.

Pri zasebnih obrtnikih in gostincih ugotavlja inspekcija razen tehničnih pomanjkljivosti kršitve predpisov o delovnem času, odmorih in dopustih. Vse to vpliva na zdravje zaposlenih, predvsem mladoletnikov.

V delovnih organizacijah in pri zasebnih obrtnikih, ki jih nadzira občinska delovna inspekcija, se je lani poškodovalo

v dinarje in pristeli zraven vse dodatne stroške, bi ugotovili, da je škoda izredno velika. Izdatki za preprečevanje nesreč pri delu niso nikoli tako obsežni kakor izdatki, ki jih povzročijo poškodbe vseh vrst. Prav zaradi tega ne bi smeli podcenjevati koristi, ki jih ima pravocasno izobraževanje delavcev o higienično-tehnični zaščiti.

IZKUŠNJE DVELETNEGA ODOBRA DOBRODOŠLE NASLEDNIKOM

Korak dalje v skupščinskem delu

Odviznost od republike in zveze je utesnjevala občino – Odborniki predlagajo v prihodnje več pozornosti gospodarskim vprašanjem

V gradivu, ki obravnava delo občinske skupščine v minih dveh letih, je med drugim zapisano, da kot najvišji organ samoupravljanja ni bistveno napredovala. Glavni razlog za to je v njeni nezdostni materialni osnovi. Samoupravno funkcijo občinske skupščine slabí predvsem centralistično finančiranje.

V obdobju od maja 1967 do sedaj je skupščina sprejela sedem priporočil; v prejšnjem mandatnem obdobju so jih zabeležili 27. Zmanjšana prizadevanja v tej smeri so predvsem posledica neupoštevanja v delovnih organizacijah, ki so jim bila priporočila namenjena. Zato se bo nova skupščina gotovo potrudila za medsebojno uskladitev takih akcij. Zbor delovnih skupnosti bo moral za korak dalje od sedanega. Ustvariti bo moral trajnejše in močnejše vezi med skupščino in delovnimi kolektivi.

Popolni pristojnosti je bilo le 27 odkov in drugih predpisov. To jasno kaže na njeno dosedanjem vlogo.

Zanimiva so mnenja odbornikov o tem, kakšnim zadevam naj bi se v prihodnje posvetila skupščina. Odborniki občinskega zbora menijo,

da bi morala bodča skupščina nameniti več pozornosti razvoju kmetijstva in položaju zasebnih kmetov, komunalni dejavnosti in krajevnim

Zimske nadloge na cestah

Sneg je za promet velika nadioga. Vozniki avtobusov so marsikatero noč v skrbah za jutranje vožnje. V brežiški občini je sto kilometrov cest Toliko jih je treba preorati, če zapade sneg, in prav toliko bi jih morali posuti z gramozom, kadar je poledica.

To se ne zgodi pravčasno. Za oranje zasneženih cest bi po mnenju cestne službe potrebovali dvanaest plugov, a jih premorejo komaj šest. V mestu baje ni niti enega rezervnega pluga.

Vse to posredno vpliva na zamude avtobusnih prihodov in odhodov po občini. Na pot morajo ne glede na to, ali je cesta preorana ali ne. Cestna služba se izgovarja, da nima denarja, avtobusno podjetje pa si s tem izgovorom ne more kaj prida pomagati.

Kljub velikim količinam snega minuli teden avtobusi niso imeli izostankov. Vozili so na vse strani, edinole od Dobove proti Kapelam nekaj časa ne, ker je tovornjak zaprl cesto. V januarju je bilo tega več. Takrat so ceste slabo posipali. Najbolj nevaren je bil ovinek proti Cerini. Cesta je bila slabo zora na in nič posuta. Zlasti na vodol so so šoferji bali pe-

J. T.

55 novih članov ZKJ

V vojaški enoti Mirka Grublješića so te dni spet sprejeli 55 novih članov v Zvezo komunistov. Med njimi je največ vojakov, pa tudi nekaj mlajših starešin. Vsi, ki so prejeli knjižice o članstvu v ZKJ, so se izkazali s politično aktivnostjo in uspehi na delovnem mestu. Starešine so se uveljavili razen tega pri delu v terenskih organizacijah, kjer stanujejo.

M. J.

Obisk Novomeščanov

Predstavniki novomeškega Zavoda za kulturno dejavnost bodo danes obiskali Zavod za kulturo v Brežicah. Na tem srečanju bodo izmenjali delovne izkušnje in se pogovorili o oblikah in programu kulturno-prosvetnega dela na obeh zavodih.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Marija Lindič iz Gline – dečka, Amalija Povh iz Arta – Marijo, Barica Conar iz Kluža – Patrika, Slavica Lisec iz Orla – Darinca, Olga Horvat iz Starje vas – dečka, Miha Miklavžič iz Brežic – Tomaz, Gabrijela Preškar iz Čateža – Romana, Stanislava Černe iz Šentjurja – Polonca, Sonja Ledinček iz Pelega – Vinko, Marja Paček iz Malega Mraštvega – Franca in Marija Topol iz Hravnice – Marijo.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponosredili in iskali pomoci v brežiški bolnišnici.

Jože Bohor, mizar in Dovškega, si je pri prometu nesreč zlomil levo nogo; Ljudmila Koritnik, žena delavca iz Vel. vasi, je padla z motorjem in dobla pretres mečevanj; Alejandra Skore, gospodinja iz Curnovca, je padla na dvorišču in si zlomila levo roko; Jelica Matjašič, hči kmeta iz Arnovega selca, se je v vremi mlekom popartila po desni nogi; Ivan Novak, cestar iz Brezine, si je pri pluženju ceste poškodoval glavo, oba rodi in rebra; Darka Skrbec, sin delavca iz Deč. njen sel, se je poparil z vrelim mlekom po vrati in prsih.

J. T.

V novem zdravstvenem domu bo bolj prostorno in bolj toplo, se nadejajo Brežičani. Zdaj morajo čakati na zobozdravnika kar na stopnišču. (Foto: J. Teppey)

Dolžnosti že določene

V Krškem je bila 4. februarja občinska konferenca Socialistične zveze. Na njej so člani sprejeli predpise, ki podrobno obravnavajo potek kandidiranja odbornikov in poslancev.

Predvolilna dejavnost je po vsej občini izredno živahnega. Kandidacijsko konferenco so se prileče že minuli teden po delovnih organizacijah in krajevnih organizacijah Socialistične zveze. Ljudje se izredno zanimajo za to, kdo jih bo zastopal v občinski skupščini, pa tudi v republiških in zveznih organih.

Konferenca SZDL je izobilovala merila za bodoče predstavnike skupščinskih tel. Povzela jih je iz nalog, ki izhajajo iz volilnega programa. Osnova za volilni program je srednjoročni plan razvoja krške občine, dopolnjen z novimi predlogi, z novim vrstnim redom pri urejanju občinskega gospodarstva in družbenih služb. Merila za kandidiranje so nadalje povzeli člani Socialistične zveze iz dosedanjega dela skupščine, ki ga je podrobno obrazložil predsednik Stane Nuncič. Odbornike čakajo še težje naloge kot doslej, zlasti če bo skupščina dobila

večja materialna pooblaščila.

Smernice, ki jih je za gospodarski razvoj občine v letu 1969 sprejela še stara skupščina, obvezujejo tudi bodoče odbornike, da jih bo kar najbolj vestno izpolnjevali.

Proslave za šole in javnost

Za slovenski kulturni praznik so v krški občini imeli več prireditvev. Po vseh solah so se spomnili 120-letnico smrti Franceta Prešerna. V Krškem so pripravili javno proslavo v petek, 7. februarja. Kulturni program so za to priložnost naštudirali prosvetni delavci osnovne in glasbene šole iz Krškega. Javno so v soboto zvečer počastili Prešernov spomin tudi na Senovem. Ceravno je bilo vreme slabo, je bila prireditve zelo dobro obiskana. Senovčani so istočasno slavili tudi krajevni praznik.

Z občinske konference, ki je bila v nedeljo, 9. februarja, v Krškem. (Foto: Jožica Teppey)

V OBRAMBNE PRIPRAVE SE VKLJUČUJEJO TUDI KS

Denar za varnost ni vržen proč

Za narodno obrambo bo občinska skupščina v Krškem letos morala odšteti vsaj 250.000 dinarjev – Izobraževanje ostaja prva skrb

Občinska skupščina, družbeno-politične organizacije, društva in krajevne skupnosti v krški občini so sprejele skrb za narodno obrambo kot zelo resno in trajno nalogu. Podpirale bodo predvsem množično vključevanje mladine v organizirano dejavnost telesnovzgozdnih organizacij, taborniških odredov, planinskih društev, radioamaterskih klubov ipd.

Za uresničitev letošnjega programa, ki ga je pripravil svet za narodno obrambo, bo skupščinska blagajna morala prispevati najmanj 250.000 dinarjev. Svet je pripravil smernice za kratkoročno in dolgoročno ukrepe pri organizaciji vseljudskega odpora. Izhodišče zanj so izkušnje narodnoosvobodilnega boja, obogatene z načel samoupravne socialistične družbe o ozemeljski nedotakljivosti, nacionalni neodvisnosti ter osebni varnosti vsakega posameznika.

»Nedavno me je tujka vprašala za Tomšičeve ulice. Priznal sem, da ne vem zanj, čeprav sem župan. Da popotnica o mestu ne bi odnesla slabega vtisa, sem ji pomagal ulico iskat, vendar brez uspeha. Ko sem obupal, sem poklical na pomoč pismonojo Geršaka, da me je rešil iz zaduge. Povedal mi je, da je iskana ulica tik pod mojo hišo.«

ni občinske skupščine, kakor tudi delovne organizacije kot nosilci obrambnih pravic in planinska društva. V njih bi morali pomagati članstvo iz vrst mladine, saj so delovne oblike v teh organizacijah za mlade ljudi zelo privlačne.

Včer denarne pomoči bodo morale dobiti organizacije, ki skrbijo za šport in telco vlogo, taborniške organizacije in planinska društva. V njih bi morali pomagati članstvo iz vrst mladine, saj so delovne oblike v teh organizacijah za mlade ljudi zelo privlačne.

25 ekip za prvo pomoč

Občinski odbor Rdečega kriza pripravlja skupaj z delavsko univerzo dvajseturne tečaje, ki so vključeni v program obrambnih priprav v občini. Tečaji bodo potekali v vseh naseljih, ki imajo ved kot 150 prebivalcev. Na ta način bodo čez zimo usposobili za nudjenje prve pomoči 25 šestčlanskih ekip. Na pomlad bo delavska univerza priredila tečaje v delovnih organizacijah.

Začela se bo politična šola

V Krškem se bo 24. februarja pričela politična šola za drugi oddelek prve stopnje. V programu so predavanja iz osnov filozofije, sociologije, gospodarskega razvoja občine, zgodovine delavskega gibanja in nekaterih drugih področij. Program bodo predelali v 94 solskih urah. V oddelku je okoli 15 slušateljev.

KRŠKE NOVICE

»Za cesto ne sprevamo...«

5. februarja so na krajevnih konferencah SZDL na Prekopu razpravljali o krajevnih zadevah. Na vprašanje odbornika Franca Domaža, kolikšen samoprispevek bi bili pripravljeni dati za asfaltiranje ceste od Prekopu do Konstanjevice, so občani odgovorili, da ne dajo ničesar, ker tudi prebivalci drugih vasi ob cesti niso pripravljeni nič prispevati. Resnica, da je laže posneti slab zgled, kot pa datih dobrega, je obveljala tudi v tem primeru. Le prebivalcem bo v korist, če bo cesta asfaltirana, zato bi bilo prav, ko bi se vsaj v enem naselju ob njej odločili za samoprispevek. Potem bi jim tudi prebivalci drugih vasi sledili. Prekopanci so od odbornika zahtevali, naj skupščina še pred volitvami sporoči, kntska usoda čaka konstanjevi LABODOV obrat. Večino so govorili tudi o davkih, ki tarejo kmete.

Predlagali so kmetčkega poslanca

Na Prekopu so na kandidacijski konferenci predlagali kot kandidata za odbornika v občinsko skupščino Krško dosedanjega odbornika Franca Domaža. Kot kandidata za poslanca v republiko skupščino so predlagali kmeta Ivana Abrama iz Dobrave. Prebivalci so menili, da bi moral biti iz kmetijskega območja občine Krško tudi predstavnik kmetičke življa v republiki skupščini, zato so predlagali Abrama.

Tekmovanje v Leskovcu
Organizacija Zveze mladine napoveduje marca v Leskovcu javno prireditve »Pokazi, kaj znaš!« K sodelovanju vabi čim širši krog mladih ljudi iz vse občine. Po dolgem premoru bo to ena prvih večjih mladinskih prireditiv v občini.

V nedeljo devet konferenc

V krški občini je bilo v nedeljo devet kandidacijskih konferenc. Predstavniki občinskega vodstva Socialistične zveze jih niso mogli povod obiskati, ker so bila dopoldne pota zaradi visokega snega nepruhodna. Na Raku, na Velički Trn in še v nekaterih krajev sploh ni bilo mogoče priti, dokler ceste niso bile splužene.

Senovo po poteh Stirinajste

Clanji Združenja borev Se novo so pred dnevi organizirali pohod po potek XIV. divizije na Stajersko. Sodelovali so člani PARTIZANA, Planinskega društva, rezervni oficirji in podoficirji. V kraju je bilo tudi več športnih tekmovanj, s katerimi so potačastili krajevni praznik.

Samovoljnih prekinitev vedno manj

Vsako leto resnejši odnos do dela in boljša delovna disciplina

V tovarni papirja se je v obdobju od 1965 do 1968 zmanjšalo število zaposlenih za več kot 200. V tem času se je tudi močno spremenilo letno število odhajajočih in na novo prišlih delavcev. Na to je vplivala predvsem gospodarska reforma.

Pred reformo se je v CIE LULOZOVI vsako leto na novo zaposlilo nad 350 delavcev, 300 in več pa jih je v tem času prekinilo delovno razmerje.

V tovarni papirja so prepričani, da je na zmanjšanje titaktuacije delovne sile vplivalo boljše gospodarjenje in večja premišljenost pri spre-

janju delavcev ne le v občini, ampak po vsej republike in državi. Zavest, da je prostih delovnih mest vedno manj in da je delo težko dobiti, je vplivala na to, da delavci niso več tako množično zapuščali tovarne.

V tem obdobju je začel načasati tudi odliv delovne sile v tujino, zlasti v Zahodno Nemčijo. V CELULOZO je bilo razmeroma malo kvalificiranih delavcev, ki so se odločili za delo v inozemstvu. Do sedaj jih je odšlo le deset. Med njimi so papirnicarji, klijucavničarji in delavci drugih strok.

Lani do decembra je prišlo v podjetje 59 novih delavcev, odšlo jih je 98. Prejšnja leta je bilo število obojih precej večje. Praviloma bi morali odšteti vse tiste, ki so odšli k vojakom. Teh je bilo včasih celo po 40, a lani le še

Največjo nestalnost zaposlenih so zabeležili v zadnjem obdobju v obratu za les, kjer so zaposleni večinoma nekvalificirani delavci, med njimi tudi nekateri samo začasno.

V tovarni papirja se je za-

Otroški vrtec na 50 stanovanj

V občinski skupščini resno raznisljajo o perspektivnem razvoju otroškega varstva. Nekateri menijo, da bi kaže sprejeti predpis, po katerem bi morali bodoči investitorji stanovanj na vseh 50 stanovanj sezidati tudi varstveno ustanovo.

Takšno stališče že več let zastopa Društvo prijateljev mladine, vendar razumevanja ni bilo doležito še nikjer. Rešitev tega vprašanja je ob stata zdaj na ramenih občinske skupščine in krajevne skupnosti.

Največjo nestalnost zaposlenih so zabeležili v zadnjem obdobju v obratu za les, kjer so zaposleni večinoma nekvalificirani delavci, med njimi tudi nekateri samo začasno. V tovarni papirja se je za-

■ PLAN KRVODAJALSTVA ZE NAREJEN.

HK Slovenije in Zavod za transfuzijo krvi SRS sta pripravila letoski program krvodajalskih akcij. V občini bodo letos dvačetrinštirideset organizirani odvzem krv. Prva akcija bo 24. junija v obratu ambulantov tovarne papirja, druga pa 4., 5., 9. in 10. decembra na Senovem, v Krškem in Kostanjevici.

■ ULTIMAT VRTICKARJEM.

Prostor nad Šentjanško postajo in Cesto 4. julija, ki je bil prvo povzet za varstveno ustavitev, sedaj pa pa avtobusno postajo, so bližnji stanovanjal preuredili v zelenjavne vrtote, čeprav jih tega ni nikde dovolj. Letos namenjajo na tem mestu začeti graditi avtobusno postajo, zato je potrebno že sedaj opozoriti vrtickarje, naj spomladis ne počne obdelovati vrtov, ker bo njihovo delo nastoni.

■ SE LETOS KRUH IZ NOVE PEKARNE?

Predstavniki ob-

činske skupščine se že nekaj časa pogovarjajo z kombinacijo ZITO iz Ljubljane za gradnjo nove pekarne, ki bi pokrila kruh za vso občino. Po predvidenih dohodkih zgradili bi cene 2,5 milijona din. investitor pa naj bi do konca leta. Na Raku, na Velički Trn in še v nekaterih krajev sploh ni bilo mogoče priti, dokler ceste niso bile splužene.

Ustanovljen je sklad Forma viva

Občinska skupščina iz Pirana je kot soustanoviteljica sklada mednarodnega simpozija kiparjev FORMA VIVA zaprosila občinsko skupščino Krško za nekatere manjše spremembe v odloku o ustanovitvi sklada, ki so ga v Krškem sprejeli 13. decembra. O predlaganih dopolnitvah bodo odborniki razpravljali na jutrišnji seji.

Naročil imajo dovolj

Tovarna industrijske opreme in konstrukcij KOVINARSKA v Krškem je za prvo polletje začela z naročili. V kolektivu zagotavljajo, da jim tudi govoriti za drugo polletje precej obetajo in za delo niso v skrbah.

V ponedeljek skupščinska seja

V ponedeljek, 17. februarja, bodo na seji občinske skupščine v Sevnici razpravljali o odloku o določitvi volilnih enot za volitve odbornikov v oba zabora skupščine. Na dnevnem redu bo tudi razprava o razpisu referendumu o uvedbi samoprispevka za gradnjo zdravstvenega doma v Sevnici. Na ponedeljki seji bodo odborniki seznanili s težavami pri sestavljanju letošnjega občinskega proračuna, obravnavali pa bodo tudi predlog odloka o prispevkih in davkih občanov ter odloka o občinskem prometnem davku in prometnem davku na storitve.

Bogo Gorjan med volivci

Poslanec Bogo Gorjan se je v nedeljo, 9. februarja, udeležil dveh kandidacijskih konferenc — v Tržiču in na Blanci. Z volivci se je pogovarjal o najvažnejših nalogah, ki jih bodo morale opravljati nove skupščine.

Tudi veterinarska predavanja

Na predlog krajevnih organizacij SZDL so tudi letos priredili po vseh vrsto veterinarskih predavanj, na katerih govorita veterinarja Alojz Mihev in Boris Starša. Nekaj predavanj je že bilo, naslednja pa bodo: utri, 14. februarja, na Pokleku, 17. na Podvrhu, 19. na Radni, 21. v Sentjanžu, 24. na Telčah in 25. februarja na Kalu. Tudi ta predavanja se bodo začela ob 17. uri.

Loka: kandidata za skupščino

V nedeljo je bila v Loka kandidacijska konferenca. Kot kandidata za odbornika občinske skupščine so udeleženci predlagali Franca Stražnarja in Lojzeta Goloba. Obravnavali so tudi predlog kandidatov za republiko in zvezno skupščino ter predlog za uvedbo samoprispevka za gradnjo zdravstvenega doma v Sevnici.

Primer sodelovanja

Vodstvo avto-moto društva iz Brezic, Krskega, Brestaničce in Sevnice so se pred kratkim zbrala v Brezicah na posvetovanju, na katerem so se dogovorili za stalno sodelovanje in izmenjavo izkušenj. Posvetovanja sta se udeležila tudi predsednik AMZS Alojz Žokalj in sekretar Lado Košček. Shod sta ocenila kot zgleden primer sodelovanja društev, ki naj bi ga posneli tudi drugi.

OD LISCE DO MALKOVCA

■ RACICA: MARJAN SIMONČIĆ SE JE VRNIL. Kot je nam bracem že znano, se je v hude žlezniški meseci laukage Januarja v Franciji skupaj s 47 Jugoslovani, ki so se peljali na delo, poškodoval tudi Marjan-Jozef Simončič iz Racice pri Liki. Ceprav je izgubil roko in nogo, je pol upanja v svojo prihodnost. Kolektiv Dolanjskega lista se zahvaljuje za večmesečno preplačno posiljanje lista v bolničico, ki mu je vsak teden prinašal v tujino delček domovine.

■ SENTINZ: O TELOVADNI. Za nedeljo sta bila sklicana zbor volivcev in kandidacijska konferenca SZDL v Sentjanžu. Na dnevnem redu je bila tudi telovadica pri osnovni soli. Kot je pojasnil predsednik ObS prejšnji teden, telovadnice doslej niso mogli začeti graditi, ker kraka občina ni vplala svoje obveznosti do medobčinskega bolniškega sklada.

■ BREG: NAJSTAREJSI JE PRAZNOVAL. 3. februarja je slavljen 97. rojstni dan najstarejši prebivalec Valentin Goršek. Za to priložnost so ga obiskali predstavniki Rdečega krsta, mu čestitali

v dvorani gasilskega doma med razpravo o volilnem programu. (Foto: Legan)

IZREDNO ZANIMANJE ZA VOLILNI PROGRAM

Gradnja novega zdravstvenega doma v Sevnici je naloga številka ena

Da ne bi šla gradnja na račun drugih družbenih služb, je predlagana uvedba samoprispevka — Do gospodarstva enaka pozornost kot doslej

V sredo, 5. februarja, so se v Sevnici zbrali člani občinskih konferenc ZKS in ZDL, vodstva drugih družbeno-političnih organizacij in predsedstvo občinske skupščine, da bi obravnavali predlog volilnega programa, volilni pravilnik in predloge za poslanice zvezne in republike skupščine. Zasedanja, ki ga je vodil Niko Pečnik, predsednik občinske konference SZDL, se je udeležil tudi član CK ZKS Roman Ogrin iz Trebnjega.

Ker smo o predlogu volilnega programa poročali že v prejšnji številki, bomo tokrat povzeli le razpravo, ki je bila živahnna in zanimiva.

JELKO STOJS, sekretar izvršnega odbora občinske konference SZDL, je udeležence seznanil z rezultati ankete, ki jo je Socialistična zveza izvedla med 348 volivci. Anketa je potrdila domnevo, da občinska skupščina še vedno ni taka, kot želimo, na kar vpliva vrsta vzrokov. Vloga odbornika je odvisna od pristojnosti skupščine, od obsega samouprave, od sodelovanja z volivci, nemalo tudi od osebnih sposobnosti odbornikov. Odbornikom je potrebno stalno pomagati, da bodo pri svojem delu uspešni.

V razpravi je ALFRED ZELEZNICKI menil, da je volilni program presprošen in ne obravnava nekaterih področij, na primer telesne vzgoje, knjižničarstva itd., bolj izčrpočno in konkretno. JOZE BOGOVIC je poudaril, da je potrebno v okviru obstoječe

ga predmetnika osnovnih sol vec narediti za kmetijsko izobraževanje na osnovnih šolah. Nujno potrebno je tudi določiti vire financiranja kmetijskega sklada, prizadetati si za integracijo v kmetijstvu, razbijati dosedanje miselnost o strokovnih kadrih in pospeševalni službi. Dejal je tudi, da je za razvoj turizma nujen dober program.

Vedno udeležence je menilo,

da ni prav, da kmetije in nekateri drugi zasebni proizvajalci nimajo ustreznega zastopstva v skupščini MAKS ŽEMILJAK je dodal, da je v predlogu volilnega programa potrebno določiti nosilce posameznih akelj in nalog, za njim pa je spregovoril FRANC MOLAN, predsednik občinske skupščine.

V enourni razpravi je natančil vrsto problemov, s katerimi se je občinska skupščina ukvarjala doslej in s katerimi se bo morala v prihodnje. Poudaril je zlasti, da pri nas nimamo ustreznega sistema financiranja družbeno-političnih skupnosti, v Sloveniji pa smo brez politike do manj razvithih. Posebej je obravnaval zasebno kmetijstvo v občini, ki je zadnja leta po vrednosti družbenega bruto proizvoda nadzadovalo celo za dobro polovico! V kmetijstvu so po njegovem nujni nekateri ukrepi v vsoj Sloveniji. Govoril je tudi o drugih zadevah in poudaril, da je potrebno še naprej skrbeti za razvoj gospodarstva. Misli na njegove razprave bomo objavili posebej.

Po razpravi DR. JURILJA PESJAKA, vodje odbora za gradnjo novega zdravstvenega doma v Sevnici, ki je prisotne seznanil s predlogom o uvedbi samoprispevka na območju vse občine, so govorili VIKTOR AUER, VLADO

Tudi komite ZK o proračunu

Tudi občinski komite ZKS v Sevnici je prejšnji teden razpravljal o izredno težavnem sestavljanju letošnjega občinskega proračuna. Obravnaval je tudi osnutek volilnega pravilnika ter priprave na sejo občinske konference ZK, ki bo predvidoma sredaj februarja.

Brez neuresničljivih predvolilnih obljud!

Izjava Franca Molana, kandidata za predsednika občinske skupščine Sevnica tudi v prihodnje

Predsednik občinske skupščine Franc Molan je v sredo izčrpno govoril o prihodnjih nalogah skupščine ter razložil nekatere svoje poglede na javne zadeve. Iz njegove razprave objavljamo nekatere misli.

Po razvitoosti je sevnitska občina nekako na 40. mestu med 60 občinami v Sloveniji; torej je manj razvita. Poglavna naloga ostane še naprej skrb za razvoj materialne osnove, hkrati pa je potrebno pospešeno razvijati družbenne službe.

Ko je govoril o financirajuju državnih služb, je opozoril, da občinski proračun ne more biti poglaviten nosilec financiranja, saj je občina po višini povprečnega osebnega dohodka na 8. mestu v Sloveniji. To je treba upoštevati pri urejanju otroškega in zdravstvenega varstva, ki ne trpi odlaganja, podobno pa velja tudi za finančiranje telesne kulture in nekaterih drugih dejavnosti.

Glede kmetijstva je dejal, da povprečna 2,4 ha velika kmetija, (kolikršne so v občini) ne more zagotoviti do stoinega življenja kmetovalcev, zato je nujno potrebno sprejeti tako predpise, ki bo dobiljevale zemljo onemogočali, pospeševali pa večanje kmetij in spodbujali modernizacijo. Odvečni delovni sili je treba zagotoviti zaposlitve zunanj kmetijstva.

M. LEGAN

• V bližnji prihodnosti je

B. D.

SAMOPRISPEVEK — EDINA POT DO SODOBNEGA ZDRAVSTVENEGA DOMA

Pred največjo solidarnostno akcijo

Prelog: za nov zdravstveni dom naj bi občani prispevali 1,5 odst. od osebnih dohodkov, prispevnih osnov in od katastrskega dohodka

Stotine, tisoči bolnikov, ki so v zadnjih desetih letih iskali pomoč v sevnitskem zdravstvenem domu, dobro pozorno razmere, v kakršnih delajo sevnitski zdravstveni delavci. Dom gostuje v malo večji stanovanjski hiši, delno pa v gasilskem domu. Nasteli bi lahko kup pomanjkljivosti teh prostorov in opredelitve zdravstvenih delavcev in bolnikov, vendar zadostuje že en sam podatek: za 14.000 prebivalcev občine je v dispanzerju za žene

na voljo čakalnica, velika 8 kvadratnih metrov, brez oken in direktne svetlobe, pa tudi z drugimi prostori ni dosti bolje.

Dr. Jurij Pesjak je kot odbornik leta in leta opozarjal ter s podatki in številkami dokazoval, da je nujno nekaj ukreniti, ker je stanje zaradi povečanja zdravstvenih storitev vsak let slabše.

Vedno je bil odgovor: ni denarja, še malo je treba počakati. Tako je bilo iz leta v leto, in ker ne kaže, da bi

občina zmogla sama financirati gradnjo, se je odbor za gradnjo obrnil na prebivalce, če so pripravljeni prispevati.

Na zborovanju vseh vodstev v Sevnici prejšnji teden so se vsi strinjali, da je občina dobila sodoben zdravstveni dom, ki bi po predstavu veljal 2,9 milijona dinarjev.

Odbor za gradnjo doma je že pripravil predlog, po katerega bi prebivalci občine prispevali 1,5 odst. od neto osebnih dohodkov na mesec, občniki 1,5 odst. od prispevnih osnov, kmetovalci pa 1,5 odst. od katastrskega dohodka na leto. Oproščeni bi bili občani, ki imajo dohodek in pokojnine do 500 novih dinarjev. V treh letih in osmih mesecih bi tako zbrali 2,10 milijona dinarjev.

M. L.

Gostinstvo naj podpira domače vinogradništvo!

Za sedanje razmere so krivi tudi vinogradniki, ki premalo skrbijo za kakovost vina

Velikokrat je bila že izredena trditve, da naši gostinici ne točijo prisutnih domačih vin, temveč raje vozijo vino od drugod. Domači vinogradniki upravičeno tamajo, da svojega vina ne morejo prodati in zato tudi težko plačujejo svoje družbene obveznosti.

Da bi poskušali najti izhod, so se pred kratkim zbrali v Sevnici zasebni in družbeni gostinici ter obravnavali težave pri nakupu vina v domačih goricah. Resnica je nujno, da domači vinogradniki običajno ponudijo v prodajo le manjše količine vina, ki pogosto ni primerne kakovosti.

Gostinci so se tudi dogovorili, da bodo letos izboljšali uslužbe ter popoštiti ponudbo pić in jedil. Letos bodo vse gostilne, kjer ne pripravljajo tudi toplih jedil, preimenovati v bifeje, kar je v skladu z veljavnimi predpisi. Gostinci bodo morali skrbno voditi knjige, ki so potrebne. Na sestanku so sklenili, naj bi prodajale in kupec skupaj vzelo vzorec vina in

Boštanj: novi predsednik — Lojze Lisec

V osnovni soli v Boštanju je bil 2. februarja občni zbor krajevne organizacije Rdečega kriza. Iz nadrobne poročila dosedanjega predsednika, tajnika in blagajnika je bilo med drugim razvidno, da ima organizacija že 300 članov in je druga najmodnejša v občini. Udeleženci so poslušali poročilo podmladka RK, ki mladino pravilno usmerja k zdravstveni vzgoji. Na občnem zboru so izvolili v glavnem staro občor, za novega predsednika pa izbrali brata dosedanjega predsednika Lojzeta Lisca. Hkrati je bila v osnovni soli kandidacijska konferenca SZDL.

Volilni program je vodilo za delo

Odborniki so zavrnili poročilo Stanovanjskega podjetja – Večje stanovanjske zgradbe naj imajo hišnike – Najprej naj povedo svoje hišni sveti in sveti viagateljev – Potrebnih je še precej stanovanj

Na seji občinske konference SZDL 7. februarja, ki so se je udeležili tudi člani občinskih vodstev drugih družbeno-političnih organizacij, so obravnavali osnutek volilnega programa, katerega bodo te dni obravnavali še na krajnih kandidacijskih konferenč v vseh večjih krajih občine. V razpravi so so-delovali Roman Ogrin, Jože Jerič, Franci Kolar, Slavko Nemančič, Nace Dežman, Franc Jevnikar, Slavko Kržan, Ciril Pevec, Pavle Miklič, Marjan Jenko, Ciril Pungartnik, Ivan Gole in drugi ter predlagali več dopolnil.

Osnutek volilnega programa je sestavljen po posameznih dejavnostih.

Gledje razvoja industrije je v njem zapisano, da se je treba v naslednjem mandatnem obdobju z vsemi močmi prizadevati za utrditev podjetij. Posebej je poudarjen razvoj prehrambne industrije, pri tem pa je mališena gradnja tovarne za predelavo krompirja, ki bi bila velikega pomena tudi za napredok poljedelstva.

V programu je predvideno,

naj bi zaposlenost naraščala vsaj za 2 do 3 odst. na leto. Kaj je zapisano o kmetijstvu, smo poročali že v prejšnji Stevilki lista. Zelo pomembna naloga je zagotoviti prodajo tržnih presežkov kmetijskih pridelkov ter usmerjati kmetije v specializirano pridelovanje.

V prihodnje je potrebno zmanjševati razlike v osebni porabi v primerjavi s slovenskim povprečjem, kar z drugimi besedami pomeni: zmanjševati razlike v zaslužkih.

V delu, ki obravnava živilstvo, je rečeno, da se bo Socialistična zveza zavzemala za urešnictvo šolskega programa, na katerega so prebivalci občine pristali z ljudskim glasovanjem 15. decembra leta.

Socialistična zveza bo podpirala tudi prizadevanja za ureditev otroškega varstva v Trebnjem, Mokronogu in na Mirni, katere program so sprejeli na seji skupščine te-

meljne izobraževalne skupnosti predzadnjega januarja.

Da bi pospešili razvoj turizma, je potrebno vsa včja naselja načrtno urejati. V programu je predvidena tudi modernizacija ceste od Slovenske vasi do Mokronoga. V naslednjih letih naj bi dokončno regulirali Mirno ter začeli urejati strugo Temenice. Veliko akcij je predvidenih v okviru krajnih skupnosti, zato je skrb za njihov razvoj ena najbolj pomembnih nalog nove občinske skupščine.

Velika Loka: lani motorko in sireno

Gasilsko društvo Velika Loka je imelo prejšnje nedeljo svoj 72. občni zbor. Lansko delo so ocenili kot uspešno, saj so med drugim obnovili motorno črpalko in kupili električno sireno, ki je splošnega pomena. Za leto 1969 imajo v načrtu vsako prvo nedeljo v mesecu gansko vaje, skušali bodo pritegniti več mladih v gansko vrste, udeležili pa se bodo tudi proslave stoteletnice gasilstva na Slovenskem, ki bo v Metliki.

Sejem še želijo

Ze pred letom dni smo pisali o želji kmetovalcev, da bi v Veliki Loki obnovili nekdanje živinske sejne. O tem so govorili tudi na seji občinske skupščine, vendar sejem ni bili vpeljan. Ker je na območju Velike Loke živinoreja precej razvita, bi o predlogu kazalo dobro razmisliti.

Deseti brat iz Velike Loke. (Foto: Legan)

PRI AMATERJIH V VELIKI LOKI

V nedeljo „Deseti brat“

Ludvik Bizjak je z igralci KUD Velika Loka letos pripravil predstavo »Desetega brata«

V nedeljo, 16. februarja, »Vse je odvisno od sprejeto spet oživel oder v zadružnem domu v Veliki Luki. Igralci amaterji iz Loke in bližnjih vasi, ki jih združuje kulturno-umetniško društvo, bodo tokrat zaigrali »Desetega brata«, igro, ki jo je po priljubljenem romanu Josipa Jurčiča pripredil Fran Govkar.

Ludvik Bizjak, kmetovalec z Mrzle luže, je kot režiser jeseni zbral igralce in do sedanjem stvaritvam pridružil se eno ljudsko igro. Ko smo ga projektni teden obiskali, da bi zvedeli kaj več, je bil v mislih z vso vnero pri igri. Ludvik Bizjak, kmetovalec z Mrzle luže, je kot režiser jeseni zbral igralce in do sedanjem stvaritvam pridružil se eno ljudsko igro. Ko smo ga projektni teden obiskali, da bi zvedeli kaj več, je bil v mislih z vso vnero pri igri.

Če bo prva predstava dobro uspela, bodo z igro gostovali še v drugih krajih.

Mirna: radi bi sekali

Na krajevni urad na Mirnu je prišlo že več lastnikov gozdov vprašati, kaj je z odzaklji za sejno lesa. Zdaj, ko je čas primeren, bi radi spravljali les in drva, vendar ni od nikoder logarjev, ki bi les odkažali. Gozdovi na tem območju spadajo v Gozdno gospodarstvo Brežice. Pravijo tudi, da tovrstnih tězav v sosednjem GG Novo mesto ni.

Udeležite se kandidacijskih konferenc

V prihodnjih dneh bodo imele krajne organizacije SZDL v trebanjski občini letne konference, ki bodo hkrati tudi kandidacijske konference in zbori volivcev. Na njih bodo izbrali kandidate za odbornike ter obravnavali še nekatere druge pomembne zadeve, med njimi predlog odloka o prispevkih in davkih občin. Konference bodo v naslednjih krajih:

Danes, 13. februarja: v Veliki Loki, v Dol. Nemški vasi, na Mirni in v Slovenski vasi, povsod ob 18. uri.

V petek, 14. februarja: v Trebnjem, na Čatežu in v Mokronogu, povsod ob 18. uri.

V soboto, 15. februarja: v Šentlovrencu, Knežji vasi, na Račjem selu, v Stefanu in v Bristrici, povsod ob 18. uri.

V nedeljo, 16. februarja: na Selih Sumberku, v Dobrniču, Šentrupertu in na Trebelinem, povsod ob 7. uri.

Pridite in sodelujte!

Stane Sever in Boris Kralj v Trebnjem

Na petkovji proslavi slovenskega kulturnega praznika, posvečenega spominu dr. Franca Prešerina, sli razen mokronoskega pevskega zbora in ansambla ter mirenskega solskega pevskega zbora nastopila tudi igralca Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane Stane Sever in Boris Kralj. Z recitacijskim stavnodusila poslušalce, ki pa žal niso povsem napolinili dvorane, za kar je verjetno krivo pomanjkljivo obveščanje. O pomenu praznika je govoril Janez Garšnar.

Ponudbe pod...

Male oglaševalne niti na naslovnici stranice pustila v upravi liste, imajo običajno prispevko PO-NUDBE NA UPRAVO LISTA POD ... (Tu je navedeno poljubno geslo). To je primer, ko stranica neneha izdati svojega naslova, ker zeti zbrati čimveč takih ljudi, ki se zanimalo za njen oglas, in se tako potem samostojno in nemoteno odločiti, čigava ponudba je najugodnejša.

Tisti, ki se za tak oglaševalno nito napisati svoj naslov in koliko je pripravljen dati za stvar, ki je z oglaševalcem na razpolago, ter kuvertu s takim ponudbo osobno oddati ali poslati po pošti upravi DOLENJSKEGA LISTA. Na kuvertu naj napiše geslo, pod katerim je bil oglaševaljen, mi pa bomo njegovo pridomimo neodprt pošlati tistem, ki je oglas objavil.

UPRAVA LISTA

TREBANJSKE IVERI

NACRTI ZA TRGOVINO. V volilnem programu, ki ga bodo te dni obravnavati po vseh večjih krajih v občini, je med drugim tudi predvideno, kako naj bi se v prihodnje razvijala trgovina. V Trebnjem naj bi zrasla blagovalna in nekatere specializirane trgovine za devlje, usnjeno galanterijo ter električni material. Za blagovino bi bil primeren prostor nasproti stare osmorne sole.

PUSTOVANJE SE JE 2E ZACELO. Za minuto nedelje je gostina »Oparje« priredila pustovanje. Pustovanje pripravljajo tudi v nekaterih drugih gostilnah v občini. Skoda, da so zadnjih leta opustili pustne sprevode, v katerih

so se sosednji Mirenčani nekaj znali posteno ponorcevati k Trebanjcem.

ZDAJ ZE TESNEJE. Prejšnji teden so košarkarji TVD Partizan Trebnje igrali povratno tekmo s košarkarji Šemplice in izgubili s rezultatom 68:79. Prvo srečanje v Šemplici so namreč izgubili precej bolj, obakrat pa je bilo zastopstvo Trebnjega delno ostabiljeno.

OD KOB SILINGI? Na občini hraničijo 120 šilingov, ki so jih pred kratkim našli na cesti pred Rusovim frizerškim lokalom. Ce se za najdeni predmeti ali denar v dolgoletnem času nihče ne javi, preidejo v družbeno last.

TREBANJSKE NOVICE

Novi naročniki DOLENJSKEGA LISTA

Pogovor z zdravnikom

ADLESICI: Jože Veselič, Gorjanci 6; Niko Novak, Mala selca 2; Stefan Primo, Fučkovci 8; Franc Tudič, Pribinci; Niko Veselič, Vrhovec 4; Angela Novak, Mala selca 4.

ARTICE: Franc Jarb, Dečno selo 44.

BOSTANJ: Ivan Zagajšek, Dol, Bostanji 8; Jozefka Klanšek, Veternik 31.

BREŠTANICA: Anton Baumkircher, elektrarna;

BREZICE: Gospodarstvo Brezice, obrat za transport in mechanizacijo; Franc Selinc, Sentlenart 103; Lazar Mlakovič, Sentlenart 39; Marija Zupančič, Gor, Lenart 58; Tonček Zorko, Gor, Lenart 30; Franc Vovčko, Brezina 34; Franc Vogrin, Brezina 52; Milena Novoselc, Sentlenart 104; Polde Kranjc, Sentlenart 52; Karolina Rožman, Gor, Lenart 67; Franc Krošelj, Gor, Lenart 10; Metod Regal, Železniška postaja; Jože Starčević, Brezina 11; Marjan Komar, Cerina 20; Anton Potokar, Cerina 13 b; Teresija Silivnik, Cesta prvi borcov 13; Ivanka Tintar, Gregoričeva 16; Albert Lorber, 21. maja 27; Jože Savrič, Bukovik 15.

CRNOMELJ: Anica Zalec, Belokranjskega odreda 11; Slavka Kralj, »BELTE«; Marija Kramarič, Partizanska pot 2; Ljubica Bujnevac, »SMEGRAD«; Tihomir Tomc, Heroja Starlike 17; Janez Zeliko, Loka, n. n.; Milka Stučel, Kolodvorska 13; Janko Vanič, »BELTE«; Zora Šipanovič, Ul. Ložnjaka Fabjanca 2; Boris Šikonja, Loka 59; Alojz Vidmar, Ul. 21. oktobra 13; Jože Šukler, Rodič vrh 9; Jože Lovrin, Loka 15; Ivanka Adlešič, Partizanska pot 3; Erib Kad, Loka 41; Anica Cerk, Loka 58; Božo Grdič, »BELTE«; Ivanka Zugelj, Talči vrh 8; Bogomir Hudak, »PETROL«;

DOBDOVA: Marija Antolovič, Miljevec 13;

DRAGATUŠ: Matka Bahor, Dragovanja vas 7; Anton Gašperič, Sel. 13; Nada Radovič, Obrih 8; Valerija Kump, Obrih 8; Eliška Bahor, Dragovanja vas 10; Ema Držiš; Dragatuš 3; Francka Bahor, Dragatuš 2; Adolf Tkalcic, Belči vrh 1 a.

DVOR: Franc Iskra, Ajdovec.

GRADAC: Anica Zugelj, Dol, Dobravica 1; Albina Kambič, Griblje 19; Matija Pilak, Griblje 11; Ivan Cigla, Griblje 68.

HINJE: Helena Vidmar, Ratje 32; Anton Pečjak, Prevoje 22; Anton Gregorič, Ratje 34.

DESET NOVIH KNJIŽNIH NAGRAD

Med nove naročnike smo z žrebanjem razdelili v torek opoldne 10 knjižnih daril. Danes jih bodo dobili po pošti:

Marija Mašiček, Volče 3, Sromlje; Marija Simoniček, Vojsko 27, Koprivnica pri Breštanici; Terezija Pazar, Hrušica 16, Sentjanž na Dol.; Rade Štipanovič, Marindol 8a, Adlešič; Toni Brodarč, Rosalnice 8, Metlika; Jože Judež, Vel. Orehovec 30, Stipanice; Ivanka Primšar, Ribnica 231 na Dol.; Branko Poje, Mlaka 16a, Stara cerkev; Genovefa Korbar, Zagorica 5, Mirna na Dol. in Anton Zagore, Sentjernej 41 na Dol.

6

»Z bogom, gospod oče!«
»Marijal je poskočil Trošt.«

Že je ni bilo.

Andrej Trošt se je sesedel na stol.

Grajskar pa je s temno rdečico na sicer vedno bledem obrazu in z bleščecimi očmi gledal za drzno jahalko.

Na cesti se je pojavil velik, močan človek, ki mu je na širokem jermenu visela harmonika čez ramo: oglar Janez. Skočil je vstran, ko je Marija pridirjala mimo njega. Ozrl se je in dolgo stal na cesti kakor pribit... Ali mu ni dirjače mimo, pokazala jezik?

II

»Valvasorjevi alkimični kuhinji.«

Solnični odsevi v vseh mavričnih barvah po lončih, kozicah, trebušastih retortah, po knjigah in belih okostjih, po steklenicah in možnarjih in bakrenih kotlih. Nekoliko prahu povsod in pajčevin tudi.

Iznad širokega ognjišča se je vzdigoval dim v veliko stožasto kopo. Plapolajoci odsevi so se tresli na mogočni retorti, zvezani s kozico vrh ognja.

Na ciknu je sedeila Marija Troštova. Odtrgala je zamišljeni pogled od zelenih, s snegom pokritih smrek pred oknom, potegnila z roko prek čela in skočila s podoknic.

»Pa kje je baron? Zakaj ga ni? Ali je pozabil, kajkuham? Ali ni rekel, da je zmes nevarna, ako zamudimo pravi čas? Da eksplodira — moj Bog!«

Skočila je k ognjišču, odrnila trinočno kozico, iztrila retorto iz zvezne cevi, jo zamašila in vtaknila

JESENICE NA DOL: Anton Novoselič, Ribnica 36; Slavko Bošilj, Jesenice na Dol.

KOCEVJE: Feliks Smigoc, Roška 26; Stefan Belčič, Željne 10; Drago Vidon, Podgorica 36; Sali Čerimovič, Rudnik 23; Silva Vesić, Rotna ul. 5; Aloja Campa, Kidričev trg blok; Matija Kobola, Šafka vas 8; Jozef Boldjan, Čankarjeva 7; Horis Bolovski, Mahovnik 24; Milan Kondič, Mahovnik 24.

KOCEVSKA REKA: Iva Indihar, Koč. Reka 19; Frida Gabric, Koč. Reka 1; Rudi Miklaučič, Koč. Reka 12; Kati Skok, Banovec 7; Janez Bruner, Banovec 8; Julka Zurščak, Koč. Reka 9.

KOPRIVNICA: Pepe Brinovečar, Veliki Dol 7; Klarica Kunst, Voljsko 5; Olma Omerzel, Mrčna selca 25; Hermína Ojstersek, Voljsko 13; Ivan Bodonik, Veliki Kamen 23; Aloja Grmek, Krize 23; Franc Umek, Krize 26; Rudi Novak, Krize 11.

KOSTANJEVICA NA KRKI: Fašni Unetič, Sajevec 4; Anton Juršič, Kostanjevica na Krki 1.

KRŠKO: Franc Jančevič, Trška gora 20; Martin Hudina, Kostanjevica 36; Franc Omerzu, Šremška 16; Ana Grmovič, Ždolica 10; Jože Skinder, Na resi 1; Alojz Zarn, Vrhovje 4.

KRSKA VAS: Ivan Zokalj, Krška vas 95; Karel Grdinč, Vel. Malence 1/a.

LESKOVAC: Branko Turšič, Brezje 15; Jože Zarn, Nemška vas 1.

METLIKA: Anica Šasek, Partizanski trg 4; Anica Jankovič, »BETIS«; Anica Jordan, Breg revolucionje 90; Matinsa Okorn, Cesta bratstva in enotnosti 61; Peter Dokl, traktorist, Metlički; Branka Laruhin, Partizanski trg 6; Ivanka Bajuk, trgovina, Radovica; Tone Drašovan, Cesta bratstva in enotnosti 17; Pavle Ivec, Breg revolucionje 19; Ljubica Rešek, Breg revolucionje 22; Marija Križan, Cankarjeva cesta; Marija Jankovič, »BETIS«; Marija Hudorovac, Krizevačka vas; Vekoslav Doban, Cesta bratstva in enotnosti 104/a; Ložka Trstenjak, Cesta bratstva in enotnosti 90; Maria Šudac, Breg revolucionje 22; Katica Šečen, Cesta bratstva in enotnosti 104.

MIRNA PEČ: Milka Ivkovič, Bliska vas 8; Albin Jarc, Dol, Gledod 16.

MOKRONOG: Marjan Bonča, Mokronog; Janez Maklč, Roje 1; Marta Janc, Statenberg 9; Vida Metelko Gor, Lakenec 13.

NOVO MESTO: Ana Sporar, Kom. Staneta 30; Drago Budovšek, Veliki Cerovec 1; Ana Vidic, Smihel; Ana Lipovec, Smihel 83; Marija Gruber, Lomca 27; Anton Kobe, Mala Bučna vas, n. n.; Marijeta Hilde, Kristanova 12; Malči Lukšič, Gotna vas, n. n.

NOVA SELA: Aloja Obraznik, Brnik; Andrej Černe, Ajbelj.

ORTNEK: Franc Ogrinc, Zlati rep.

PISEGE: Jurij Travnikar, Pavlova vas 61.

RAKA: Justina Jelaršic, Zlote 6; Tinka Kern, Celina 4.

RIBNICA NA DOL: Ivo Jurčič, Zapotok 1; Ludvik Kraje, Breže 30; Janez Silc, Sajevec 23; Danica Košar, Sušje 30.

SEMIC: Mojca Vidmar, Semic 46 c; Zvonka Gimbelj, Kot 27; Siana Ausec, Vavpča vas 14; Danijela Strucej, Semic 46; Toni Poč, Vrtača 11; Frančiška Jakša, osnovna šola; Cvetka Klemenčič, Semic 38; Milka Móver, Semic 48 c; Jofica Cedelic, Gaber 7; Alojz Henigsmann, Gaber 12; Stefan Lenič, Semic 48 c; Matija Jakše, Vavpča vas 13; Frančiška Stariha, Osojniki 8; Zlatka Pirš, Semic 18/a; Danica Bakovec, Vavpča 21.

SENOVO: Pavel Petan, Senovo 168; Panika Uršič, Senovo 4; Rudolf Žemljač, Dovška 95.

SEVNICA: Veronika Kajš, Kočevska 21; Rudi Mlinarič, Kočevska 3; Anton Imperi, Glavn. trg 26/A; Milan Sladič, Kranjska ulica, n. n.; Marica Gabric, Glavn. trg 22; Anica Dizjak, LICOA, Sevnica; Matinka Kmetič, LIČEA, Sevnica; Jože Obrež, Kolodvorska 3; Josip Poplar, Matni vrh 27.

STAJNA ČEKREV: Hajko Kavsek, Breg, n. n.; Marija Gubic, Stara cerkev 31.

SUHOR: Dušan Dizdarevič, Ravne 5; Martin Nemančič, Bereča vas 8.

SVENTJANZ: Franc Gorčen, Polkal, 25; Franc Rozman, Svinško 9; Jurij Zvonar, Leskovec 1.

SENTJERNEJ: Neža Rangus, Sentjernej 97; Franc Luzzar, Cerehovica 24; Frančiška Conta, Cerovlog 36; Karel Franko, Gor, Vrhpolje 62; Franc Potočar, Loka 8; Tina Rangus, Gor, Gradnje 1; Pepča Kos, Gor, Vrhpolje 61; Anton Erjavec, Gor, Stara vas 22; Franc Matineč, Smalje 16; Marija Bumbič, Sentjernej 127.

SKOCJAN: Janez Novak, Segonja 18.

SMARJETA: Jože Bregar, Žalovica 32; Rezka Udovč, Zbure 29.

TREBNJE: Rudolf Ursajnar, Hudeje 24; Marija Šepic, Hudeje 5; Anton Maren, Dol, Dobravica 13; Ana Jerič, Stari trg 23; Martin Brinjevec, Zavrh 12.

VINICA: Panika Zagar, Vinica 24; Ruža Maleš, Vinica 49; Anica Tomec, Drenovac 16; Ivan Ostrešič, Vinica 3; Anica Malešič, Hrast 1; Edvard Hudorovac, Drevce 4; Anton Šebar, Dol, n. n.; Mihejla Sonja, osnovna šola, Sinji vrh.

ZUZEMBERK: Alojz Fink, Šentjernej 21.

RAZNE POSTE: Nada Lesar, Rožičeva 9, Ljubljana; Socialisti-

stična zveza delovnega ljudstva Slovenije, republiška konferenčna izvršna odbor, Ljubljana; Mestni arhiv, zgodovinski arhiv mesta Ljubljane, Mestni trg 27, Ljubljana; Anna Vrančič, Krčevinska 103, Maribor; Franc Penič, Zagaj, Bištrica ob Šoti; Frančiška Klančar, Sp. Konjišče 16, Apače; Marija Šulica, Bratov Stratšiserjev 10, Jesenice na Gor.; Helena Bončina, Ul. Vprekomorske brigade 15, Celje; Štefan ŠRS, Ljubljana; Marija Šelic Bado Dvorsk, Gospodarski zbor, Kidričeva 2, Kranj; Mladen Radičič, Žnidaričeva 4, Maribor; Ladislav Ulčnik, Trebovje 85, Bištrica ob Šoti; Ernest Šarič, Gorjanci 7, Podredal; Marija Perč, Sp. Zadobrova 42, Ljubljana-Polje; Lojka Umek, Blatna Brezovica 13, Vrhnik; Franc Levstek, Kranj, Šempeter vrh 55, Radenci.

VOJNE POSTE: Jože Krzan, Capljina; Jože Šelak, Sabac; Franc Knez, Bjelovar.

INOZEMSTVO: Jože Germovič, Uhingen, Nemčija; Miha Klobočar, Düsseldorff, Nemčija; Lojze Bahor, Osterdingen, Nemčija; Anton Možina, Osterdingen, Nemčija; Daninka Bregar, Düsseldorff, Nemčija; Anton Bevo, Weissbach, Wirtz, Nemčija; Janez Selan, Adelsdorf, Avstrija; Branko Grabner, New York, Avstrija; Panika Liseč, Raperswil, Švica; Joseph Stimec, Set Marne, Francija.

DESET NOVIH KNJIŽNIH NAGRAD

Med nove naročnike smo z žrebanjem razdelili v torek opoldne 10 knjižnih daril. Danes jih bodo dobili po pošti:

Marija Mašiček, Volče 3, Sromlje; Marija Simoniček, Vojsko 27, Koprivnica pri Breštanici; Terezija Pazar, Hrušica 16, Sentjanž na Dol.; Rade Štipanovič, Marindol 8a, Adlešič; Toni Brodarč, Rosalnice 8, Metlika; Jože Judež, Vel. Orehovec 30, Stipanice; Ivanka Primšar, Ribnica 231 na Dol.; Branko Poje, Mlaka 16a, Stara cerkev; Genovefa Korbar, Zagorica 5, Mirna na Dol. in Anton Zagore, Sentjernej 41 na Dol.

Še s trebuhom za kruhom

Odlikovanja za sindikalne delavce

Ob 50-letnici Zveze sindikatov Jugoslavije se bodo v Krškem spomnili zaslужnih predvojnih sindikalnih delavcev in sindikalnih funkcionarjev iz kasnejših let. Predsedstvo ObSS bo sporodilo pridelke občinske komisije za odlikovanja. Ta bo izbrala najprizadenejše izmed njih in sporočila imena republiški Zvezni sindikatov.

Boijke je, da malo pazimo naše, kajti zdravje ima nedvomno svojo vrednost!

Dr. BOZO OBLAK

Pljučnica

Cas, ko se zima počasi poslavila in ko se z nekoliko daljšimi dnevi in močnejšim soncem plaho približuje pomlad, je čas pljučnic. Seveda, za pljučnico lahko zbolelimo kadarkoli, vendar je v tem času ta bolezna bolj pogosta.

Bolezni se začne ponavadi z visoko vročino nad 39°C brez mrzlice. Njen začetek ni vedno enak. Včasih se začne neenadno, včasih pa se priplači počasi. Bolnik najprej sihi v naporno kašlju in težko diha, čež kar dan pa začne plijaviti gnojen, sluzav in večkrat tudi krvast izpljuvanek. Dihanje postane še težje, bolinik diha z vsem prisnim mišičjem, tudi z nosnimi krili. Največkrat v obraz po-modri. Počasi začne zaradi zdravljenja vročina padati na normalno temperaturo, pri nekaterih bolnikih pa se drži še precej dne na 37°C. včasih celo cele tedne. Pri zelo slabotnih in pri starih bolnikih traja tako, nekoliko zvišana vročina lahko tudi mesece.

Pljučnico povz

IVAN PUDLO:

RAZTEGLJIVA BIOGRAFIJA

Biografija je kot elatika — potegnes jo pa se raztegne. Nekateri biografije, če se dobro raztegnejo, lahko sečejo tja do leta 1941.

Zaradi tega nekateri navadni ljudje nimajo navadne biografije.

Pravijo o njih:
»Skromni so, zato se nočno hvaliti! Pa vendar je

Krešimir Metelko:

SANJAČ

Znali sem sanjati strašne sanje. Vsak dan drugačno. Na primer: nekoga dne sem sanjal, kako mi moj lastni direktor reže vrat z britvijo »Super-Silvers! Ves srečen sem bil, ko sem se zbudil in sposnal, da so bile to le sanje. Pomislim sem, kako zopetno bi bilo, če bi mi rezal vrat s kakšno domaco britvico!

Družič sem sanjal, kako se je nad posteljo moje žene sklanjala moja tajnica s krvavim nožem v roki. Slišati je bilo samo tih šepanje moje žene, ki je v predsmrtnem boju ponavljala moje ime. (Ubožica, ko bi vedela, kako sem bil razčaran, ko sem se prebudi!) Potem sem spet sanjal, kako se objemata moji šef in moja žena. V roki je držal revolver in streljal na mojo tajnico. Kajpada sem bil nad vse srečno, ko sem se zbudil in viden, da so bile vse to le sanje.

Toda tistega usodnega dne sem sanjal nekaj še bolj groznega. Medtem ko sem zaspal, mi je žena potolka glavo z vročim likalnikom. Potem pa se je smejala. Iz omare je prišel moj direktor, tisti, ki mi je nekoč v sanjah z britvijo rezal vrat. Pojubil je mojo ženo. Potem sta me oba skupaj razsekala na koste, zdasala v kovček in urgla v Sanjo.

Lahko si mislite, kako razčaran sem bil, ko sem domel, da to niso bile sanje.

prav, da zvemo, kdo so in kaj so bili!«

No, nekoč je živel neki človek s kratko biografijo. Potem je prišla v njegov kraj brigada z rdečo zastavo. Tedaj je bilo že čisto jasno, da bo kmalu vojna končana.

In res je bila. In ko je bila končana, je ta človek začel raztegovati svojo biografijo. Najprej malo, potlej pa čedalje bolj. Tamkaj sem bil s tem, je rekel, tamkaj spot sem bil z drugim. In tako lepo naprej. Ampak tisti pa oni in tretji so bili že mrtvi, kaj moreš. Edino on je ostal živ, ampak komaj.

Eni pravijo o njemu:
»Beži no, laže!«

Drugi pravijo:
»Podakajte no, ljudje božji, zakaj bi pa lagal?«

In biografija je daljša in daljša.

No, nekoga dne se je ta človek spri s svojo biografijo. Videla je, da le preveč pretirava, pa mu jo zabrušila.

Biografija se je ob teh njegovih besedah do kraja ujezila, ga pustila in šla.

In kaj se je potem zgodilo? Ali veste? Nič, prav nič. Človek je lepo po starem živel naprej.

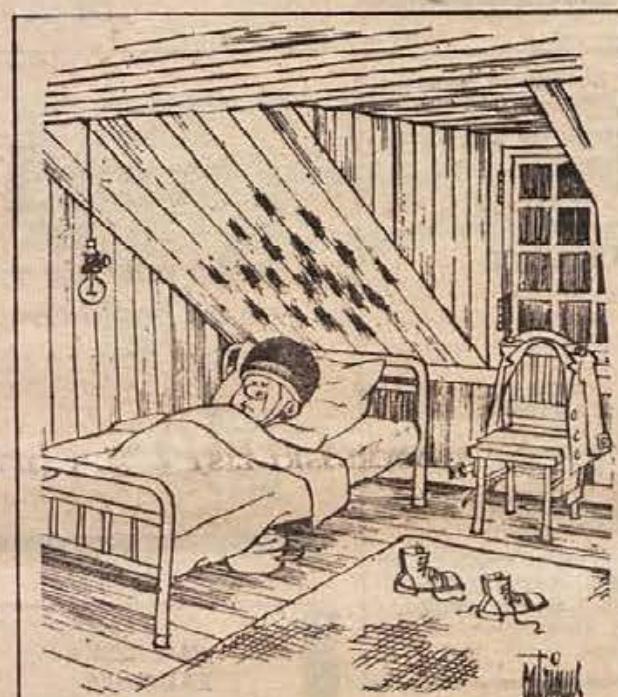
Lepo po starem je živel naprej, čeprav mu je biografija ušla. Seveda, saj so njegovo biografijo v njegovem kraju znali že vsi na pamet.

Ljudska modrost

Ce je oče junak, bo sin gotovo vojak.

Bolje je lačnemu raspati kakor dolžnemu vstati.

Ce je šla krava, naj gre se tele.

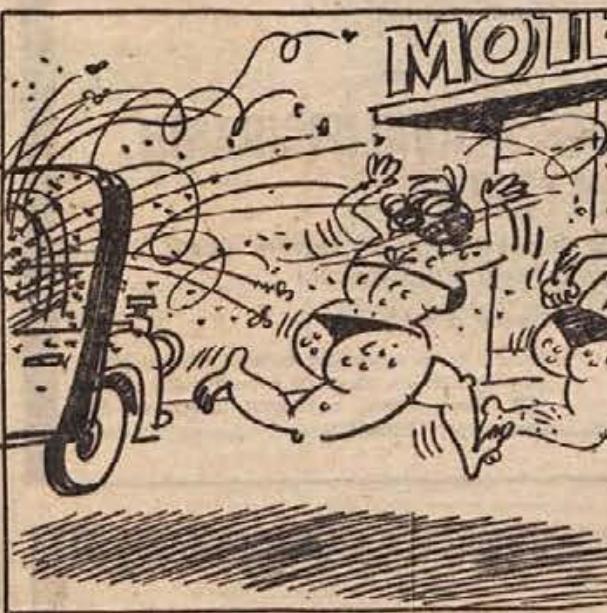

BREZ BESED

PARADIŽNIK V VOLANOM

14. Uganka je tudi Paradižnikovima kmalu nehalo biti uganka. Gospa Klara je nenadoma silovito zatulila! Dobila je ostro želo naravnost v tilnik. Drugo želo je bilo namenjeno Paradižniku in tretje spet Klari... Enakopravno! — Čebele so imele lahko delo. Paradižnikova sta bila gola in okrogla kot velikonočni potici. Pod ostromi

piki sta naglo »vzhajala«. Če voziš po avto cesti, ne smeš zaviti v kraj. Za nobeno ceno. Naša turista sta se hrabro borila z rojem vse do prvega odcepja. — Odcep je vodil k motelu. Kot bi ju izstrelili z rakete rampe, sta Paradižnikova šinila iz avta. Šinila v motel, skozi vežo po hodniku in naravnost v spalnico. Tu sta se z

odejami pokrila čez glavo. — Avto je ostal odprt pred motelom. Iz njega so se še vedno usipale čebele, pa tudi kakšen čmrilj, osa, sršen je bil vmes... Lotili so se gostov ob mizah. Niso ločili domačih od tujih, padlo je po vseh. Vsi so bili dobrodošli! Willkommen! Bienvenu!

Lojze Jakopič:

19

AKCIJA "rdeča gos"

»Ti boš nesel pol poročila, jaz pol. Vsak del je napisan tako, da lahko pomeni celoto za strokovnjake. So navadni beli papirji, kajti poročilo je napisano s tekočino, ki je niti infra rdeči žarki ne odkrijejo. Potreben je poseben ključ za kemikalijo in tega ključa nima človek na naslovu, kamor sva namenjena, ampak nekdo drug, tretji pa ima radijsko oddajno postajo, ki bi poročilo odposlala dalje. Sedaj me dobro poslušaj: dogovorjeno je tako, da prideva z istim poročilom dva na določeno stanovanje. Prvi ali drugi potrdi zanesljivost. En sam je sumljiv, pa četudi je pravi in je drugi po nesreči padel kje v zasedo. Zato morava oba priti na naslov.«

Gregor je postal nestrenjen.

»No, in ta je...?«

»Na Gartnerplatzu v trgovski hiši, tretje nadstropje, akademik Hungermann. Ponovi in ne pozabi!«

Gregor je dvakrat, trikrat ponovil naslov. Nadaljeval sem:

»Geslo je: Ubežnik iz Dachaua prosi obleko! Odgovor: Lahko umre nag! si vse razumel?«

Gregor je prikimal.

»Se imas čas, da rečeš ne.« Ujezil sem ga.

»Ce sem rekel, sem rekel. Bolje je umreti v boju, kot zgniti na taboriščem pogradu.« Naredil je dejansko vtip bojevitega moža. Zavednega, predanega. Z vsem sem pokazal, da mi je to všeč.

»Potem je v redu.« Pokazal sem z roko proti središču mesta. »Tam nekje, smer severo-vzhod, je Gartner Platz. Te smeri se drži. Cakava se na naslovu Stirnlindvajset ur. Nič več. Vedi, da će prideš na stanovanje sam ali pa jaz sam, sva zalgrala življenje. V obvezčevalni ni šale Pravila so zakon. Vsač od naju sam je sumljiv. Spravili naču bodo s pota kot garjava psa.«

Gregor je resno prikimal. Segel sem oprezen pod srajco in privinkel na dan v sveženj povezane papirje. Prazne papirje, kajti prvo poročilo, napisano s skrivnostno tekočino, zaradi katere je umrl major Laretto, sem imel sam privezano ob telo. Ni mi ušlo, kako hlastno je Gregor segel po papirjih in kako neurejeno si jih je zataknil za pas. Potem sva govorila še o pomembnih in nepomembnih podrobnostih kot dva najboljša prijatelja in metala razbitine iz tretjega nadstropja na dvorišče, da je prah, ki ga je vzdigoval material, prihajal prav do naju in naju silil h kašljaju. Tedaj je Gregorju nenadoma padla iz rok lopata in zgrmela v globino. To sem ves čas pričakoval.

Delal sem za dva in oprezoval, kam je Gregor odšel. Videl sem ga, kako je dvignil lopato in kako ga je kapo s palico udaril po hrbitu. Presenečen sem ugotovil, da se je Gregor kapotu upril, kar je bilo za taboriščna pravila nekaj tako nepojmljivega, kot ce sin udari oceta. Pričekal je esesovec in v Gregorja naperil šmajserico. Pričakoval sem samo še rafal.

AB**Agraria**

BREŽICE

Obiske našo

RIBARNICO,

v kateri vas bodo solidno postregli z raznovrstnimi svežimi morskimi ribami, kakor tudi z živim krapom, šomom ali okusno postrvo.

RIBARNICA, Brežice, telefon 72-207.

RAZGLAS ROKA**Z A P R I G L A S I T E V S E Č N J E L E S A
V S E Č N I H S E Z O N A H**

1969/70 IN 1970/71

Na podlagi določil 12. člena pravilnika o dočkanju količin lesa za domačo uporabo GG Brežice

objavlja

gozdniki obrati Brežice, Kostanjevica, Mokronog, Planina pri Sevnici, Radeče in Sevnica
rok za priglasitev sečnje lesa v sečnih sezona 1969/70 in 1970/71

Gozdniki posestniki, ki imajo gozdove na območju zgoraj navedenih gozdnih obratov, naj prijavijo sečnje v svojih gozdovih, kakor tudi izven gozdov v roku

od 1. februarja do 15. marca 1969

Kraj in čas priglasitve v navedenem roku bodo gozdniki obrati objavili na krajevno običajne načine. Gozdniki posestniki, ki imajo namen sekati izkušeno za domačo uporabo, morajo obvezno priglasiti sečnji za dve leti skupaj 1969/70 in 1970/71.

Vsek gozdniki posestnik mora ob priglasitvi sečnje izjaviti, koliko od skupno priglašene količine lesa za sečnjo bo imel za domačo uporabo lesa za kurjanje in tehničnega lesa in koliko je namenil za prodajo. Če ima gozdniki posestniki zaradi večjih popravil stavb v svojem gospodarstvu ali novogradnje večje potrebe po tehničnem lesu, mora obvezno ob prilikti priglasitve sečnje predložiti potrjeno gradbeno dokumentacijo. Priglasitev je sicer možno opraviti tudi pisneno na gozdnini obrat, vendar pod pogojem, da lastnik gozda v pisnem prijavi navede vse podatke o gozdu ter v kakšne namene les potrebuje.

V razpisanim roku so priglasitve sečnje povsem proste plačila.

Izven razpisanega roka gozdniki obrati ne bodo več sprejemali priglasitev, razen za posebne potrebe v primeru elementarnih nezgod.

Brežice, 25. 1. 1969

GOZDNO GOSPODARSTVO
BREŽICE**OBVESTILO****O VPISOVANJU V 1. RAZRED
OSNOVNE SOLE ŠMIHEL
IN NOVO MESTO**

Vpisovanje v 1. razred bo za prihodnje šolsko leto na osnovni šoli »KATJA RUPENA« in na osnovni šoli Šmihel pri Novem mestu

18., 19. in 20. februarja 1969

od 8. do 11. ure v pisarnah tajništva
obeh šol.

Vpisovali bomo otroke, rojene leta 1962, pogojno pa tudi tiste, ki so bili rojeni do vključno junija 1963. Hkrati lahko starši pogojno vpisajo otroke tudi v smale šole.

Podrobnejša navodila so objavljena na oglašnih deskah obih šol v mestu in v Šmihelu.

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

4. februarja so darovali kri na novomeški transhumanisti postaji: Anton Lutar, delavec s Pristave; Alojz Kruec, član kolektiva INIS Novo mesto; Marija Jaklič in Ana Znidarsič, članice Beti, Mirna peč; Jezdimir Gajšč, upokojenec iz Novega mesta; Stojan Majcen, član Zavoda za zdravstveno varstvo Novo mesto; Fran Gorjanc, Jože Sere, Jože Macele, Jože Muhič, Rudi Kmet in Marjan Foršeck, člani IMV Novo mesto; Marti in Plantnik in Jože Udovč, člani Novoteksa, Novo mesto; Franc Avbar, član Novolesa, Strnza; Marko Sutja, Marjan Ilcer, člani Gradbenega obrtnega podjetja Novo mesto; Ivan Matovina, Duško Mišovič, Vlado Melinač, Ljubisa Kandercski, Rajko Popovič, Luka Bebler, Jovan Vrancetič, Silvana Piega, Momčilo Anteševič, Andrej Farkas, in Ivan Tomšič, vojak VF 1394, Novo mesto; Marija Kmet, Ana Forneci, gospodnjija iz Mihovca; Janez Cimermančič, Jože Božič in Janez Lukšič, kmetje iz Jurne vasi; Ana Avguštin, gospodinja iz Novega mesta; Alojz Kukar in Matija Klemencič, kmet iz Pristave; Martin Gazvoda, kmet iz Mihovca; Jože Prime, kmet iz Koroške vasi; Marija Ambrožič, Albinra Gazvoda, in Marija Jenč gospodinja s Podgradom; Stanislav Peštarček, upokojenec iz Jurne vasi; Tone Lah, član Keramika, Novo mesto; Ciril Kukman, član IMV Novo mesto; Franček Bohle, Valentina Kastelic, Ježeta Kastelic in Marija Bohle, gospodinje iz Vinje vasi; Alojz Kastelic, Jože Stanška in Jože Stanška, kmetje iz Vinje vasi; Drago Stanška, Alojz Cimermančič, delavca iz Vinje vasi; Marija Cimermančič, gospodinja iz Koroške vasi; Alojz Murn, upokojenec s Podgradom; Anton Nemančič, kmet iz Zelebeja; Marija Horvatič, delavka iz Koroške vasi; Marija Humar, gospodinja iz Koroške vasi; Martin Hrovat, kmet iz Konca; Mirko Pašič, član Čestnega podjetja, Novo mesto.

**Avto-moto društvo
KRŠKO**

prodaja

**osebni avto
ZASTAVA 750**v voznom in dobrem
stanju.Ogled vozila v društveni
nigariči vsak dan od
8. do 12. ure.Licitacija bo 15. 2. 1969
ob 9. uri dopoldne.**Mali oglas,**

ki ga objavljate v Dolenjskem
listu — zanesljiv uspeh! Preberete
ga 100.000 gospodinj, vdov,
kmetovalcev, dijakov,
uslužbenik in vojakov doma in
po svetu! Poizkusite!

**Komisija za razpis pro-
stih delovnih mest pri
osnovni šoli****Globoko****razpisuje
prosto delovno mesto****KUHARICE****POGOJI:**

1. kvalifikacija ali polkvalifi-
kacija v gostinski
stroki ali
2. končana osmiletna šola
s pogojem, da si v
najkrajšem času prido-
bi potrebno kvalifi-
kacijo.

Interesentke naj posiljejo
pisocene prošnje.

Razpis velja sedem dni po
objavi. Nastop službe 1. 3.
1969; 3 mesečni poizkusni
rok. Stanovanja ni na raz-
polago.

vsak četrtek**ZA MLADE
PO SRCU**

www.antena.si

**INDUSTRIJA
MOTORNIH VOZIL
NOVO MESTO****Zaradi povečanega obsega
poslovanja**

potrebujemo

**VEČ NEKVALIFICIRANIH
DELAVCEV**

za delo v tovarnah v Novem mestu,
na Suhorju in v Črnomlju

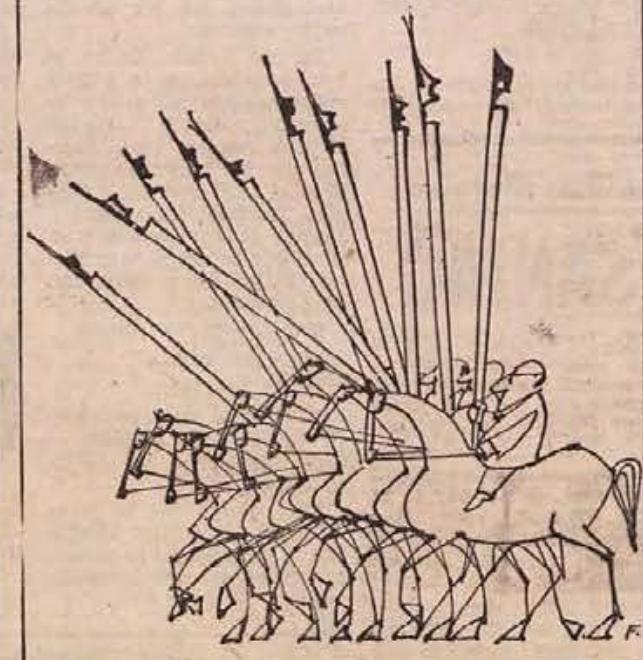
Nastop dela takoj!

Kandidate za zaposlitev vabimo v zvezzi z na-
stopom dela na razgovor v kadrovsko službo
IMV Novo mesto, v vodstvu tovarne na Su-
horju in v Črnomlju.

**KAJ
VAM
NUDI
DOLENJKA:**

ZNIŽANA CENA ZIMSKIM PLAŠČEM

V prodajalni TEKSTIL v Novem mestu vam nudimo po globoko
znižanih cenah ženske zimske plašče. Na zalogi imamo tudi
bogato izbiro pletenin tovarne RAŠICA, Ljubljana.

Vsa vaša **peresa**

lahko pošljete v boj s terenom,
pa ne boste dosegli takega učinka
kot ga doseže en sam

glas v DOLENJSKEM LISTU

KMETIJSKA**ZADRUGA****»KRKA«****NOVO MESTO**

obvešča
cenjene potrošnike, da sprejema

**naročila za vse vrste
gradbenega materiala**

v prodajalnah: Novo mesto — Kom. Staneta 34,
Bršlin, Mirna peč, Smarjeta, Škocjan, Sentjernej,
Brusnice, Stopiče, Ruperč vrh, Uršna selo, Dol.
Toplice in Straža.

Općne izdelke in večje količine drugega naročenega
materiala dostavljamo na dom.

Pročršniki, poslužite se najugodnejših cen!
Se priporočamo!

KZ »KRKA«, Novo mesto

Komisija za razpis mesta direktorja obrinega
gradbenega podjetja

»REMONT« — Straža

ponovno razpisuje mesto

DIREKTORJA

Pogoji: gradbeni inženir ali gradbeni tehnik;
visoko kvalificiran zidarski delavec z dvema letoma
delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih v
gradbeništvu.

Ponudbe je treba dostaviti v 15 dneh po objavi
razpisa s kratkim življepisom in dokazili o strokovni
izobrazbi in delovnih izkušnjah na naslov:

Komisija za razpis mesta direktorja pri obrinem
gradbenem podjetju »REMONT«, Straža, sedež Novo
mesto, Ragovska 11.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.00, 18.00, 19.30 in 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

■ PETEK, 14. FEBRUARJA:
8.08 Glasbena matinacija, 8.55 Pionirski tednik, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — dr Vilko Masten: Murov kapar na ribesu in breskval, 12.40 Češ polja in poloke, 13.30 Priporočajo vam ..., 14.05 Majhen koncert lahke glasbe, 14.35 Nasl poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.20 Napotki za turiste, 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.45 Turistična oddaja, 16.00 Vsek dan za vas, 17.05 Človek in zdravje, 18.15 Zvocni razgledi po zabavni glasbi, 18.45 Na mednarodnih križpotih, 19.00 Lahko noč, otroci!, 19.15 Minute s pevko Iremo Kohont, 20.00 Sponzoravamo svet in domovino, 22.15 Oddaja za naše izseljence.

■ NEDELJA, 16. FEBRUARJA:
8.00—8.00 Dobro jutro, 8.05 Radijska žola za mlajše stopnjo (ponovitev) — Katera pesmica vam je bolj všeč, 8.25 Češ travnike zelenje, 9.00 »Naš avtostop, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — Jože Kregar: O uporabi in širjenju vrtnih trajnic, 12.40 Pesni jugoslovenskih narodov izvaja ensambl in solisti p. v.

za vsako pogostitev

**SPECIALITETE
KRAŠKI PRŠUT
BUDJOLA**

PRŠUTARNA LOKEV - KRAS

PRODAJA:

EPMARKET

NEDELJA, 16. FEBR.

9.00 Kmetijska oddaja v madžarskini (Beograd), 9.35 Poročila (Zagreb), 9.30 Narodna glasba (Zagreb), 10.00 Kmetijska oddaja (Beograd), 10.45 Propagandna oddaja (Ljubljana), 10.50 Otroška matinacija: Primožev dnevnik: Danes sem zdravnik (Ljubljana), 12.20 TV kalipot (Ljubljana), 14.15 Nogometni turnir v Mostaru — prenos (Sarajevo), 16.00 Saga o Porsytil — serški film (Ljubljana), 16.50 Roks za »Oscarja« — prenos (Beograd), 18.00 Pustovanje na banjski pianotti (Ljubljana), 18.30 Moja najljubša plavošaka — ameriški film (Ljubljana), 20.00 TV dnevnik (Beograd), 20.35 G. Mihič: SAMCI — humorika (Beograd), 21.20 Malo za salo, malo za res (Ljubljana), 21.45 Sportni pregled in reportaže z smučarskimi tekmovalci v Kranjski gori (JRT), 22.15 TV dnevnik.

PONEDELJEK, 17. FEBR.

9.35 TV v šoli (Zagreb), 10.30 Angleščina (Zagreb), 11.00 Osnove splošne izobrazbe — TV v šoli (Zagreb), 14.45 TV v šoli (Zagreb), 15.45 Angleščina (Zagreb), 17.45 Risanki (Ljubljana), 18.00 Kurir Gregec — lutkovna sezira (Ljubljana), 18.20 Po sledi naprakda (Ljubljana), 18.40 Novosti iz Studija 14 (Ljubljana), 19.05 Kurentovanje na Ptujskem polju — reportaža (Ljubljana), 20.00 TV dnevnik (Ljubljana), 20.35 Dokler si živav — francoski film (Ljubljana), 22.05 Fernandel pole (Ljubljana), 22.30 Poročila (Ljubljana).

TELEVIŽIJSKI SPORED

20.35 Bitlo je težko — angleška TV drama (Ljubljana), 21.55 Odioniki iz komičnih oper — (Ljubljana), 22.25 Štefanica FIS tekmovalca v Kranjski gori (Ljubljana), 22.45 Poročila (Ljubljana).

TOREK, 18. FEBR.

9.35 TV v šoli (Zagreb), 10.30 Angleščina (Zagreb), 11.00 Osnove splošne izobrazbe — TV v šoli (Zagreb), 14.45 TV v šoli (Zagreb), 15.45 Angleščina (Zagreb), 17.45 Risanki (Ljubljana), 18.00 Kurir Gregec — lutkovna sezira (Ljubljana), 18.20 Po sledi naprakda (Ljubljana), 18.40 Novosti iz Studija 14 (Ljubljana), 19.05 Kurentovanje na Ptujskem polju — reportaža (Ljubljana), 20.00 TV dnevnik (Ljubljana), 20.35 Dokler si živav — francoski film (Ljubljana), 22.05 Fernandel pole (Ljubljana), 22.30 Poročila (Ljubljana).

SREDA, 19. FEBR.

9.35 TV v šoli (Zagreb), 17.15 Madžarski TV pregled (do 19.30) (Beograd), 17.45 Risanki (Beograd), 18.30 Pisanj trakt (Ljubljana), 18.45 Pojudno značilnosti film: Skrivnosti narave — (Ljubljana), 19.15 Popularna glasba — Sarajevo (Beograd), 20.00 TV dnevnik (Ljubljana), 20.35 Nit našega življenja — mladinsko tekmovalje (Ljubljana), 21.35 Ekran na ekranu (Zagreb), 22.35 Poročila (Ljubljana).

**za pozorno
darilo
ali pogostitev**

Ballantine's
WHISKY
REMY MARTIN
COGNAC
HINE
COGNAC
UVAŽA IN DOBAVLJA:
REHRANA
EXPORT-IMPORT
LJUBLJANA

Delovna skupnost

**OSNOVNE ŠOLE
BIZELJSKO**

razpisuje
prosto delovno mesto

UČITELJA

za slovenski jezik
in srbohrvaščino

Pogoj: PRU ali P.
Rok razpisa je 15 dn.
Pročnej sprejema komisija
za razpis delovnih mest
pri DS na Šoli Bizeljsko.

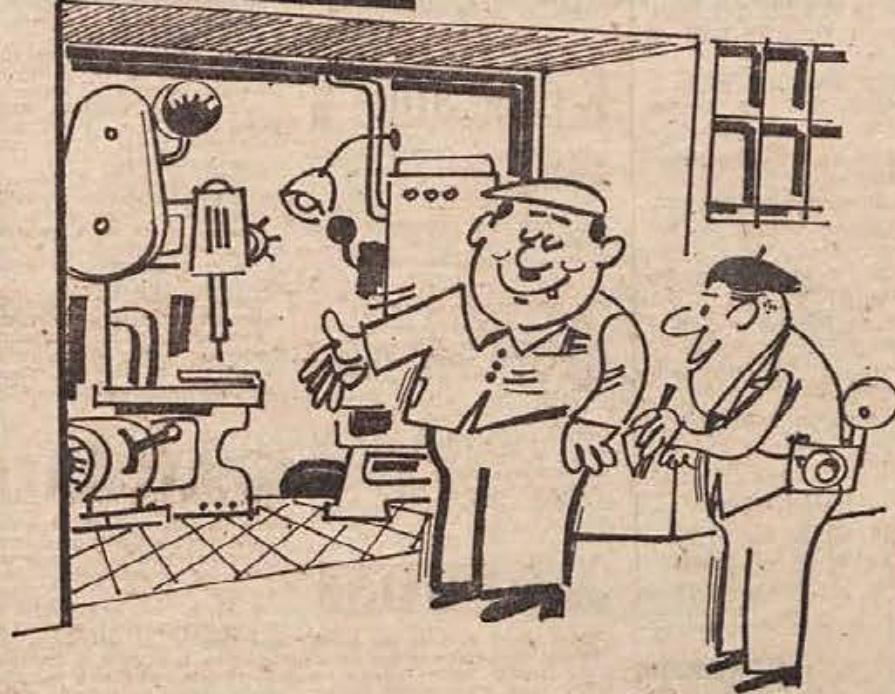
FRIODON — sredstvo za osvežitev prostorov je izdelano iz pravvrstnih esenc z vonjem bora in lavande

FRIODON — vas obvaruje neprijetnih dišav v stanovanju, avtomobilu, odnosno v vseh zaprtih prostorih, ki jih uporabljate vsak dan

PROIZVAJA

RADONJA Sisak

RSTVO

- Pot do vašega uspeha, moister?
- Odlična oprema!
- In pot do opreme?
- Namensko varčevanje pri

Dolenjski banki in hranilnici

v NOVEM MESTU ali njenih poslovnih enotah
v KRŠKEM, TREBNJEM ali METLIKI!!

NE POZABITE:

Dolenjska banka in hranilnica v Novem mestu je avgusta 1967 zvišala obrestne mere: za navadne vloge na 6,50%, za večne vloge do 8%! — In ne pozabite tudi na ugodne obresti za sredstva na deviznih računih občanov, za katera plačuje banka od 4-6 odstotkov v devizah, razen tega pa dodatno še od 1,5 do 2,5 odstotka v dinarjih!

BB
**BRIGITTE
BARBOT**

Razpisna komisija
uprave občinske skupščine Črnomelj
razpisuje prosto delovno mesto

**REFERENTA ZA ODMERO
PRISPEVKOV OD OBRTI**

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje: višja strokovna izobrazba pravne, ekonomske ali upravne smeri in dve leti delovnih izkušenj v davčni službi. Prošnje z dokazili o izpolnjevanju pogojev morajo kandidati poslati v 15 dneh po objavi na občinsko skupščino Črnomelj.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

FEBRUARSKO VREME V PREGOVORIH

Ce je svečana pretoplo, bomo v aprili radi za pečo.

Ce je svečnica zelena, velika noč bo zasnežena.

Ce se na svečnico jasno zdani, zima rada še dolgo trpi. Kakršno vreme na Petrovem kane, tako rado cel mesec ostane.

Ce se Polona v soncu odtaja, v mokrem poletju gob preostaja.

Februarški Valentín prinese ključ od korenin.

LUNINE MENE:
16. 2. ob 17.25
24. 2. ob 05.30
4. 3. ob 06.17

TEDENSKI KALENDAR

Petak, 14. februarja — Valentín
Sobota, 15. februarja — Vesela
Nedelja, 16. februarja — Danilo
Ponedeljek, 17. februarja — Silvija
Torek, 18. februarja — Pust
Sreda, 19. februarja — Miroslav
Četrtek, 20. februarja — Leon

PREKLICI

Martin Kebelj, Kettejev drevod Škal, Novo mesto, opravljam, da nisem plačnik, dogovor, ki bi jih načrtina moja hčerka Marica Kebelj, Kettejev drevored Škal, Novo mesto,

Miha Porečnik, iz Vel. Brusnice, n. h. Brusnice občalujem, kar sem govoril načrtnemu Mariji Kraševič iz Vel. Brusnice, mi se je zahvaljujemo, da je odstopila od tobe.

GOSTILNA Marija Cugelj iz Odrške pri Trebnjem priredi v soboto, 15. februarja, zvečer, veliko maskarado. Najlepše masko bodo nagradjene. Pridite, dobro boste posrečeni!

CESTUKE

Dragi manji Pavli in slišu Jučetu Teropši iz Gor. Kronovga za 25 letnino poroke iskreno čestitajo ter klicajo se na mnogo zdrava leto vsi domači posebno družina Černe.

Dragemu sestru Valentini Zupančiču, ki živi v Ameriki, želimo vse lepo za njegov praznik, želeno Martino pa lepo pozdravljamo. — Domaci iz Dolenne vase.

Kostanjevica: francoski film »Vlaka«

Brežice: 14. in 15. 2. ameriški barvni film »Odisej v zlatem očesku«, 16. in 17. 2. angleški barvni film »Mladi v plamenu«, 18. in 19. 2. jugoslovanski barvni film »Operacija Beograd«.

Cronometri: od 14. do 16. 2. ameriški barvni film »Kamelota«, 18. in 19. 2. ameriški barvni film »Človek in sestavljalnico«, 19. in 20. 2. danski barvni film »Roko gor. Fredita«.

Kostanjevica: francoski film »Vlaka«

KINOTHEATER

Brežice: 14. in 15. 2. ameriški barvni film »Odisej v zlatem očesku«, 16. in 17. 2. angleški barvni film »Mladi v plamenu«, 18. in 19. 2. jugoslovanski barvni film »Operacija Beograd«.

Cronometri: od 14. do 16. 2. ameriški barvni film »Kamelota«, 18. in 19. 2. ameriški barvni film »Človek in sestavljalnico«, 19. in 20. 2. danski barvni film »Roko gor. Fredita«.

Kostanjevica: francoski film »Vlaka«

KINOTHEATER

Brežice: 14. in 15. 2. ameriški barvni film »Odisej v zlatem očesku«, 16. in 17. 2. angleški barvni film »Mladi v plamenu«, 18. in 19. 2. jugoslovanski barvni film »Operacija Beograd«.

Cronometri: od 14. do 16. 2. ameriški barvni film »Kamelota«, 18. in 19. 2. ameriški barvni film »Človek in sestavljalnico«, 19. in 20. 2. danski barvni film »Roko gor. Fredita«.

Kostanjevica: francoski film »Vlaka«

KINOTHEATER

Brežice: 14. in 15. 2. ameriški barvni film »Odisej v zlatem očesku«, 16. in 17. 2. angleški barvni film »Mladi v plamenu«, 18. in 19. 2. jugoslovanski barvni film »Operacija Beograd«.

Cronometri: od 14. do 16. 2. ameriški barvni film »Kamelota«, 18. in 19. 2. ameriški barvni film »Človek in sestavljalnico«, 19. in 20. 2. danski barvni film »Roko gor. Fredita«.

Kostanjevica: francoski film »Vlaka«

KINOTHEATER

Brežice: 14. in 15. 2. ameriški barvni film »Odisej v zlatem očesku«, 16. in 17. 2. angleški barvni film »Mladi v plamenu«, 18. in 19. 2. jugoslovanski barvni film »Operacija Beograd«.

Cronometri: od 14. do 16. 2. ameriški barvni film »Kamelota«, 18. in 19. 2. ameriški barvni film »Človek in sestavljalnico«, 19. in 20. 2. danski barvni film »Roko gor. Fredita«.

Kostanjevica: francoski film »Vlaka«

KINOTHEATER

Brežice: 14. in 15. 2. ameriški barvni film »Odisej v zlatem očesku«, 16. in 17. 2. angleški barvni film »Mladi v plamenu«, 18. in 19. 2. jugoslovanski barvni film »Operacija Beograd«.

Cronometri: od 14. do 16. 2. ameriški barvni film »Kamelota«, 18. in 19. 2. ameriški barvni film »Človek in sestavljalnico«, 19. in 20. 2. danski barvni film »Roko gor. Fredita«.

Kostanjevica: francoski film »Vlaka«

KINOTHEATER

Brežice: 14. in 15. 2. ameriški barvni film »Odisej v zlatem očesku«, 16. in 17. 2. angleški barvni film »Mladi v plamenu«, 18. in 19. 2. jugoslovanski barvni film »Operacija Beograd«.

Cronometri: od 14. do 16. 2. ameriški barvni film »Kamelota«, 18. in 19. 2. ameriški barvni film »Človek in sestavljalnico«, 19. in 20. 2. danski barvni film »Roko gor. Fredita«.

Kostanjevica: francoski film »Vlaka«

KINOTHEATER

Brežice: 14. in 15. 2. ameriški barvni film »Odisej v zlatem očesku«, 16. in 17. 2. angleški barvni film »Mladi v plamenu«, 18. in 19. 2. jugoslovanski barvni film »Operacija Beograd«.

Cronometri: od 14. do 16. 2. ameriški barvni film »Kamelota«, 18. in 19. 2. ameriški barvni film »Človek in sestavljalnico«, 19. in 20. 2. danski barvni film »Roko gor. Fredita«.

Kostanjevica: francoski film »Vlaka«

KINOTHEATER

Brežice: 14. in 15. 2. ameriški barvni film »Odisej v zlatem očesku«, 16. in 17. 2. angleški barvni film »Mladi v plamenu«, 18. in 19. 2. jugoslovanski barvni film »Operacija Beograd«.

Cronometri: od 14. do 16. 2. ameriški barvni film »Kamelota«, 18. in 19. 2. ameriški barvni film »Človek in sestavljalnico«, 19. in 20. 2. danski barvni film »Roko gor. Fredita«.

Kostanjevica: francoski film »Vlaka«

KINOTHEATER

Brežice: 14. in 15. 2. ameriški barvni film »Odisej v zlatem očesku«, 16. in 17. 2. angleški barvni film »Mladi v plamenu«, 18. in 19. 2. jugoslovanski barvni film »Operacija Beograd«.

Cronometri: od 14. do 16. 2. ameriški barvni film »Kamelota«, 18. in 19. 2. ameriški barvni film »Človek in sestavljalnico«, 19. in 20. 2. danski barvni film »Roko gor. Fredita«.

Kostanjevica: francoski film »Vlaka«

KINOTHEATER

Brežice: 14. in 15. 2. ameriški barvni film »Odisej v zlatem očesku«, 16. in 17. 2. angleški barvni film »Mladi v plamenu«, 18. in 19. 2. jugoslovanski barvni film »Operacija Beograd«.

Cronometri: od 14. do 16. 2. ameriški barvni film »Kamelota«, 18. in 19. 2. ameriški barvni film »Človek in sestavljalnico«, 19. in 20. 2. danski barvni film »Roko gor. Fredita«.

Kostanjevica: francoski film »Vlaka«

KINOTHEATER

Brežice: 14. in 15. 2. ameriški barvni film »Odisej v zlatem očesku«, 16. in 17. 2. angleški barvni film »Mladi v plamenu«, 18. in 19. 2. jugoslovanski barvni film »Operacija Beograd«.

Cronometri: od 14. do 16. 2. ameriški barvni film »Kamelota«, 18. in 19. 2. ameriški barvni film »Človek in sestavljalnico«, 19. in 20. 2. danski barvni film »Roko gor. Fredita«.

Kostanjevica: francoski film »Vlaka«

KINOTHEATER

Brežice: 14. in 15. 2. ameriški barvni film »Odisej v zlatem očesku«, 16. in 17. 2. angleški barvni film »Mladi v plamenu«, 18. in 19. 2. jugoslovanski barvni film »Operacija Beograd«.

Cronometri: od 14. do 16. 2. ameriški barvni film »Kamelota«, 18. in 19. 2. ameriški barvni film »Človek in sestavljalnico«, 19. in 20. 2. danski barvni film »Roko gor. Fredita«.

Kostanjevica: francoski film »Vlaka«

KINOTHEATER

Brežice: 14. in 15. 2. ameriški barvni film »Odisej v zlatem očesku«, 16. in 17. 2. angleški barvni film »Mladi v plamenu«, 18. in 19. 2. jugoslovanski barvni film »Operacija Beograd«.

Cronometri: od 14. do 16. 2. ameriški barvni film »Kamelota«, 18. in 19. 2. ameriški barvni film »Človek in sestavljalnico«, 19. in 20. 2. danski barvni film »Roko gor. Fredita«.

Kostanjevica: francoski film »Vlaka«

KINOTHEATER

Brežice: 14. in 15. 2. ameriški barvni film »Odisej v zlatem očesku«, 16. in 17. 2. angleški barvni film »Mladi v plamenu«, 18. in 19. 2. jugoslovanski barvni film »Operacija Beograd«.

Cronometri: od 14. do 16. 2. ameriški barvni film »Kamelota«, 18. in 19. 2. ameriški barvni film »Človek in sestavljalnico«, 19. in 20. 2. danski barvni film »Roko gor. Fredita«.

Kostanjevica: francoski film »Vlaka«

KINOTHEATER

Brežice: 14. in 15. 2. ameriški barvni film »Odisej v zlatem očesku«, 16. in 17. 2. angleški barvni film »Mladi v plamenu«, 18. in 19. 2. jugoslovanski barvni film »Operacija Beograd«.

Cronometri: od 14. do 16. 2. ameriški barvni film »Kamelota«, 18. in 19. 2. ameriški barvni film »Človek in sestavljalnico«, 19. in 20. 2. danski barvni film »Roko gor. Fredita«.

Kostanjevica: francoski film »Vlaka«

KINOTHEATER

Brežice: 14. in 15. 2. ameriški barvni film »Odisej v zlatem očesku«, 16. in 17. 2. angleški barvni film »Mladi v plamenu«, 18. in 19. 2. jugoslovanski barvni film »Operacija Beograd«.

Cronometri: od 14. do 16. 2. ameriški barvni film »Kamelota«, 18. in 19. 2. ameriški barvni film »Človek in sestavljalnico«, 19. in 20. 2. danski barvni film »Roko gor. Fredita«.

Kostanjevica: francoski film »Vlaka«

KINOTHEATER

Brežice: 14. in 15. 2. ameriški barvni film »Odisej v zlatem očesku«, 16. in 17. 2. angleški barvni film »Mladi v plamenu«, 18. in 19. 2. jugoslovanski barvni film »Operacija Beograd«.

Cronometri: od 14. do 16. 2. ameriški barvni film »Kamelota«, 18. in 19. 2. ameriški barvni film »Človek in sestavljalnico«, 19. in 20. 2. danski barvni film »Roko gor. Fredita«.

Kostanjevica: francoski film »Vlaka«

KINOTHEATER

Brežice: 14. in 15. 2. ameriški barvni film »Odisej v zlatem očesku«, 16. in 17. 2. angleški barvni film »Mladi v plamenu«, 18. in 19. 2. jugoslovanski barvni film »Operacija Beograd«.

Cronometri: od 14. do 16. 2. ameriški barvni film »Kamelota«, 18. in 19. 2. ameriški barvni film »Človek in sestavljalnico«, 19. in 20. 2. danski barvni film »Roko gor. Fredita«.

Kostanjevica: francoski film »Vlaka«